

DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

Årsrapport

2022

Hennes Majestet Dronning Sonja
Foto: Jørgen Gonnæs / Det kongelige hoff

INNHold

Fra administrerende direktør	04
Overordnede nøkkel- og aktivitetstall	06
OPERA	19
BALLETT	45
KONSERT	79
ANNET	92
Formidlings- og publikumsaktiviteter	
ÅRSBERETNING	
Styrets årsberetning 2022	97
Likestillingsredegjørelse	110
Klimaarbeidet	117
ÅRSREGNSKAP	
Resultatregnskap	120
Balanse	121
Kontantstrømoppstilling	123
Noter	124
Revisors beretning	135
Organisasjonen	138
Samarbeidspartnere og annen kommersiell virksomhet	146

FRA ADMINISTRERENDE DIREKTØR

I skrivende stund er våren endelig kommet. Solens varme nytes, og Operataket syder av folkeliv. «Il primo sole è mio. Il primo bacio dell'aprile è mio», som Mimì synger i Puccinis *La bohème*. Gjennomgangstemaet i årsrapportene våre de siste årene har vært pandemiens herjinger med kulturlivet og vår mulighet til å utøve samfunnsoppdraget vårt. Det føles allikevel lenge siden at Espen Nakstad og Bent Høie dominerte nyhetssendingene. Det er en annen vår i år. Men vi skal bare ett år tilbake: Også de første månedene av 2022 var preget av strenge smitteverntiltak, avlysninger og stengte dører for publikum her i Operaen. Og med det kom også ny usikkerhet og kunstnerisk etterslep både i utvikling og produksjon, før gjenåpningen – permanent denne gang – var et faktum.

I etterkant av pandemien har et hovedspørsmål vært i hvilken grad publikum finner tilbake til salene for å oppleve kunst og kultur i levende live, eller om nye vaner med sofa og skjerm har blitt permanent etablert. Totalt sett er jeg godt fornøyd med besøkstallene våre det siste året, og siden påske i fjor har billettsalget omtrent vært på nivå med tilsvarende periode i 2019 – det siste sammenlignbare året. Allikevel vil jeg ikke si at spørsmålet hvorvidt publikum er tilbake, er fullt ut besvart. Både vi og mange andre i feltet opplever større uforutsigbarhet og usikkerhet i billettsalget, og at det er større variasjoner enn før. Samtidig vil jeg sitere Morten Gjelten, direktør i Norsk teater- og orkesterforening: «Musikk- og scenekunstinstitusjonene har på imponerende vis holdt kvaliteten ved like, kompetansen intakt og hjertene varme.»

Det er også andre utenforliggende hendelser enn pandemiens ettervirkninger som har preget oss i 2022. Russlands grusomme angrepskrig mot Ukraina pågår fortsatt for fullt. Våre kollegaer i Ukraina opplever død og ødeleggelser i et ufattelig omfang. Den Norske Opera & Ballett har avbrutt alt samarbeid med russisk-finansierte kunst- og kulturinstitusjoner.

Russlands krigføring har også ført til en kulturdebatt. Vi har blitt utfordret på midlertidig å stoppe fremføring av historiske russiske verk.

I praksis mener vi dette ville medført kansellering av viktig kulturarv. Vi anser verk av Tsjaikovskij eller Prokofjev som en del av verdens kulturarv som inngår i vår kollektive historie, og som ikke kan eller skal eies av noe land eller imperium.

Forfatterskapene til Tolstoj og Dostojevskij er andre eksempler. Ved å slutte å fremføre disse verkene, lar vi dem tilhøre imidlertid de som skaper dem, fremfører dem, og opplever dem her vi er i dag. Men vi anerkjenner at spørsmålet vekker sterke følelser og diskusjon, og sjelden har vi fått tøffere spørsmål og kommentarer i sosiale medier.

Debatten minner meg på å være takknemlig for å bo i et land hvor politisk ledelse tydelig uttrykker at svaret på slike spørsmål hører hjemme i kunstneriske vurderinger i institusjonene, og ikke hos statsråder.

De økonomiske fremtidsutsiktene viser at våre lønns- og driftskostnader vil øke mer enn summen av offentlige tilskudd og egeninntekter. Økende pensjonskostnader som følge av operapensjonsloven og etterslep av manglende fullkompensasjon for lønns- og prisvekst i offentlige tilskudd, er sentrale forklaringer

Økte strømpriser og økte vedlikeholdskostnader for å ta vare på Operaen treffer også vår økonomi fremover. Selv om fremtiden er preget av usikkerhet, er det nødvendig å iverksette tiltak for å sikre en langsiktig økonomi i balanse.

Organisasjonen er nå i full gang med dette arbeidet.

På tross av dette vil jeg avslutte med å understreke institusjonens ambisjonsnivå. DNO&B skal opprettholde høy kunstnerisk kvalitet og aktivitet. Vi skal hevde oss på et internasjonalt kvalitetsnivå innen våre kunstarter. Vi skal utvikle talenter, og vi skal nå bredt ut og begeistre stadig flere. Samtidig skal vi ta et større ansvar for bærekraft, mangfold og bidra til det grønne skiftet.

BJØRVICA MAI 2023
GEIR BERGKASTET

Overordnede nøkkel- og aktivitetstall

Tall i hele NOK

NØKKELTALL 2018–2022	2018*	2019*	2020*	2021**	2022
Driftsinntekter	785 599 838	808 203 386	721 111 742	718 977 034	905 515 785
Offentlige tilskudd	625 056 178	641 013 487	660 586 736	675 418 832	761 205 979
Egne inntekter	160 543 660	167 189 899	60 525 006	43 558 202	144 309 806
Driftskostnader	784 105 914	790 349 624	676 227 634	688 815 408	819 772 213
Lønnsutgifter inkl. pensjon	556 217 759	547 823 305	475 327 124	491 711 676	595 367 948
Øvrige driftsutgifter	227 888 155	242 526 318	200 900 510	197 133 732	224 404 266
Årsresultat	983 894	18 617 326	45 681 144	34 761 175	91 052 308
Selvdekningsgrad	20	21	9	7	18
Antall årsverk	613	608	605	605	619
Opera-/ballettforestillinger på Hovedscenen	163	161	85	19	160
Besøkende (inkl. formidling og turné)	376 675	369 205	100 545	45 585	308 159

*) Konsoliderte tall inkl. Den Norske Opera & Balletts Barnekor AS. Datterselskapet er avviklet i 2021. Driften er videreført i Den Norske Opera & Ballett AS i 2022. Se nærmere omtale i årsregnskapet.
**) Resultatet i 2021 er justert som følge av endring av pensjonsprinsippene i 2022

Forestillinger, konserter, turneer og formidlingsaktiviteter

Tall i hele NOK

OPERA

OPERA, HOVEDSCENEN	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Rigoletto	10	12 690	96 %	5 451 536
Jenufa	7	5 775	64 %	1 666 306
Barberen i Sevilla V22	9	10 772	90 %	6 540 372
Carmen	13	14 816	86 %	9 051 365
Arabellas vals	3	2 346	72 %	517 104
Wonderful Bernstein!	5	5 054	78 %	2 160 982
Parsifal 3. akt	3	2 515	63 %	901 046
The Listeners	6	5 689	74 %	2 327 676
Barberen i Sevilla H22	8	10 130	96 %	6 249 554
Filmvisning: LISE	3	2 223	81 %	-
Czardasfyrstinnen	11	10 370	75 %	6 012 232
Minner om Czardasfyrstinnen	5	640	49 %	80 860
Sum opera, Hovedscenen	83	83 020	82 %	40 959 033

OPERA, SCENE 2	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Elisabetta, regina d’Inghilterra	4	721	85 %	113 480
Flagstad – The Opera	2	645	91 %	94 100
Opera Ung	2	583	82 %	53 000
Noahs ark	6	1 230	96 %	287 661
Mannen frå La Mancha	4	629	73 %	235 960
Operaspirer – en monsteropera	6	1 257	98 %	298 023
Sum opera, Scene 2	24	5 065	89 %	1 082 224

42 041 257 KR

BILLETOMSETNING OPERA 2022

OPERA, FOAJÉ	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Formiddagsarien: Barberen i Sevilla	1	180		-
Formiddagsarien: Carmen	1	250		-
Formiddagsarien: Czardasfyrstinnen	1	200		-
Sum opera, foajé	3	630		-

OPERA, FORMIDLINGSSENTERET	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Kunngjøringer fra pariserkommunen	1	100		-
Sum opera, Formidlingssenteret	1	100		-

SUM OPERA	111	88 815	82 %	42 041 257
-----------	-----	--------	------	------------

BALLETT

BALLETT, HOVEDSCENEN	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Mats Ek	10	9 172	85 %	3 155 350
La Bayadère	8	10 141	98 %	4 198 602
Onegin	6	5 922	75 %	2 282 121
A Swan Lake	10	12 941	99 %	7 721 018
Giselle	10	11 610	88 %	6 853 615
Faun/Boléro/Canvas	5	5 640	88 %	2 516 738
The Hamlet Complex Redux	8	10 147	95 %	3 008 905
Nøtteknekkeren	20	25 422	99 %	14 596 640
Sum ballett, Hovedscenen	77	90 995	93 %	44 332 989

BALLETT, SCENE 2	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Solidaritetsturné: Kyiv Grand Ballet	1	350	98 %	95 200
Ballettskolens elevforestilling	4	1 359	97 %	302 775
Jo Strømgren Kompani: Loftet	4	784	55 %	204 303
På tå hev 1	3	866	81 %	89 210
Jo Strømgren Kompani: Made in Oslo	4	1 209	85 %	319 902
CODA: SNAP	2	708	99 %	156 189
Carte Blanche: Monument 0.10: The Living Monument	4	989	69 %	252 879
På tå hev 2	3	789	74 %	79 690
Sum ballett, Scene 2	25	7 054	80 %	1 500 148

BALLETT, PRØVESAL	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Apart	2	231	58 %	6 480
Sum ballett, Prøvesal	2	231	58 %	6 480

BALLETT, OPERATAKET	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
En midnattssolsdrøm	8	4 120	97 %	1 222 232
Sum ballett, Operataket	8	4 120	97 %	1 222 232

SUM BALLETT	112	102 400	92 %	47 061 849
-------------	-----	---------	------	------------

KONSERT

KONSERT, HOVEDSCENEN	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Klaverserien: Håvard Gimse	1	649	48 %	184 300
Vilde Frang	1	1 247	94 %	380 293
Store stemmer: Mari Eriksmoen	1	557	42 %	141 382
Klaverserien: Ingrid Fliter	1	386	29 %	75 878
Operaorkestret: Eventyr	1	845	64 %	33 963
Klaverserien: Bertrand Chamayou	1	320	29 %	74 007
Klaverserien: Arcadi Volodos	1	683	61 %	165 137
Klaverserien: Jan Lisiecki	1	581	44 %	200 769
Sankthans med Operaorkestret	1	731	91 %	-
Klaverserien: Grigory Sokolov	1	1 203	91 %	507 429
Klaverserien: Leif Ove Andsnes	1	1 316	99 %	536 543
Per Arne Glorvigen: Piazzolla 100 år	1	1 295	99 %	458 001
Klaverserien: Paul Lewis	1	379	52 %	139 213
Fargespill – A Kiss for all the World	1	1 324	99 %	218 295
OBOS Julegalla	4	5 314	99 %	1 942 500
Sum konsert, Hovedscenen	18	16 830	75 %	5 057 710

KONSERT, SCENE 2	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billett-omsetning
Operaorkestrets kammerserie: Mozart og Bratsjissimo	1	328	92 %	77 840
Oslo Circles: ORFEO – ORPHEE – ORFEUS	1	176	49 %	46 794
Operaorkestrets kammerserie: Fra lærling til mester	1	106	30 %	23 996
KhiO: Operahøgskolens vårkonsert	1	106	30 %	23 430
Sur la mer: Operakorets damestemmer	2	544	76 %	20 691
Tett på Operaorkestret: Weill og Korngold	1	74	74 %	15 180
Jean Rondeau: Goldbergvariasjonene	1	350	98 %	92 202
Ultima: Dreams of Our Future	1	259	73 %	25 200
Ultima: Sophia Brous: Mount Analogue	2	195	65 %	22 100
Tetzlaff Quartet	1	329	92 %	62 799
Operaorkestrets kammerserie: Mozart og Brahms	1	353	99 %	90 387
Audun Kleive/Jan Bang: Tolerance and Chemistry	1	76	21 %	20 097
Kammerkonsert: Johan Dalene	1	114	32 %	29 304
Tett på Operaorkestret: Schönberg og Berg	1	99	99 %	25 245
Kammerkonsert Amalie Stalheim	1	204	57 %	52 734
Operaorkestrets kammerserie: Øst og vest	1	200	56 %	50 457
Sum konsert, Scene 2	18	3 513	64 %	678 456

KONSERT, 1. BALKONG	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Operahøgskolens festkonsert	1	90	90 %	11 570
Operakoristenes balkongkonsert: Hulda	1	42	35 %	4 940
Operakoristenes balkongkonsert: Polske romanser	1	130	87 %	9 200
Operakoristenes balkongkonsert: Gluntarne	1	25	16 %	2 000
Sum konsert, 1. balkong	4	287	54 %	27 710

KONSERT, PRØVESALEN	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Christian Ihle Hadland og Oslo Kammerakademi	1	50	25 %	7 843
Sum konsert, Prøvesalen	1	50	25 %	7 843

SUM KONSERT	41	20 680	72 %	KR 5 771 719
-------------	----	--------	------	--------------

ALT ANNET

ALT ANNET, HOVEDSCENEN	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Nils Bech i Operaen	1	1 285	93 %	615 900
Eva Weel Skram – Sleppe tak // Operaen	1	946	68 %	551 180
Torgeir Waldemar	1	861	74 %	246 450
Bertine Zetlitz / Bugge Wesseltoft i Operaen	1	799	58 %	413 520
Gregory Porter med Kristiansand Symfoniorkester	1	1 377	99 %	957 460
Metteson i Operaen	1	1 217	88 %	-
Jonas Fjeld i 70-sonen	1	1 160	87 %	752 700
Janove i Operaen	1	1 153	83 %	656 020
Fatoumata Diawara: Maliba	1	1 224	88 %	466 870
Odd Nordstoga m/band – Inn i skogen og ut på tur	2	2 480	89 %	1 499 350
Sum alt annet, Hovedscenen	11	12 502	83 %	6 159 450

ALT ANNET, SCENE 2	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
Dissimilis – 40 år i lydbildet	2	678	95 %	151 760
Nordic Black Theatre: Ruth Reese – Give me a Crown	2	704	99 %	-
Sum alt annet, Scene 2	4	1 382	97 %	151 760

ALT ANNET, OPERATAKET	Antall forest.	Antall besøkende	Belegg	Billettomsetning
OBOS på Operataket	1	8 510	100 %	1 397 200
Red Bull Cliff Dive	1	6 872	100 %	-
Sum alt annet, Operataket	2	15 382	100 %	1 397 200

SUM ALT ANNET	17	29 266	92 %	7 708 410
---------------	----	--------	------	-----------

TOTALSUM SALG	281	241 161	86 %	102 583 235
---------------	-----	---------	------	-------------

DIGITALT 2022

Antall avspillinger
(Herav podkaster: 18 172) 188 483

GENERALPRØVER 2022

Antall prøver	Antall besøkende
29	6 410

TURNÉ 2022	Sjanger	Antall forestillinger	Antall besøkende
Operaorkestret: Brahms og Ligeti i Aulaen	Konsert	1	400
Nasjonalballetten UNG	Ballett	2	645
Klassisk på Munch 1	Konsert	1	84
Klassisk på Munch 2	Konsert	1	37
Klassisk på Munch 3	Konsert	1	29
Klassisk på Munch 4	Konsert	1	55
Klassisk på Munch 5	Konsert	1	50
Klassisk på Munch 6	Konsert	1	111
Nobelkonsert på Munch	Konsert	1	240
Mahlers tredje symfoni	Konsert	1	2 011
Ultima: Oresteia	Konsert	1	500
Krigsseilerrekviem	Konsert	1	800
Ibsen Family Portraits	Ballett	4	750
TOTAL		18	5 712

Deltagere under åpningssermoni av Festspillene i Bergen, 3 500 besøkende.

FORMIDLING	Besøkende	Antall besøkende
Introduksjoner til forestillinger og konserter	166	13 367
Den kulturelle skolesekken	59	2 133
Kurs / Verksteder	53	676
Oppsøkende	87	2 492
Arrangementer	15	1 498
Formidlingsforestillinger	15	3 383
Møter / Konferanser	4	337
Skole-GP / forestilling	8	470
Omvisninger - grupper / personer	1 931	30 520
Totalt Formidlingsavdelingen	2 338	54 876

102 583 235

TOTALSUM BILLETTSALG 2022

O

P

E

R

A

22

«Når minnet svikter,
fortsetter musikken.»

– RANDI STENE, OPERASJEF

OPERAÅRET 2022

Jenufa

Ved begynnelsen av året 2022 planla vi for at alt kunne skje. Etter nesten to år med unntakstilstand i form av bølger av pandemi, smittevern og begrensninger, og en langvarig streik i kultursektoren, var det nesten utenkelig å se for seg et vanlig opera-år.

2022 skulle likevel vise seg å bli et tilnærmet normalt år – i den grad det gir mening å snakke om normalitet i en scenekunst-kontekst – med store opplevelser og store prestasjoner. Publikum kunne igjen sitte tett-i-tett og sangere kunne fryde seg over igjen å stå på scenen, og våren 2022 kunne vi endelig lansere en full sesong igjen.

Det å kunne presentere et samlet og gjennomarbeidet repertoar og med en tro på at det faktisk kunne gjennomføres, var veldig tilfredsstillende. Samtidig var det knyttet stor spenning til om vi ville klare å løfte salgstallene til det nivået de var på før pandemien.

Ikke minst ble 2022 preget av en verdenssituasjon som igjen var ustabil, med krig i Europa. Selv om vi ikke hadde programmert med russiske verk dette året, måtte vi likevel ta stilling til hvordan vi skulle forholde oss til russisk kunst og kunstnere. Vi besluttet å følge prinsipper for boikott vedtatt av Norsk teater- og orkesterforening.

En pang-start

2021 endte med kanselleringer av *Orfeus i underverdenen* og ungdomsoperaen *Ingenting*, da omikron-varianten av korona-viruset førte til nye nedstenginger og restriksjoner.

Januar ble derfor en måned uten forestillinger, men likevel med prøver på *Rigoletto*. Gjenoppsetningen av Ole Anders Tandbergs produksjon fra 2018 hadde sesongpremiere 10. februar, og det opplevdes utrolig å kunne gjennomføre forestillingsrekken med full sal, hver kveld! Caroline Wettergreen debuterte som Gilda, og Yngve Søberg triumferte både vokalt og scenisk i tittelrollen. Den musikalske ledelsen var denne gangen ved den unge italienske dirigenten Vincenzo Milletari, som ga forestillingen en ny vitalitet. Selv om korona stadig var en trussel og vi på grunn av smitte og sykdom hadde innhopp i rollene som Gilda, Maddalena og Sparafucile, ble *Rigoletto* en overveldende suksess kort tid etter gjenåpning.

I februar kunne vi også lansere Edward Gardner som vår nye musikkssjef, med tiltredelse i 2024. Det var en stor glede over hele huset over endelig å ha fått dette på plass, etter mange år uten denne viktige funksjonen.

Czardasfyrstinnen

Støtte til krigens ofre

24. februar brøt krigen i Ukraina løs. Etter ønske fra Operakoret og for å markere vår støtte til krigens ofre, laget vi en vakker musikkvideo med Valentin Silvestrovs «Prayer for Ukraine». På dette tidspunktet hadde Silvestrov selv akkurat flyktet fra Ukraina. Verket hadde han skrevet som en bønn om fred og beskyttelse for landet sitt.

Filmen ble delt i sosiale medier og via Opera Europa-nettverket, med en oppfordring til publikum om å støtte det humanitære arbeidet som Røde Kors, Redd Barna, Caritas, Unicef, Flyktninghjelpen og Kirkens Nødhjelp står bak.

Opera som tror på mennesket

Da jeg tiltrådte som operasjef, visste jeg at jeg ville presentere Janáček's *Jenufa*. Jeg hadde også et sterkt ønske om at Keith Warner skulle regissere opera for oss her i Oslo. Da Warner selv hadde ønsket å gjøre *Jenufa* – en av de få Janáček-operaene den erfarne regissøren ennå ikke hadde satt i scene – var valget enkelt.

Jenufa ble en av årets store satsninger, med en stjerne-regissør og med svenske Cornelia Beskow i spissen for et flott cast av nasjonale og internasjonale sangere, sammen med et velklingende operakor og et flott spillende opera-orkester, under ledelse av tsjekkiske Robert Jindra.

«For første gang i Den Norske Opera & Balletts historie framførte vi en opera skrevet av en kvinne, på Hovedscenen. Det var virkelig på tide.»

Prøveprosessen var både inspirerende og intens. Fortsatt var det mye smitte i samfunnet, som krevde mye testing og stor forsiktighet. Vi måtte likevel kansellere den siste forestillingen på grunn av sykdom. Produksjonen splittet anmelderkorpset, men ble godt mottatt av publikum.

«*Jenufa* er et verk som tror på mennesket», sa Warner. Da vi skapte en ny produksjon av verket i februar og mars 2022, var det en tro som ble satt på prøve. Europa sto i brann, ikke langt fra der dette verket ble til. Men nettopp derfor kjentes det riktig og viktig å gjøre det. Verket kommer med et budskap om en radikal godhet i mennesket og en vilje til hjelpe hverandre opp igjen.

Verdenspremiere på høyaktuelt verk

Et av årets store høydepunkt var verdenspremieren på *The Listeners*, av Missy Mazzoli og Royce Vavrek, basert på en idé av Jordan Tannahill. Verket ble bestilt av forgjenger Annilese Miskimmon i 2017, og var en arv jeg var svært glad for å kunne få bringe fram til sin fødsel, noe som endelig skjedde 25. september, etter å ha blitt utsatt under pandemien. For første gang i Den Norske Opera & Balletts historie framførte vi en opera skrevet av en kvinne, på Hovedscenen. Det var virkelig på tide.

Den musikalske ledelsen var ved Ilan Volkov, og Lileana Blain-Cruz hadde regi. De to jobbet tett med komponist og librettist, som begge var til stede under hele prøveprosessen og skapte en unik energi og en sterk følelse av å skape her og nå, sammen med et knippe dyktige solister. Blant annet imponerte våre egne solister Tone

Kummervold og Eirik Grøtvedt; det gjorde også flere solister fra Operakoret, som sto på scenen sammen med de internasjonale gjestene Simon Neal og Nicole Heaston.

The Listeners er inspirert av et virkelig fenomen, kalt «the global hum», en dyp lyd ca. 4 % av verdens befolkning har rapportert at de hører, også her i Oslo-området.

Dette lagde NRK en større sak på i forbindelse med premieren, og de mange kommentarene beviste hvordan opera fortsatt kan behandle høyaktuelle tema. *The Listeners* handler om en auditiv opplevelse, presentert i en sjanger som har lyd som sitt viktigste uttrykk. Men slik jeg ser det, handler dette verket primært om vårt sterke behov for å bli sett og forstått – også i en opplevelse som mangler rasjonelle forklaringer. Dette er et grunnleggende behov vi mennesker deler, og operasalen er et sted der vi kan møte hverandre i nettopp det.

The Listeners ble bestilt og produsert i samarbeid med Opera Philadelphia og Lyric Opera of Chicago, og var en del av Ultimafestivalen. Forestillingen ble usedvanlig godt mottatt, av publikum og av presse, nasjonalt og internasjonalt. Vi gjorde opptak av forestillingen som lå gratis tilgjengelig for operapublikum over hele verden via plattformen OperaVision. Forestillingen gjorde seg absolutt godt på scenen, men også svært godt på film, der detaljene i regien kom enda tydeligere fram.

Operette i ny drakt

Blant Operaens trofaste publikummere er det mange som har nært forhold til *Czardasfyrstinnen*, som i en årrekke gikk for fulle hus på Youngstorget og på turné rundt i Norge.

«I årene som kommer, lover vi mer Wagner til alle!»

Da vi skulle lage en helt ny versjon av operetten, var det viktig for oss at Sylvas kombinasjon av stolthet og sorg fortsatt var tydelig for oss i vår tid, hvor det å være varietésangerinne ikke er like vanskelig å godta som det var for Edwins konservative wiener-foreldre i 1915. Den gang utfordret *Czardasfyrstinnen* gamle klaseskiller; i dag kan den utfordre forutinntatte tanker om transpersoner, som absolutt eksisterer. *Czardasfyrstinnen* har aldri vært et uttalt politisk verk, men både den og operettesjangeren rommer transformasjoner og endringer – midt i alt det populære og ganske tradisjonelle. Dette fikk Gudrun Glette fram med humor og varme i sin nye norske gjendiktning av Stein og Jenbachs tekst.

Til å sette *Czardasfyrstinnen* i scene spurte vi Hanne Tømta, som har lang bakgrunn fra teatret. Selv om Hanne skapte en sprudlende konsertforestilling med oss under pandemien i 2021, var dette hennes første store operaoppsetning. Det var også kostymedesigner Alva Brostens operadebut; hun designet fantastiske kreasjoner som fikk fram det lekne, subversive, men samtidig klassiske i verket. På grunn av sykdom skiftet koreograf rett før prøvestart, og Jonas Øren, som skulle danset på scenen, ble koreograf. Den norske dirigenten Stefan Veselka har jobbet ved en rekke internasjonale operahus, men dette var første gang han gjestet Den Norske Opera & Ballett.

På scenen sto Operakoret, dansere og Gjertrud Øklands sigøynerorkester, sammen med to cast, som på grunn av mye sykdom fikk prøvd seg i de fleste konstallasjoner. Blant annet alternerte Agneta Eichenholz og Eli Kristin Hanssveen i rollen som Sylva; Audun Iversen og Magnus Staveland i partiet som Edwin; mens Rickard Söderberg og Marius Roth Christensen var begge Boni.

Vi er mange som har minner om *Czardasfyrstinnen*. Og når minnet svikter, fortsetter musikken. Derfor laget vi i forbindelse med denne forestillingen også en forkortet versjon tilpasset eldre og personer med demens. Den gikk på Hovedscenen på dagtid, parallelt med de fulle forestillingene om kvelden, med salslyset på, et mindre cast og orkester, og en kortere og forenklet historie. I tillegg tok vi musikken og gleden fra *Czardasfyrstinnen* ut på sykehjem i Oslo-området, så Sylva og Edwins minner om det vakre de hadde også kunne vekke gode minner i dem som ikke hadde mulighet til å komme til

oss i Bjørvika. Vi fikk svært gode tilbakemeldinger på begge disse initiativene, som var støttet av Den kulturelle spaserstokken.

Forestillingen ble filmet og høydepunkter fra den ble vist på NRK i romjula. I etterkant arrangerte vi også en Kritikersalong i samarbeid med Kritikerlaget, med *Czardasfyrstinnen* som case.

Gjensyn med suksessproduksjoner

Våren 2022 kunne vi endelig vise Jetske Mijnsens kritikerroste versjon av *Barberen i Sevilla* for publikum i salen. Da den hadde sin første premiere i 2020, ble den kun vist digitalt. Fire dager før premiere ble vår Almaviva syk, men vi fikk hentet inn to fantastiske erstattere med australske Alasdair Kent og spanske Juan de Dios Mateos, som på hver sin måte løftet forestillingene. Lilly Jørstad sang Rosina, Edward Nelson var Figaro, Marco Filippo Romano gjorde Dr. Bartolo, og vår egen Jens-Erik Aasbø var Don Basilio. Forestillingsrekken ble en stor suksess for med ni gjennomførte forestillinger med nesten full sal hver kveld og med et svært begeistret publikum. Den musikalske ledelsen var ved Ottavio Dantone.

Barberen i Sevilla var tilbake høsten 2022 med et helt nytt cast, da med Gurgen Baveyan, Angela Brower og Michele Angelini i spissen, og med Daniel Cohen som dirigent. Også denne forestillingsrekken ble svært godt besøkt.

Også i gjenoppsetningen av Calixto Bieitos *Carmen* meldte tenoren som skulle ha sunget Don José, avbud, men igjen fikk vi inn flere erstattere i Leonardo Capalbo, Charles Castronovo og Joachim Bäckström. Ingeborg Gillebo debuterte som Carmen og delte rollen med Alessandra Volpe. Kostas Smoriginas og Dmitry Cheblykov var Escamillo. Micaëla ble sunget av Sofia Formina og Marita Sølberg. I tillegg kunne alle Operasens solistpraktikanter for sesongen 21–22 oppleves på scenen: Magnus Ingemund Kjeldstad, Frøy Hovland Holtbakk, Christina Jønsi og Simen Bredesen. Den musikalske ledelsen var ved Ariane Matiakh.

Stor bredde og stor musikk i konsertformat

Richard Strauss’ opera *Arabella* ble komponert i 1932, men handlingen er satt til Wien i 1869, på den tiden da wienervalsene etablerte seg i den viktige musikkbyen. Konserten vi ga tittelen *Arabellas vals* besto både av briljant dansemusikk av Johann og Eduard Strauss, og utdrag fra *Arabella* – som utspiller seg nettopp i de wienske ballsalene. I de tre konsertene på Hovedscenen fikk vi høre Marita Sølberg i tittelrollen.

Hennes far, Grev Waldner ble sunget av Kurt Rydl, Denise Beck var Arabellas søster Zdenka og Yngve Søberg var Mandryka – en av Arabellas beilere. Både for våre solister og for Operaorkestret var dette et nytt og spennende repertoar, som under dirigenten Constantin Trinks ble til en usedvanlig vakker musikalsk opplevelse.

Mens herrene i Operakoret jobbet med *Barberen i Sevilla*, innøvde damene i koret et repertoar som ble til fem flotte konserter med et fransk og sommerlig repertoar, under tittelen *Sur la mer*, som ble framført flere steder, blant annet under Bærum sangerfestival, Flagstadfestivalen, og på Operaens Scene 2.

Rett over sommeren inviterte vi til to nye konsertopplevelser, med stor bredde. Først ut var *Wonderful Bernstein!* Det ble en fest av en sesongåpning med orkester, kor og solister i toppform, som framførte utdrag fra tre av Leonard Bernsteins fantastiske musikal på én kveld: *Candide*, *West Side Stor* og *Wonderful Town*. Sjeldent har vel et operaorkester hatt så mye swing i fraseringene! Vi fikk høre eksepsjonelle solopartier især fra messingblåserne, men også fra solistene på scenen – som ikke bare sang godt, men som danset så hele salen trampet takten. Også publikum ble med i dansen etter kontant oppfordring fra dirigent Karen Kamensek før ekstranummeret.

Kun en uke senere framførte vi *Parsifal 3. akt* som konsert, med et knippe sterke solister på scenen, sammen med Operaorkesteret og Operakoret under Asher Fisches ledelse. Vår egen Yngve Søberg overbeviste stort i rollen som Amfortas, i det som var hans Wagner-debut.

De erfarne Wagner-sangerne Franz-Josef Selig og Daniel Brenna sang Gurnemanz og Parsifal. Konserten ble godt mottatt, både blant ihuga wagnerianere og for de som var nysgjerrige på Wagners musikk og ville ha en mindre bit enn de nesten seks timene hele verket varer. I årene som kommer, lover vi mer Wagner til alle!

Før jul ble OBOS Julegalla gjennomført for fulle og feststemte hus. Igjen fikk vi med oss Ensemble Allegria, under ledelse av Nina Haug, som framførte et repertoar bestående av klassiske julesanger og utdrag fra opera- og oratorium-litteraturen, sammen med Operakoret, Barnekoret og solistene Marita Sølberg, Frøy Hovland Holtbakk og Yngve Søberg. Konsertene fikk gode tilbakemeldinger, både fra publikum og OBOS.

Barnekoret

I 2022 var det 82 barn i Barnekoret, i alderen 5 til 18 år. Barnekoret var medvirkende i disse produksjonene på Hovedscenen: *Carmen*, *Parsifal 3. akt*, *The Listeners*, *Jenufa* (barnestatister), Nasjonalballettens *The Hamlet Complex Redux* og *Nøtteknekkeren*, samt *OBOS Julegalla*.

I tillegg hadde de egne tilrettelagte produksjoner for unge utøvere, presentert for et ungt publikum på Scene 2. Våren 2022 var dette *Noahs ark*, med orkester fra Barratt Due musikkinstituttt og Oslo kulturskole; høsten 2022 satte de opp *Operaspirer – en monsteropera*. Rett etter sommerferien arrangerte de Barnekorets operaskole, også under navnet *Operaspirer*. Dette var en operaskole for eksterne barn i samspill med solister fra Barnekoret.

I løpet av året deltok barn fra Barnekoret også i Mahlers *Symfoni nr. 3* med Oslo-filharmonien i Oslo konserthus og i Philharmonie de Paris; i *Oresteia* under Ultimas åpningskonsert i Oslo Rådhus; og i en innspilling av sangleker for ressursportalen *Syng Sammen*, som drives av Sang i eldreomsorgen, en del av Krafttak for Sang.

LISE

Gjestespill og samarbeid

I mai ble endelig Bjørn Morten Christoffersens *Krigsseiler-rekviem* urframført i Oslo Konserthus, med Marinemusikken, Operakoret og solister fra Nasjonaloperaen. Verket er intenst musikalsk uttrykk for de norske krigsseilernes opplevelser under 2. verdenskrig, og skulle egentlig ha blitt framført på Hovedscenen i 2020, men ble kansellert på grunn av pandemien.

Flere andre prosjekter som ble skapt under pandemien, ble også vist fram for publikum i 2022. Filmen *LISE*, med Lise Davidsen, Edward Gardner og Operaorkestret, i regi av Eivind Holmboe, viste vi tre ganger på Hovedscenen; *Kunngjøringer fra Pariser-kommunen*, et nytt verk av Finn Iunker, Bernhard Bornstein og John Andrew Wilthite-Hannisdal, ble vist som film i Formidlingssentret under Ultima-festivalen, samt premieren på den nye Olsenbanden-filmen, der Nasjonaloperaen inngår med en scene fra *La bohème*.

Også dette året hadde vi flere flotte gjestespill på Scene 2: Ultima presenterte *Dreams of Our Future* med komponistene Sofia Jernberg, Cory Smythe, Ariadne Greif, og *Sophia Brous: Mount Analogue – A Provisionally Utopian Live Performance Event*; operastudentene ved KHiO framførte den relativt ukjente operaen

av Rossini: *Elisabetta, regina d’Inghilterra*. Flagstad – *The opera* var et gjestespill fra Kirsten Flagstad Festival og Oslo Operafestival, som var flyttet fra foregående sesong. Opera Nordfjord gjestet oss med musikalen *Mannen frå La Mancha* under Hedda-dagene, og Nordic Black Theatre med *Ruth Reese – Give me a Crown*. Dissimilis feiret jubileum med forestillingen *Dissimilis – 40 år i lydbildet*.

I oktober, etter en fin og ryddig prosess, kom DNO&B og operasolistene i CREO fram til en enighet om antallet fast ansatte i ensemblet. Dette gjør at vi igjen kan benytte oss av åremålsavtaler, som betyr flere solister på huset og større fleksibilitet i castingen vår. Både tillitsvalgt og jeg var svært fornøyd over å ha landet denne avtalen.

Oppsummert: tilbake til normalen?

Kriser lærer en å ikke ta noe for gitt. 2022 ble et år der vi reiste oss igjen, etter mange og lange utfordringer i 2020 og 2021. Våre kolleger i Ukraina – som har fått sine operahus bombet og som har måttet flykte fra sine hjem og arbeidsplasser – minner oss på at det å kunne skape, framføre og oppleve opera, aldri er en selvfølge. Vi er ydmyke og takknemlige over vår mulighet til det.

«2022 ble et år der vi reiste oss igjen, etter mange og lange utfordringer i 2020 og 2021.»

Rigoletto

				KONSERTVERSJON	KONSERTVERSJON
RIGOLETTO	JENUFA	BARBEREN I SEVILLA	CARMEN	ARABELLAS VALS	WONDERFUL BERNSTEIN!
SESONGPREMIERE 10. februar	PREMIERE 12. mars	SESONGPREMIERE 22. april	PREMIERE 14. mai	PREMIERE 27. mai	PREMIERE 20. august
Musikk Giuseppe Verdi Libretto Francesco Maria Piave Musikalsk ledelse Vincenzo Milletari Regi og scenografi Ole Anders Tandberg Ansvarlig regissør for gjenoppsetningen Heidi Bruun Nedregaard Kostymer Maria Geber Lysdesign Ellen Ruge Medvirkende Liparit Avetisyan, Caroline Wettergreen / Lina Johnson, Astrid Nordstad / Désirée Baraula-Massari, Markus Schwartz, Yngve Søberg, Jens-Erik Aasbø / Pietro Simone, Ingunn Kilen, Robert Näse, Eirik Grøtvedt, Pietro Simone / Natanael Vasile Uifalean, Anne-Marie Andersen, Rolf Conrad, Ivan Kruljac Operakoret Operaorkestret	Musikk Leoš Janáček Libretto Leoš Janáček Musikalsk ledelse Robert Jindra Regi Keith Warner Scenografi Jason Southgate Kostymer Julia Mürer Lysdesign John Bishop Medvirkende Susan Bullock, Cornelia Beskow, Paul Curievici, Michael Weinius, Rosalind Plowright, Aleksander Nohr, Jacob Abel Tjeldberg, Tone Kummervold, Frøy Hovland Holtbakk, Christina Jønsi, Megan Gryga, Valeska Zürn, Oksana Myronchuk, Andreas Backlund, Karen Sofie Hafskjold / Inga Lohne-Otterstad Operakoret Operaorkestret barn fra Barnekoret	Musikk Gioachino Rossini Libretto Cesare Sterbini, basert på Pierre Beaumarchais’ drama Musikalsk ledelse Ottavio Dantone Regi Jetske Mijnsen Ansvarlig regissør for gjenoppsetningen Heidi Bruun Nedregaard Koreografi Lillian Stillwell Scenografi Herbert Murauer Kostymer Julia Katharina Berndt Lysdesign Mark Van Denesse Medvirkende Edward Nelson, Lilly Jørstad, Alasdair Kent / Juan de Dios Mateos, Marco Filippo Romano, Renate Ekerhovd, Jens-Erik Aasbø, Magnus Ingemund Kjelstad Operakorets herrer Operaorkestret	Musikk Georges Bizet Libretto Henri Meilhac og Ludovic Halévy Musikalsk ledelse Ariane Matiakh Regi Calixto Bieito Ansvarlig regissør for gjenoppsetningen Victoria Bomann-Larsen Scenografi Alfons Flores Kostymer Mercè Paloma Lysdesign Bruno Poet, Alberto Rodriguez Vega (tilpasning) Medvirkende Ingeborg Gillebo / Alessandra Volpe, Leonardo Capalbo / Charles Castronovo / Joachim Bäckström, Dmitry Cheblykov / Kostas Smoriginas, Sofia Fomina / Marita Sølberg, Zaza Gagua / Jacob Abel Tjeldberg, Magnus Ingemund Kjelstad / Aleksander Nohr, Frøy Hovland Holtbakk, Christina Jønsi, Simen Bredesen, Eirik Grøtvedt, Amir Mirzai Operakoret Operaorkestret Barnekoret	Musikk Richard Strauss, Johan og Edvard Strauss Libretto Hugo von Hofmannsthal Musikalsk ledelse Constatin Trink Medvirkende Marita Sølberg, Denise Beck, Kurt Rydl, Yngve Søberg, Trond Bjerkholt Operaorkestret	Musikk Leonard Bernstein Libretto Betty Comden, Adolph Green Musikalsk ledelse Karen Kamensek Konsertregi Ludivine Petit Bevegelsesinstruktør Stian Danielsen Stylist Alva Brosten Medvirkende Beate Mordal, Astrid Nordstad, Sakarias Fredriksen Tranvåg, Aleksander Nohr, Nicholas Cotellessa / Ørjan Bruskeland Hinna, Bernt Ola Volungholen, Robert Näse, Simen Bredesen Operakoret Operaorkestret Konsert med utdrag fra <i>Wonderful Town</i>, <i>Westside Story</i> og <i>Candide</i>.
					

Barberen i Sevilla

Jenufa

Carmen

Wonderful Bernstein

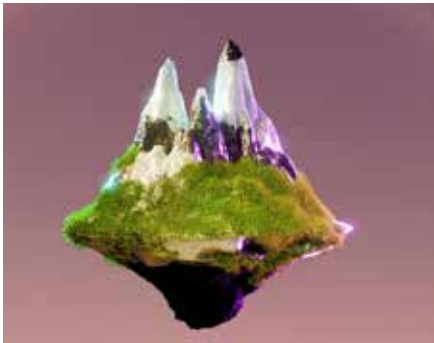
KONSERTVERSJON				KORTVERSJON	
PARSIFAL 3. AKT	THE LISTENERS	BARBEREN I SEVILLA	CZARDAS- FYRSTINNEN	CZARDAS- FYRSTINNEN	OBOS JULEGALLA
PREMIERE 27. august	URPREMIERE 24. september	SESONGPREMIERE 2. oktober	PREMIERE 25. november	PREMIERE 14. desember	PREMIERE 11. desember
Musikk Richard Wagner Libretto Richard Wagner Musikalsk ledelse Asher Fisch Medvirkende Yngve Søberg, Franz-Josef Selig, Daniel Brenna Operakoret Operaorkestret Barnekoret	Musikk Missy Mazzoli Libretto Royce Vavrek Musikalsk ledelse Ilan Volkov Regi Lileana Blain-Cruz Koreografi Raja Feather Kelly Scenografi Adam Rigg, Kostymer Kaye Voyce Lysdesign Yi Zhao Videodesign Hannah Wasileski Dramaturgi Cori Ellison Medvirkende Nicole Heaston, Simon Neal, Tone Kummervold, Eirik Grøtvedt, Johannes Weisser, Frøy Hovland Holtbakk, Håvard Stensvold, Martin Hatlo, Line Tørmoen, Ingunn Kilen, Ørjan Bruskeland Hinna, Megan Gryga, Margaret Newcomb, Jeanette Goldstein / Valeska Zürn, Cecilie C. Ødegården, Mihai Florin Simboteanu, Anne-Marie Andersen, Mathea Kvalvåg-Andersen / Hanna Linnea Lindtvedt, Hulda Josephine Hein-Gutierrez / Nora Windfeldt Operakoret Operaorkestret Barn fra Barnekoret	Musikk Gioachino Rossini Libretto Cesare Sterbini Musikalsk ledelse Daniel Cohen Regi Jetske Mijnsen Ansvarlig regissør for gjenoppsetningen Heidi Bruun Nedregaard Koreografi Lillian Stillwell Scenografi Herbert Murauer Kostymer Julia Katharina Berndt Lysdesign Mark Van Denesse Medvirkende Gurgen Baveyan, Angela Brower, Michele Angelini, Marco Filippo Romano, Eline Korbi, Clive Bayley, Sakarias Fredriksen Tranvåg Operakorets herrer Operaorkestret	Musikk Emmerich Kálmán Libretto Leo Stein, Bela Jenbach Musikalsk ledelse Stefan Veselka, Martin Wettges Regi Hanne Tømta Koreografi Jonas Øren Scenografi Olav Myrtvedt Kostymer Alva Brosten Lysdesign Øyvind Wangensteen Medvirkende Agneta Eichenholz / Eli Kristin Hanssveen, Audun Iversen / Magnus Staveland, Frøy Hovland Holtbakk / Lina Johnson, Rickard Söderberg / Marius Roth Christensen, Martin Hatlo / Sakarias Fredriksen Tranvåg, Mari Maurstad, Lasse Lindtner, Robert Skjærstad, Changhui Tan / Robert Näse, Lars Jacob Holm, Sebastian Biong, Ulf Nilseng, Tone Kittelsen, Natanya Helena Kjølås, Putli Hellesen, Tom Karlsrud, Gjertrud Økland, Georg Reiss Operakoret Operaorkestret	Musikk Emmerich Kálmán Libretto Leo Stein, Bela Jenbach Musikalsk ledelse Gábor David Nagy Regi Hanne Tømta Scenografi Olav Myrtvedt Kostymer Alva Brosten Lysdesign Øyvind Wangensteen Medvirkende Désirée Baraula-Massari, Magnus Ingemund Kjelstad, Eline Korbi, Simen Bredesen Musikere fra Operaorkestret	Musikalsk ledelse Nina Haug Konsertregi Melissa Hough Medvirkende Marita Sølberg, Frøy Hovland Holtbakk, Yngve Søberg Hedda Høgåsen-Hallesby (konferansier) Ensemble Allegria Operakoret Barnekoret
					

Czardasfyrstinnen

The Listeners

	ULTIMA	ULTIMA		GJESTESPILL	GJESTESPILL
	DREAMS OF OUR FUTURE PREMIERE 17. september	SOPHIA BROUS: MOUNT ANALOGUE - A PROVISIONALLY UTOPIAN LIVE PERFORMANCE EVENT PREMIERE 23. september	OPERASPIRER – EN MONSTEROPERA PREMIERE 10. november	ELISABETTA, REGINA D’INGHILTERRA PREMIERE 17. februar	FLAGSTAD – THE OPERA PREMIERE 24. februar
Musikk Benjamin Britten Libretto Tekst fra <i>Miracle Plays</i>, <i>Moralities and Interlude</i> Oversettelse Edvard Hoem Musikalsk ledelse David Maiwald Regi Gunnar Bergstrøm Koreografi Kari Anne Bjerkestrand Scenografi og kostymer Chinelle Markovic Lysdesign Theodoros Kyratzis Medvirkende Barnekoret Barne- og ungdomsorkester	Musikk Sofia Jernberg, Cory Smythe, Ariadne Greif Regi og koreografi Inger Cecilie Bertrán de Lis Medvirkende Sofia Jernberg, Ariadne Greif, Anna Lindal, Bendik Foss, Cory Smythe, Raymond Strid, Mette Rasmussen, Eivind Lønning, Dan Lippel, Ole Morten Vågan, Barn I samarbeid med Ultimafestivalen	Regi Ben Russell Scenografi Simone Bartholin Lysdesign Tanja Ruhl Videodesign Will Rahilly (filmdesign, animasjon) Medvirkende Sophia Brous, Ben Russell, Tony Buckk, Nicolas Becker, Camilla Barratt-Due, Melita Jurisic, Ivan Cheng, Gig Clarke, Guillaume Malaret I samarbeid med Ultimafestivalen	Musikk Engelbert Humperdinck, Giuseppe Verdi, Wolfgang Amadeus Mozart, Bedřich Smetana, Giacomo Puccini og Edvard Grieg. Arrangert av David Maiwald Libretto og regi Gunnar Bergstrøm Musikalsk ledelse David Maiwald Kostymer Sunniva Østerbø Lysdesign Harald Lie Medvirkende Barnekoret Musikere fra Operaorkestret	Musikk Gioachino Rossini Libretto Giovanni Schmidt Musikalsk ledelse Gregor Bühl Regi Jacopo Spirei Scenografi Mauro Tinti Kostymer Line Maher Medvirkende Studenter fra Operahøgskolen, Musikkhøgskolens symfoniorkester Gjestespill fra KhiO	Musikk Ketil Bjørnstad Libretto Einar Bjørge Musikalsk ledelse Stefan Ibsen Zlatanov Regi Einar Bjørge Scenografi Hans Petter Harboe Kostymer Line Maher Lysdesign Martin Flack Medvirkende Ingegjerd Bagoien Moe, Maria Dale Johannessen, Magnus Dorholt Kjeldal, Hanne Rekdal, Elisabeth Lund Tomter, Jon Åsnes, Hans-Kristian Kjos Sørensen Gjestespill fra Kirsten Flagstad Festival og Oslo Operafestival, med støtte fra Det norske Komponistfond, Fritt Ord, Bergesenstiftelsen og Oslo kommune
					

GJESTESPILL	GJESTESPILL	GJESTESPILL
MANNEN FRÅ LA MANCHA PREMIERE 12. juni	DISSIMILIS – 40 ÅR I LYDBILDET PREMIERE 23. november	RUTH REESE – GIVE ME A CROWN PREMIERE 7. desember
Musikk Mitch Leigh Tekst Dale Wasserman, Songtekstar Joe Darion Musikalsk ledelse Michael Pavelich Regi originalproduksjon Albert Marre Regi Aksel-Otto Bull Koreografi Candice Bredesen Scenografi og kostymer Åse Hegrenes Lysdesign Arne Kambestad Medvirkende Espen Langvik, Jan Erik Fillan, Eli Kristin Hanssveen, Trond Gudevold, Erlend Tvinnereim, Eirik Risholm Velle, Eivind Kandal, Elisabeth Gimmetstad, Simon Pavelich, Asbjørn Hagen, Rønnaug Torheim, Paul Jacob Helgesen, Bård Stian Dalseth, Håvard Furnes, Alexander Standal Pavelich, Berner Midthjell, Erlend Åshamar Eriksen Gjestespill fra Opera Nordfjord		Tekst Michelle A. Tisdell Regi Cliff A. Moustache Regiassistent Evelyn Rasmussen Osazuwa Lysdesign Shiva Sherveh og Theodoros Kyratzis Scenografi Jad El Khoury Kostyme Emmanuel Prempeh Medvirkende Nosizwe Baqwa, Mariama Ndure, Jason Nemor Harden, Kristiane Nerdrum Bøgwald, Xander Crook, Kevin Vadsten, Ibou Cissokho, Trina Coleman, Ombeline Chardes Gjestespill fra Nordic Black Theatre
		

DE SOM SIER
DE IKKE LIKER
OPERA,
KAN UMULIG
HA OPPLEVD
DET SÅNN SOM
DETTE!

– HILDE HALVORSRØD, SCENEKUNST.NO

	DIGITAL VISNING	
PRAYER FOR UKRAINE FILMOPPTAK MED OPERAKORET 17. mars	KUNNGJØRINGER FRA PARISERKOMMUNEN PREMIEREVISNING 20. september	LISE VISNINGER AV FILMEN MED LISE DAVIDSEN 13. november, Hovedscenen
Regi Halvor Hoem Film NEP Medvirkende Dirigent Martin Wettges Operakoret	Musikk Bernhard Bornstein, John Andrew Wilhite-Hannisdal Libretto Finn Iunker Video Lesia Vasylenko Dirigent César Cañón Medvirkende Tone Kummervold, Eirik Grøtvedt, Cecilie Cathrine Ødegården, Robert Näse, Rolf Conrad, Thomas Flodin, <i>solisterk</i> Solistensemble fra Operakoret	Regi Eivind Holmboe Film Einar Film Medvirkende Dirigent Edward Gardner Sopran Lise Davidsen Operaorkestret

Carmen

B

A

L L

E

T T

22

«Det å få publikum til å vende tilbake
igjen etter pandemien, har jeg sett
på som vår aller viktigste oppgave
i året som gikk. »

– INGRID LORENTZEN, BALLETTSJEF

BALLETTÅRET 2022

Det føles viktigere enn noensinne å verne om kunst, mennesker og ytringer: De ytringene vi samles om og de som splitter oss. De uttrykkene vi liker og ikke liker. Historien gjentar seg på verst tenkelige vis, og på scenen står kunstnere side ved side og tolker. I selve forestillingsøyeblikket møtes disse lagene, av historie og fortolkning, mellom betrakter og perspektiv. Endelig er teatersalen igjen et sted å samles.

Det er med stor takknemlighet jeg ser tilbake på et år med 11 måneder med forestillinger og tilnærmet normal drift, flere produksjoner som har utviklet kunstarten vår og satt spor – og et publikum som vendte tilbake. 102 399 publikummere så ballettforestillingene våre, og belegget var på 92 %. Dette gir grobunn for framtiden og driv til å fortsatt skape et repertoar med stort spenn som engasjerer bredt.

Et sterkt gjensyn og gjenåpning

Vi åpnet dørene med et etterlengtet gjensyn. To tiår hadde gått siden Nasjonalballetten sist hadde verk av koreografen Mats Ek på programmet. Mye har endret seg i scenekunsten siden da, men et sterkt ønske om igjen å ha Ek i repertoaret har bestått. Hans fortellermåte og uttrykk er så umiskjennelig nordisk, og samtidig har hans dans inntatt verden. Det var 2021 som skulle være året det skjedde, men det ble kulturstreik og teppet gikk aldri opp.

Mats Ek: *Hun var svart*

Heldigvis hadde Ek og hans team mulighet til å vende tilbake noen måneder senere, og vi fikk mye verdifull prøvetid med dem.

Resten av sesongen måtte flyttes på for å få det til, men endelig var det tid for Mats Ek-premiere i dette operahuset. På programmet sto .. og *Brahms*, danset til Brahms' *Fiolinkonsert i D-dur*, der Operaorkestrets konsertmester Guro Kleven Hagen førte an, og *Hun var svart*, framført til Henryk Góreckis dramatiske *Quasi una fantasia*. Det var første gang dette verket ble framført med kammerorkester. Samarbeidet med orkestret var veldig godt.

Publikum tok imot produksjonen med åpne armer. Ved premieren kunne vi ha 400 publikummere i salen, men bare to dager etter varslet regjeringen full gjenåpning og snart spilte vi for tilnærmet fulle hus.

Også anmelderne var entusiastiske i sine vurderinger: «Mats Ek bekrefter sin posisjon som en av våre største nålevende koreografer», skrev Inger Marie Kjølstadmyr i Dagsavisen. Dansemagasinet Dance Europe trakk fram produksjonen som en av «Best Premiers» denne sesongen.

Solidaritet med kollegaer rammet av krigen

Det er et før og etter 24. februar 2022, da Russland invaderte Ukraina. Det sjokkerende faktum at det er krig i Europa, ble raskt etterfulgt av en rekke praktiske og politiske spørsmål for oss som internasjonalt ballettkompani. Like fullt som vi fordømmer krigen og har brutt alt samarbeid med statsstøttede, russiske kulturinstitusjoner, skal vi ta godt imot enkeltkunstnere og medmennesker.

La Bayadère

Gjennom et nettverk av ballettsjefer signaliserte vi at ukrainske dansere på flukt kunne komme til oss, og vi tok imot dansere som valgte å forlate Russland. En av dem er den britiske danseren Xander Parish, som nå er solist hos oss. Ved Ballettskolen vår har vi fått nye elever fra Ukraina.

De har flyktet fra krigen, og Ballettskolens ansatte gjør sitt aller beste for å ta godt vare på dem. Selv har jeg deltatt i det offentlige ordskiftet om dilemmaene og vårt ståsted i panelsamtaler, i flere mediasaker og direkte til publikum fra scenekanten.

I solidaritet med våre ukrainske kollegaer ryddet vi scenen for Kyiv Grand Ballet som spilte en forestilling med utdrag fra *Svanesjøen* på Scene 2 i april. Inntektene fra billettsalget gikk uavkortet til kompaniet.

Historien gjentar seg – og ballettarven utfordrer oss

Balletten vi øvde på da flere russiske dansere banket på døren, var *La Bayadère*, skapt av den verdenskjente ballerinaen Natalia Makarova, som kom til Vesten under den kalde krigen.

Det kan være flere grunner til at et verk overlever gjennom århundrene. *La Bayadère* fra 1877 inneholder øyeblikk som kan oppleves dypt menneskelige og koreografisk slående partier, som i tillegg til å være vakre har noe tidløst og abstrakt over seg. Samtidig er denne balletten preget av datidens holdninger, og viser en grenseløs fascinasjon for og kunnskapsløshet om andre kulturer. Jeg mener at *La Bayadère* ikke kan settes opp uten å kontekstualiseres, og hos oss

«Kunsten kan være et sted for fellesskap og trøst i en stadig mer kompleks verdenssituasjon.»

fikk den følge av et sideprogram med blant annet åpen prøve og debatt. Da balletten hadde sin norgespremiere i 2019, var jeg undrende til fraværet av debatt, men denne gangen førte programmeringen til velkommen mediedekning og også kritikk. Som sist gang vi danset den, ble billettene revet bort, og håpet mitt er at denne programmeringen både ga mange store ballettopplevelser og bevisstgjøring gjennom å se fortidens kunst med dagens blick. Denne interessante dobbeltheten kom fram i flere av anmeldelsene, blant annet i Vårt Land der Kjersti Juul skrev: «*La Bayadère* vekker tveeggede følelser av stor verdi.»

Det var solid nivå på framføringen til både de fire besetningene av hovedroller og gruppen. I ballett er det ikke ofte at grupper av dansere får applaus underveis i en forestilling, men det skjedde spontant etter hver framføring av den legendariske scenen *The Kingdom of the Shades*. Både Mats Ek-produksjonen og *La Bayadère* var meget utviklende for danserne.

Lagseire og publikumsfavoritter

Endelig kunne vi danse vår egen *Onegin* for et fysisk publikum. Denne produksjonen ble skapt under pandemien og fikk en særdeles svingete ferd fram mot strømmepremiere året før. Koreografien er den samme som i John Crankos mesterverk fra 1965, men miljøet – kostymene og kulissene – var nye, tegnet av Ingrid Nylander og John-Kristian Alsaker, og lagd her i huset vårt. Vi hadde tre sterke og ulike besetninger i hovedrollene som Tatjana og Onegin. I tillegg til våre egne dansere gjestet vår tidligere solist Osiel Gouneo som Onegin. Produksjonen ble lagt merke til også internasjonalt og høstet tre nominasjoner fra det anerkjente dansemagasinet Dance Europe: Grete Sofie Borud Nybakken som «Dancer of the Year» for rollen som Tatjana, Erik Murzagaliyev i kategorien «Best male performance» for tittelrollen, og balletten var på listen over «Best premiers». Noe overraskende var *Onegin*

utfordrende å selge, og endte på 75 % publikumsbelegg mens snittet på årets ballettforestillinger på Hovedscenen var 93 %.

Også signaturverket *A Swan Lake* er en produksjon som er skapt i og av vårt hus. Å ha koreograf Alexander Ekman tilbake for å jobbe, utfordre og videreutvikle verket, var til stor inspirasjon for danserne. Vannballetten har blitt et av våre sterkeste signaturverk, som skaper entusiasme både blant de ansatte og publikum. Det var fantastisk stemning i salen på de ti utsolgte forestillingene.

Det å få publikum til å vende tilbake igjen etter pandemien, har jeg sett på som vår aller viktigste oppgave i året som gikk. Flere kjente, store titler har stått på programmet, og etter sommeren åpnet vi med den romantiske balletten *Giselle*, i Cynthia Harveys koreografi. Sesongpremierer markerte forestilling nr. 100 av denne balletten. Vi hadde tre gode besetninger. Solistene Grete Sofie Borud Nybakken og Whitney Jensen sto for solide rolledebuter i tittelrollen, og så også Ricardo Castellanos i rollen som Albrecht.

Det var stort å kunne invitere publikum inn til *Nøtteknekeren* igjen, etter to år med pandemi-pause. For mange av elevene fra Ballettskolen ble dette første gang de danset i juleballetten, og deres entusiasme forsterket følelsen av takknemlighet. Vi planla med fem besetninger i hovedrollene, men tett på premieren ble to av danserne skadet. To besetninger gjorde seg klare på få timers varsel og gjennomførte med bravur: Haruka Sassa og Douwe Dekkers på premieren, og deretter Daniela Cabrera (debutant) med Erik Murzagaliyev. Jeg vil også trekke fram Isabel Vila som gjorde en fin debut sammen med Lucas Lima. For første gang hos oss ble hovedrollen som den mystiske dukkemakeren Drosselmeyer danset av en kvinne, Samantha Lynch, som alternerte med mannlige dansere. Verden går framover – også i klassiske juleballetter.

Family portraits

Krevende varslingssak

Samtidig var det et krevende år for oss som kompani, der våren ble preget av en varslingssak om bruk av illegale rusmidler. Saken var belastende for arbeidsmiljøet. Ett tiltak som ble iverksatt som følge av denne saken, var utvikling av programmet «Klangbunn» sammen med Talent Norge, et pilotprosjekt for prestasjonsmiljøer.

Nye og gjentatte muligheter

Som følge av koreografisatsingen vår, som nå har fått navnet Artemisia, var 22 nye balletter blitt skapt ved utgangen av året. Samtidig kunne vi også feire at satsingen videreføres for en ny tre-års periode takket være støtte fra partnerne våre Norsk Tipping og Talent Norge. Sammen skal vi sikre like muligheter til skapende dansekunstnere – uavhengig av kjønn. Satsingen er bygget opp av flere nivåer: finne og løfte de nye talentene, gi dem gjentatte arbeidsmuligheter og ta de beste verkene ut i verden. I 2022 ble det skapt og framført verk i hele dette spennet.

Vår husregissør Marit Moum Aune brakte ballett til nye arenaer og nye publikummere, på taket av Operaen og ved Musée d'Orsay i Paris. Under pandemien fikk vi erfare hvilken fantastisk scene taket vårt er, og i juni ble det forvandlet til et grønt landskap i Moum Aune og koreograf Kaloyan Boyadjievs *En midnattssolsdrøm* med scenografi av Even Børsum. Balletten var basert på Shakespeares *En midtsommer-nattsdrøm* og hadde nylaget musikk av Peter Baden.

Værguder og indre forhold i kompaniet var ikke de enkleste under den korte skapelsesperioden. Vi oppnådde å nå nytt publikum og fikk mange begeistringstilbakemeldinger, selv om produksjonen ikke nådde sitt fulle potensial slik omstendighetene var.

I november danset vi *Family Portraits* ved ikoniske Musée d'Orsay i Paris. I forbindelse med museets store Munch-utstilling satte Moum Aune sammen en forestilling med utdrag fra våre Ibsen-balletter, derunder en nyskapt duett fra *Vildanden*. Disse brutale og vakre familieportrettene var vårt bidrag for å sette Norges to mest kjente kunstnere – Ibsen og Munch – i sammenheng. Billedkunsten og det helt spesielle museumsrommet utvidet opplevelsen, og tilbakemeldingene tyder på at dansen, sammen med Nils Petter Molværs musikk, utvidet opplevelsen av maleriene og skulpturene. Turneen var et samarbeid med ambassaden i Paris. Forestillingen fikk en rekke presseoppslag i fransk presse.

Endelig kunne et fysisk publikum oppleve *Afternoon of a Faun* av Whitney Jensen og Anaïs Touret og *A Boléro* av Samantha Lynch. Vi kalte det pandemi-muligheter da disse koreografene fikk sin debut på Hovedscenen året før, og nå ble verkene deres satt opp igjen i *Faun/Boléro/Canvas*. Publikum viste sin begeistring, og allerede før pausen var det stående applaus etter *A Boléro* på samtlige forestillinger. Underveis i forestillingsløpet debuterte Samantha Lynch med et verk for Zürich-balletten, og flere fram-tredende ballettkompanier i Europa og Nord-Amerika har nå programmert balletter av henne.

Faun

Produksjonen bød også på en verdenspremiere. Til Chopins *Klaverkonsert nr. 1* skapte den fremadstormende koreografen Juliano Nunes verket *Canvas* med nærmere 40 dansere på scenen. Verket var programmert for å bringe de store kollektivene sammen på scenen, og Nunes har markert seg gjennom sin måte å oversette ballettspråket til noe moderne og tidsriktig. Prøvetiden var kort og intens. For deler av kompaniet var det utfordrende, for andre særs utviklende. Musikalsk var det en spesielt vellykket produksjon, der orkestret under James Gaffigan fikk komme til sin fulle rett.

På siste forestilling ble det utnevnt en ny solist i kompaniet: Ricardo Castellanos. Han er den første danseren som har gått hele veien fra han startet i Nasjonalballetten UNG som 17-åring, til han nå er solist.

En bemerkelsesverdig suksess

Vår huskoreograf Alan Lucien Øyen er en av de store scenekunstskaperne i vår tid. Denne gangen kom han til oss rett fra Pariseroperaen, der han som første norske koreograf skapte et helaftens, nytt verk. Høstens produksjon av *The Hamlet Complex Redux* var tredje versjon av dette eposet. Det handler om hvordan vi lever, hva som blir igjen og hvordan vi blir husket. Øyen forteller med

ord, bilder, dans og film i en enorm scenerigg, et slags tre-teleskop, signert Åsmund Færavaag. På scenen var våre dansere sammen med skuespillerne fra Øyens eget kompani, winter guests. Verket ble en påminnelse om hva vårt hus og de store kollektivene kan skape sammen, og hvordan denne produksjonen har blitt til noe særegent som du ikke kan oppleve noen andre steder enn i Den Norske Opera & Ballett. Salget lå lenge svært lavt, men det endte med rift om billettene og 95 % belegg. Vi opplevde å nå mange nye publikummere og at produksjonen skapte stor interesse. Det lover godt for verdenspremieren på Øyens nye verk, *Nothing Personal*, i 2023, og for framtiden.

Ballettframtiden ser lys ut

Mot slutten av året fikk vi en veldig god nyhet: Vi får støtte av Skipsreder Tom Wilhelmsens Stiftelse og Talent Norge til å opprette Wilhelmsen-akademiet, et program som skal samle og bygge talenter innen ballett fra hele landet. Oppstart blir i 2023.

Høsten 2022 tok assisterende ballettsjef Jahn Magnus Johansen over som leder av Nasjonalballetten UNG, og de unge danserne viser svært god utvikling under

hans ledelse. Den daglige treningen og arbeidet med forestillingene er grunnkomponentene i utviklingen av danserne. I tillegg har de fått såkalte screenings hvert halvår og deretter en individuelt tilpasset treningsplan og coaching. Kompaniet er den største rekrutteringskilden av dansere til hovedkompaniet, og i løpet av høsten tok tre dansere steget over: Sofie Ruthenbeck, Andrew Coffey og Mathias Tannæs.

Det nye kullet som startet opp, bestod av 15 dansere, åtte av dem var nye og sju dansere fra forrige kull fortsatte. Blant de nye var en av vinnerne fra ballettkonkurransen Prix de Lausanne. Vi er samarbeidspartner med den prestisjefylte konkurransen, der vinnerne får stipend til plass i et ungdomskompani i et år, og Tsukino Tanaka valgte oss.

I løpet av året medvirket dansere fra UNG i *La Bayadère*, *Onegin*, *A Swan Lake*, *En Midnattsolsdrøm*, *Giselle*, *Canvas* og *Nøtteknekkeren*. Flere av danserne medvirket også i en oppsetning av *Nøtteknekkeren* i Maihaugsalen på Lillehammer og i en oppsetning av *Tidsmaskinen* i Oppdal kulturskoles jubileumsforestilling. Kompaniet hadde ikke sin egen forestilling på Scene 2 i året som gikk, men er godt i gang med forberedelsene til 23-produksjonen.

For Ballettskolen ble det endelig et år med vanlig trening i salene igjen, forberedelser til konkurranser og ikke minst forestillinger. Under pandemien viste elevene våre en formidabel innsats gjennom lange perioder med Zoom-trening, slik at progresjonen nå har vært overraskende god gjennom året. Dette gjelder i særlig grad for de eldre elevene, mens de yngre gruppene nok har tapt noe.

10. klasse-elev ved Ruseløkka/DNO&B -tilbudet, Erle Østraat, deltok i den prestisjetunge konkurransen Prix de Lausanne. Hun representerte Ballettskolen på en meget sterk måte, noe som ga henne tilbud om videre utdanning fra flere ledende skoler, hvorav hun valgte The Royal Ballet School, London. I april og november gjennomførte vi nasjonalt uttak til ballettkonkurransen Prix du Nord i Gøteborg, med deltakere fra tre skoler. Dessverre ble årets utgave av konkurransen avlyst, men vi ser fram til å delta i 23-utgaven.

Ballettskolen deltok dessuten i det årlige Nordic Ballet Seminar, som de nasjonale ballettskolene i Norge, Finland og Sverige har i samarbeid og som denne gangen ble arrangert i Stockholm. Opptaksprøver til Ruseløkka-tilbudet ble holdt i april, og det ble til sammen tatt opp sju elever til 8. klasse. Av sju avgangselever fra Ruseløkka-tilbudet fikk fem tilbud om plass

ved henholdsvis Kunsthøgskolen i Oslo, The Royal Ballet School, London og The Dutch National Ballet Academy, Amsterdam. Til høstopptaket av yngre elever har Ballettskolen de siste årene hatt rundt 200 søkere. Det ble i år tatt opp til sammen 42 elever.

I mai gjennomførte Ballettskolen sesongens elevforestilling, med fire utsolgte hus på Scene 2. Det ble vist koreografier spesialkoreografert for hvert nivå, for de eldre elevene i klassisk stil, moderne dans og karakterdans. I tillegg utdrag og solovariasjoner fra det klassisk repertoar.

For første gang på tre år åpnet vi igjen dørene for Nasjonalballettens sommerkurs med unge ballettalenter fra hele Norge. Flere enn 100 elever og ca. 15 pedagoger deltok.

Mangfoldig samarbeid

Vi fortsetter det gode samarbeidet med vår huskoreograf Jo Strømgrens kompani, og de gjestet Scene 2 med *Lof tet*, et danse teater om identitet, og *Made in Oslo*, med tre koreografier opprinnelig laget for Oslo Danse Ensemble. Også Norges nasjonale kompani for samtidsdans, Carte Blanche, gjestet oss, og utpå høsten tok de med seg en helaftens forestilling av kunstner og koreograf Eszter Salamon.

Flere av deltakerne i Workshopkompaniet skapte verker både for oss og samarbeidspartnere i året som gikk. Under *Coda: Snap* på Scene 2 hadde *Gigant* av Anna og Berit Einemo Frøysland premiere. Georgie Rose assisterte Marc Brew, som er verdensledende i å skape inkluderende danseverk, i arbeidet med *un-be known* som var en del av samme forestilling. I verket danset ni dansere med og uten funksjonsvariasjoner. Rose skapte også et verk for New English Ballet Theatre. Publikum fikk også se *Flower Boy* av norsk-filipinske Carl Aquilizan, som adresserte kjønnsrollene i vestlig og asiatisk kultur.

Som del av Skeivt kulturår viste vi dansefilmen *Apart* på Prøvesalen. Den er et samarbeid mellom vår solist Silas Henriksen og Cecilie Semec, som er med i Workshopkompaniet, og handler om de smertefulle øyeblikkene mellom begjær og kjærlighet.

2022 ble året i spenn mellom tradisjon og fornyelse, mangfold og individualitet, hvor vi tok scenene tilbake. Som ballettkompani erfarte vi til gagns hvordan kunsten og verden for øvrig er tett sammenvevet, samtidig som kunsten kan være et sted for fellesskap og trøst i en stadig mer kompleks verdenssituasjon.

«2022 ble året i spenn mellom tradisjon og fornyelse, mangfold og individualitet, hvor vi tok scenene tilbake.»

Alan Lucien Øyen og balletsjeff Ingrid Lorentzen
bak scenen til *The Hamlet Complex Redux*

MATS EK ... OG BRAHMS + HUN VAR SVART NORGESPREMIERE 29. januar	LA BAYADÈRE SESONGPREMIERE 23. mars	ONEGIN SESONGPREMIERE 30. april	A SWAN LAKE SESONGPREMIERE 1. juni	GISELLE SESONGPREMIERE 3. september
... OG BRAHMS Koreografi, iscenesettelse Mats Ek Musikk Johannes Brahms Scenografi og kostymer Mylla Ek Lysdesign Erik Berglund Gjestende prøveledere Ana Laguna, Eva Säfström HUN VAR SVART Koreografi, iscenesettelse Mats Ek Musikk Henryk Górecki Scenografi og kostymer Peder Freij Originalt lysdesign Ellen Ruge Lysdesign Erik Berglund Gjestende prøveleder Allyson Way Wanselius Musikalsk ledelse Jonathan Darlington / Per Kristian Skaland Medvirkende Dansere fra Nasjonalballetten Operaorkestret	Koreografi Natalia Makarova etter Marius Petipa Musikk Ludwig Minkus, orkestret av John Lanchbery Musikalsk ledelse Emmanuel Siffert Scenografi Pier Luigi Samaritani Kostymer Yolanda Sonnabend Lysdesign John B. Read Videodesign 59 Productions Iscenesetter Agneta Stjernlöf Valcu Gjestende prøveledere Olga Evreinoff, Agneta Stjernlöf Valcu Medvirkende Nikiya: Whitney Jensen / Yolanda Correa / Melissa Hough / Grete Sofie Borud Nybakken Gamzatti: Lania Atkins / Nae Nishimura / Leyna Magbutay Solor: Ricardo Castellanos / Alex Cuadros Joglar / Gakuro Matsui / Shaakir Muhammad Dansere fra Nasjonalballetten og Nasjonalballetten UNG Operaorkestret	Koreografi John Cranko Musikk Pjotr Tsjaikovskij Musikalsk ledelse Johannes Witt Scenografi John-Kristian Alsaker Kostymer Ingrid Nylander Lysdesign Kristin Bredal Videodesign Torbjørn Ljunggren Iscenesettere / gjestende prøveledere Agneta Stjernlöf Valcu, Victor Valcu Medvirkende Tatjana: Melissa Hough / Grete Sofie Borud Nybakken / Whitney Jensen Onegin: Ricardo Castellanos / Erik Murzagaliyev / Osiel Gouneo Dansere fra Nasjonalballetten og Nasjonalballetten UNG Operaorkestret	Koreografi og iscenesettelse Alexander Ekman Musikk Mikael Karlsson Musikalsk ledelse Per Kristian Skaland Orkestrering Mikael Karlsson, Michael Atkinson Scenografi Alexander Ekman Kostymer Henrik Vibskov Lysdesign Tom Visser Lyddesign Mikael Karlsson / Alexander Ekman Video/film T.M. Rives Gjestende prøveledere Ana Maria Lucaci Medvirkende Dansere fra Nasjonalballetten Operaorkestret	Koreografi og iscenesettelse Cynthia Harvey Musikk Adolphe Adam Musikalsk ledelse Nathan Brock Scenografi og kostymer David Walker Lysdesign James F. Ingalls Medvirkende Giselle: Whitney Jensen / Melissa Hough / Grete Sofie Borud Nybakken Albrecht: Xander Parish / Gakuro Matsui / Ricardo Castellanos Myrtha: Haruka Sassa / Sonia Vinogradova / Nae Nishimura / Isabel Vila Hilarion: Douwe Dekkers / Martin Dauvin / Leonardo Babilio Bonde Pas de deux: Natasha Dale og Lucas Lima / Leyna Magbutay og Shaakir Muhammad / Daniela Cabrera og Alex Cuadros Joglar Dansere fra Nasjonalballetten og Nasjonalballetten UNG Operaorkestret
				

Onegin

La Bayadère

A Swan Lake

Giselle

FAUN/BOLÉRO/
CANVAS

SESONGPREMIERE
14. oktober

AFTERNOON OF A FAUN
Koreografi Whitney Jensen
og Anaïs Touret
Musikk Claude Debussy, Peter Baden,
Kassel Jaeger, Stephan Mathieu,
Akira Rabelias
Scenografi Whitney Jensen,
Anaïs Touret, Martin Dauchez
Kostymer Martin Dauchez
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Lyddesign Peter Baden

Medvirkende
Dansere fra Nasjonalballetten

A BOLÉRO
Koreografi, scenografi
Samantha Lynch
Musikk Maurice Ravel
Kostymer Bregje van Balen
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Emma Lloyd / Nora Augustinius og
Douwe Dekkers / Silas Henriksen

CANVAS
Urpremiere
Koreografi Juliano Nuñez
Koreografiassistent Gregory Lau
Musikk Frédéric Chopin
Kostymer Mikaela Kelly
Lysdesign Tom Visser

Musikalsk ledelse James Gaffigan

Medvirkende
Dansere fra Nasjonalballetten og
Nasjonalballetten UNG
Christopher Park, *piano*

Operaorkestret

THE HAMLET
COMPLEX
REDUX

SESONGPREMIERE
3. novmber

Koreografi og regi
Alan Lucien Øyen
Manus Andrew Wale, Alan Lucien
Øyen
Koreografisk medskaping
Daniel Proietto
Musikk Henrik Skram
Scenografi Åsmund Færavaag
Kostymer Ingrid Nylander
Lysdesign Martin Flack
Lyddesign Gunnar Innvær

Medvirkende
Hamlet: Silas Henriksen
Hamlet Youth: Mathias Tannæs
Ophelia: Whitney Jensen /
Klara Mårtensson
Ophelia: Emma Lloyd /
Whitney Jensen
Ghost: Danial Proietto
Gertrude (danser): Samantha
Lynch
Horatio: Jonathan Olofsson /
Yoshifumi Inao
Polonius: Douwe Dekkers
Laertes: Simon McNally
Claudius: Helge Freiberg
Queen Elisabeth I: Kate Pendry
Claudius, Death, Medium:
Andrew Wale
Gertrude: Yvonne Øyen
Ghost, Freud: Anton Skrzypiciel

Barnekoret
Innspilling Operaorkestret ledet
av Peter Stark

NØTTEKNEKKEREN

SESONGPREMIERE

2. desember

Konsept Jon Bausor og

Kaloyan Boyadjiev

Koreografi Kaloyan Boyadjiev

Musikk Pjotr Tsjaikovskij

Musikalsk ledelse Kevin Rhodes / Jørn Fossheim

Scenografi Jon Bausor

Kostymer Bregje van Balen og Jon Bausor

Lysdesign James Farncombe

Gjestende prøveledere

Zenayda Yanowsky

Medvirkende

Lille Clara: Lea Holt Solberg /

Hedvig Haugenes Kristiansen /
Helle Flood

Store Clara: Whitney Jensen /

Isabel Vila / Daniela Cabrera /
Haruka Sassa / Leyna Magbutay

Prinsen: Ricardo Castellanos /

Lucas Lima/ Erik Murzagaliyev / Douwe Dekkers

Drosselmeyer: Silas Henriksen /

Samantha Lynch / Helge Freiberg

Dansere fra Nasjonalballetten

Dansere fra Nasjonalballetten UNG

Operaorkestret

Elever fra Ballettskolen

Barnekoret

BALLETTSKOLENS ELEVFORESTILLING

PREMIERE
5. mai

HAVA NAGILA
Koreografi og innstudering
Larissa Savenkova
Musikk Moshe Nathanson

EN DRØM
Koreografi Aranka Sestak
Musikk Norsk trad. / Pjotr Tsjajkovskij

L’AIGLE NOIR (SORTE ØRN)
Koreografi og innstudering
Sandra Wiesner
Musikk Barbara
Scenografi Sonia Vinograd

VARIASJON FRA TALISMAN
Koreografi Marius Petipa
Musikk Riccardo Drigo

BLÅ FUGL – VARIASJON FRA TORNEROSE
Koreografi Marius Petipa
Musikk Pjotr Tsjajkovskij

VARIASJON FRA LE CORSAIRE
Koreografi Marius Petipa
Musikk Cesare Pugni

MARSJ
Koreografi og innstudering
Gro Gudim
Musikk Wilhelm A. Jurek

VARIASJON FRA LA FILLE MAL GARDÉE
Koreografi Alexander Gorsky
Musikk Peter L. Hertel

VARIASJON FRA NAPOLI
Koreografi August Bournonville
Musikk Edvard Helsted / Holger S. Paulli

HYPERSENSITIV
Koreografi og innstudering
Sandra Wiesner
Musikk Angel Lovers
Tekst Florence Delord
Scenografi Sonia Vinograd

SKYENE
Koreografi og innstudering
Larissa Savenkova
Musikk Giuseppe Verdi

HJERTES MELODIER
Koreografi og innstudering
Kumiko Hayakawa
Musikk Edvard Grieg

MELLOMROMMET
Koreografi og innstudering
Helle Ree-Pedersen
Musikk Anne Müller

EN MIDTSOMMERNATT
Koreografi og innstudering
Sandra Wiesner
Musikk Felix Mendelssohn

MEDORAS VARIASJON FRA LE CORSAIRE
Koreografi Marius Petipa
Musikk Cesare Pugni

VARIASJON FRA BONDE PAS DE DEUX, GISELLE
Koreografi Jean Coralli, Jules Perrot
Musikk Adolphe Adam

VARIASJON FRA ESMERALDA
Koreografi Marius Petipa
Musikk Cesare Pugni

MENUETT
Koreografi og innstudering
Gro Gudim
Musikk Luigi Boccherini

DOUCE FRANCE
Koreografi og innstudering
Sandra Wiesner
Musikk Sabina Giavi
Scenografi Sonia Vinograd

SNØKLOKKER
Koreografi og innstudering
Larissa Savenkova
Musikk Pjotr Tsjajkovskij

KATHERINA
Koreografi og innstudering
Larissa Savenkova
Musikk Ukrainsk trad.

PAS DE SIX
Koreografi og innstudering
Lucas Lima
Musikk Leo Delibes

CIGARETTE – FRA SUITE EN BLANC
Koreografi Sandra Wiesner etter Serge Lifar
Musikk Edouard Lalo
Scenografi Sonia Vinograd

Ballettskolens elevforestilling

Nøtteknekeren

	GJESTESPILL	GJESTESPILL	GJESTESPILL
CODA: SNAP URPREMIERE 14. oktober / Scene 2	JO STRØMGREN KOMPANI: LOFTET PREMIERE 14. juni / Scene 2	JO STRØMGREN KOMPANI: MADE IN OSLO PREMIERE 25. august / Scene 2	CARTE BLANCHE: MONUMENT 0.10: THE LIVING MONUMENT PREMIERE 30. november /Scene 2
GIGANT Koreografi Anna Einemo Frøysland, Berit Einemo Frøysland Musikk Joey McNamara Kostymer Johanna Sutinen Lysdesign Paul Vidar Sævarang Medvirkende Lou Ditaranto, Synne Erichsen, Jonathan Ibsen, Kamilla Moen, Sarjo Sankareh, Sigyn Åsa Sætereng FLOWER BOY Koreografi Carl Aquilizan Musikk Robin Craaford Scenografi Nemanja Cado Kostymer Chris Le Lysdesign Kjetil Moslåtten Foto og film Joshua Jacob, Antero Hein Indre/Ytre øyne Anders Angebretsen, Geir Hytten, Huy Le Vo, Magnus Myhr Medvirkende Iannes Bruylant UN-BE-KNOWN Konsept, regi, koreografi Marc Brew Assisterende koreografi Georgie Rose Musikk Joey McNamara Kostymer Johanna Sutinen Lysdesign Paul Vidar Sævarang Medvirkende/medskapende Kadar Khristan, Nanna Knutson, Julie Mjønes, Malene Becker Nielsen, Victor Olivares, Ella Skorgan, Live Haug Skullerud, Felicia Sparrström, Kiruna Stamell Co-produksjon med Coda (Foto nederst side 69)	Regi, koreografi, lysdesign Jo Strømgren Musikk Bergmund Waal Skaslien Kostymer Bregje van Balen Co-design lys Jan Harald Ovrum Medvirkende Henriette Hamli, Ellen Lindblad, Nora Svendsgård og Angela Dematté	Koreografi, scenografi og lysdesign: Jo Strømgren Kostymer Johanna Sutinen Medvirkende Ellen Lindblad, Henriette Hamli, Mikael Rønne, Jakub Medrzycki, Nora Svendsgård, Angela Dematté, Jason Kittelberger, Jon Filip Fahlstrøm	Koreografi og kostymer Ezter Salamon Musikk Carmen Villain Scenografi James Brandily Lyddesign Leif Herland Lysdesign Silje Grimstad Medvirkende Carte Blanche
			
			

	TURNÉ
EN MIDNATTS- SOLSDRØM	FAMILY PORTRAITS
URPREMIERE 8. juni / Operataket	PREMIERE 22. november / Musée d’Orsay, Paris

Koreografi og regi
Marit Moum Aune
Koreografi Kaloyan Boyadjiev
Musikk Peter Baden
Scenografi Even Børsum
Kostymer Bregje van Balen
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Titania: Grete Sofie Borud Nybakken
Oberon: Shaakir Muhammad
Hermia: Anaïs Touret
Lysander: Vasili Tkachenko /
Martin Dauchez
Helena: Sonia Vinograd
Demetrus: Alex Cuadros Joglar

Koreografi og regi
Marit Moum Aune
Koreografi Cina Espejord
(Ghosts – Ibsens Gengangere)
Musikk Nils Petter Molvær
Kostymer Ingrid Nylander

Medvirkende
Nils Petter Molvær, dansere fra
Nasjonalballetten og elever fra Ballettskolen

Vildanden
Hedvig Ekdal: Anaïs Touret
Gregers Werle: Alex Cuadros Joglar

Hedda Gabler
Hedda Gabler: Grete Sofie Borud Nybakken
Eilert Løvborg: Silas Henriksen
Assessor Brack: Erik Murzagaliyev

Ghosts – Ibsens Gengangere
Fru Alving: Klara Mårtensson
Oswald Alving: Douwe Dekkers
Engstrand: Aarne Kristian Ruutu
Regine: Annabelle Halvorsen

Nils Petter Molvær

Family Portraits

En midnattssolsdrøm

DANSENS DAGER

Åpning på Operataket
fredag 29. april
Mindre danseopptredener
på taket 30. april–1. mai

FILMVISNING
APART

PREMIERE
18. juni / Prøvesalen

Regi Cecilie Semec, Silas Henriksen
Koreografi Christopher Arouni
Manus Silas Henriksen
Foto Cecilie Semec
Klipp Jon Endre Mørk, Gry Marhaug
Lyd Håkon Lammetun
Musikk Bendik Høvik Kjeldsberg
Kostymedesign Andrea Westbye

Medvirkende
Silas Henriksen, Douglas Letheren,
Anette Antal

PÅ TÅ HEV 1

PREMIERE
18. august / Scene 2

POTENTIAL SPACE
Koreografi Kristian Alm
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Evelina Holtan, Helene Åmlid,
Camilla Louise Brun, Vilde Tjessem,
Anna Karin Tveit, Rebecca Gusdal,
Ane Tveite, Kristina Skjævestad,
Eirin Hanisch

BETWEEN THEIR HANDS
Koreografi Camilla Spidsøe
Musikk Charles Rinaudo
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Benita Didriksen, Mathilde Eidsvik,
Robin Silberg, Aron Tweve, Emilie
Johanne Gudbrandsen, Marie Loodtz,
Guro Tvedt, Amanda Andersen,
Sara Johnsen, Erik Angelsen

MELLOMROM
Koreografi Pia Elton Hammer
Musikk Charles Rinaudo
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Amadeus Milde, Robin Wangen
Kallhovd, Iris Aastad Fredriksen,
Lea Fossan, Nora Liang Lei Husebye
Auberg, Ninni Kristine Petrecz
Fredriksen, Runa Hauge, Johan
Kornelius Tomta Strønen, Thea
Moxheim Graf, Emma Jasmin Myrvold,
Jonas Øiseth Furulund,
Katia Eriksen Machaca

PÅ TÅ HEV 2

PREMIERE
15. desember / Scene 2

THE WAITING PLACE
Koreografi Melissa Hough
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Pauline Berg Lerstad, Cecilie Norrud,
Nora Alvenes Utvik, Isabel Ekeseth,
Annika Jarstadmarken Price,
Lone Brandvik Weisser, Iben Jenssen,
Jenny Krogh, Maria Presthus,
Mari Tomren Malmberg

THE ADDITION OF ATOMS
Koreografi Kenji Wilkie
Musikk Joey McNamara
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Iben Brurok, Ingso Vignes, Anders
Stavland, Krister Rognaldsen Pedersen,
Ella Hermine Espegaard, Robin
Silberg, Nora Landau Werner, Kaja Eng
Bergsvendsen, Synne Maria Mikelsen,
Sunniva Tormodsdatter Solberg

WHAT NOW
Koreografi Anaïs Touret
Lysdesign Paul Vidar Sævarang

Medvirkende
Anita Gregory, Maren Grønstad,
Stian Bergdølmo, Julie Mjønes,
Nanna Knutson, Edith Strand Askeland,
Ella Skorgan

På tå hev

PROSESS.DANS

PROSESS.DANS, VÅR:
UZU
Koreografi Yoshifumi Inao
Musikk Einojuhani Rautavaara
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Kamera Unni Sanne og
Anders Frey Dahl

Medvirkende
Gakuro Matsui, Kenji Wilkie

THE ROARING WOMAN
Koreografi Youngseo Ko
Musikk George Gershwin
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Kamera Unni Sanne og
Anders Frey Dahl

Medvirkende
Lania Atkins

TOUR DE FRANCE (STAGE 1)
Koreografi Kenji Wilkie
Musikk Kraftwerk
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Kamera Unni Sanne og
Anders Frey Dahl

Medvirkende
Qu Xi, Shaakir Muhammad, Martelle
Cho, Erika Pastel, Simon McNally,
Elise Nøkling-Eide, Andrew Coffey,
Mathias Tannæs

SYKLUS
Koreografi Isabel Vila
Musikk Jonathan Nielssen
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Kamera Unni Sanne og
Anders Frey Dahl

Medvirkende
Nae Nishimura, Shaakir Muhammad

A SIDE PIECE
Koreografi Leonardo Basilio
Musikk Danças Ocultas, Joey
McNamara
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Kamera Unni Sanne og
Anders Frey Dahl

Medvirkende
Whitney Jensen, Alex Cuadros Joglar

PROSESS.DANS, HØST:
AI AI AI
Koreografi Leonardo Basilio
Musikk Joey McNamara
Sang Nora Augustinius
Lysdesign Paul Vidar Sævarang
Kamera Unni Sanne og
Anders Frey Dahl

Medvirkende
Whitney Jensen, Elias Holm
Cameo-opptreden: Jonathan Olofsson

ØYEN & CO.
BRINGER TILBAKE
OG BYGGER OM
VERDENSLITTERATUR
TIL ET MYLDER
AV NYE
VERDENSBILDER.

– SIDSEL PAPE, AFTENPOSTEN

K

22

N

S

E

R

T

«*Hvis bare hele verden kunne
føle harmoniens kraft.*»

– WOLFGANG AMADEUS MOZART, KOMPONIST

VILDE FRANG OG
CHAMBER ORCHESTRA
OF EUROPE

19. februar

Medvirkende
Chamber Orchestra of Europe
Vilde Frang, *fiolin*
Rafael Payare, *dirigent*

FARGESPILL – A KISS
FOR ALL THE WORLD

4. desember

Medvirkende
Det Norske Kammerorkester
Fargespill

PER ARNE GLORVIGEN:
PIAZZOLLA 100 ÅR

4. november

Medvirkende
Per Arne Glorvigen, *bandoneon*
Sverre Indris Joner, *klaver*
Steinar Haugerud, *kontrabass*
Atle Sponberg, *fiolin*
Julia Zenko, *sang*
Pablo Inza og Sofia Saborido, *dans*
Alicja Ziolkka, *DJ* (Milonga)

Barratt Dues Unge Symfoniorkester

SANKTHANS MED
OPERAORKESTRET

23. juni

Medvirkende
Operaorkestret
Johannes Gustavsson, *dirigent*

STORE STEMME:
MARI ERIKSMOEN

4. mars

Medvirkende
Mari Eriksmoen, *sopran*
Malcolm Martineau, *klaver*

KLAVERSERIEN

ARCADI VOLODOS

3. april

BERTRAND CHAMAYOU

27. mars

GRIGORY SOKOLOV

28. august

HÅVARD GIMSE

13. februar

INGRID FLITER

6. mars

JAN LISIECKI

8. mai

LEIF OVE ANDSNES

30. oktober

PAUL LEWIS

27. november

OPERAORKESTRET:
EVENTYR

24. mars

Medvirkende
Operaorkestret
Leo Hussain, *dirigent*

Edward Gardner

Fargespill

OPERAORKESTRETS KAMMERSERIE

MOZART OG BRATSJISSIMO
5. februar

Medvirkende
Musikere fra Operaorkestret

FRA LÆRLING TIL MESTER
26. mars

Medvirkende
Musikere fra Operaorkestret

MOZART OG BRAHMS
1. oktober

Medvirkende
Musikere fra Operaorkestret

ØST OG VEST
26. november

Medvirkende
Musikere fra Operaorkestret

TETT PÅ OPERAORKESTRET

WEILL OG KORNGOLD
12. mai

Medvirkende
Musikere fra Operaorkestret
Frøy Hovland Holtbakk, *sopran*
Øyvind Bjorå, *dirigent*

SCHÖNBERG OG BERG
27. oktober

Medvirkende
Musikere fra Operaorkestret
Franck Ollu, *dirigent*

SUR LA MER

23. og 24. april

Medvirkende
Operakorets damestemmer
Megan Gryga, Oksana Myronchuk,
Valeska Zürn, *solister*
Kelly Sohyoung Lee, *fiolin*
Gábor Nagy, klaver, *harmonium*
Martin Wettges, *dirigent*

KAMMERKONSERT

AMALIE STALHEIM

18. november

Medvirkende
Amalie Stalheim, *cello*
Christian Ihle Hadland, *klaver*

JOHAN DALENE

8. oktober

Medvirkende
Johan Dalene, *fiolin*
Christian Ihle Hadland, *klaver*

OSLO CIRCLES: ORFEO – ORPHÉE – ORFEUS

27. februar

Medvirkende
Oslo Circles
Berit Norbakken, *sopran*

TETZLAFF QUARTET

27. september

Medvirkende
Tetzlaff Quartet

AUDUN KLEIVE/JAN BANG: TOLERANCE AND CHEMISTRY

6. oktober

Medvirkende
Audun Kleive, Jan Bang

JEAN RONDEAU: GOLD- BERGVARIASJONENE

25. juni

Medvirkende
Jean Rondeau, *cembalo*

KHIO: OPERAHØG- SKOLENS VÅRKONSERT

31. mars

Medvirkende
Studenter fra Operahøgskolen, KhiO

Leif Ove Andsnes

Amalie Stalheim

Mari Eriksmoen

OPERAKORISTENES BALKONGKONSERTER

POLSKE ROMANSER

9. april

Medvirkende

Zuzanna Foremska, Megan Gryga, *solister*
Cesar Canon, *klaver*

GLUNTARNE

19. juni

Medvirkende

Øystein Skre, Robert Näse, *solister*
Kristin Lunde, *klaver*

HULDA

27. november

Medvirkende

Cleo Lee-McGowan, Kari Kleiven,
Ingunn Kilen, Per Kristian Ruud-
Enggrav, Pietro Simone, *solister*
Tuomas Taneli Juutilainen, *klaver*

OPERAHØGSKOLENS FESTKONSERT

24. september

Medvirkende

Studenter fra Operahøgskolen, KhiO

CHRISTIAN IHLE HADLAND OG OSLO KAMMERAKADEMI

2. april (Prøvesalen)

Medvirkende

Christian Ihle Hadland, *klaver*
Oslo Kammerakademi

KLASSISK SØNDAG PÅ MUNCH

PARIS 1920

3. april

Medvirkende

Musikere fra Operaorkestret

KVARTETT TIL TIDENES ENDE

29. mai

Medvirkende

Musikere fra Operaorkestret

KJÆRLIGHETSEKSPERIMENTER

19. juni

Medvirkende

Musikere fra Operaorkestret

SUR LA MER

16. oktober

Medvirkende

Operakorets damestemmer
Megan Gryga, Valeska Zürn, *solister*
Kelly Sohyoung Lee, *fiolin*
Gábor Nagy, *klaver*
Martin Wettges, *dirigent*

FRITZ KREISLER

20. november

Medvirkende

Musikere fra Operaorkestret

PERLER FRA BRASIL

11. desember

Medvirkende

Musikere fra Operaorkestret

KRIGSSEILERREKVIEM

31. mai, Oslo Konserthus

Medvirkende

Operakoret, Kongelige Norske Marines
Musikkorps
Bjarte Engeset, *dirigent*
Tora Augestad, Thorbjørn
Gulbrandsøy, Magnus Ingemund
Kjelstad, Magne Fremmerlid (*solister*)

MAHLERS TREDJE SYMFONI

5. og 6. mai, Oslo Konserthus
10. mai i Paris

Medvirkende

Oslo-filharmonien
Klaus Mäkelä, *dirigent*
Operakorets damestemmer
Barnekoret
Oslo Domkirkes Guttekor
Oslo Filharmoniske Kor
Trefoldighet Jentekor
Jennifer Johnston, *mezzosopran*

NOBEL FREDSPRIS FESTKONSERT

11. desember, Munch

Medvirkende

Tone Kummervold, Eline Korbi,
Simen Bredesen, *solister*
Boris Schäfer, *klaver*
Musikere fra Operaorkestret
Randi Stene, *konferansier*

OPERAORKESTRET: BRAHMS OG LIGETI

I AULAEN

4. november, Universitetets Aula

Medvirkende

Daniel Cohen, *dirigent*

ORESTEIA

15. september, Oslo Konserthus,
Ultimas åpningskonsert

Medvirkende

Det Norske Solistkor
Oslo Sinfonietta
Solistkoret ung
Operaens barnekor
Christian Eggen, *dirigent*
Seth Carico, Nicholas Isherwood,
sangsolister
Håkon Stene, *solo perkusjon*
Boya Bøckman, *video og lysdesign*

SUR LA MER

TURNÉ

27. april, Metodistkirken

Grünerløkka

8. mai, Høvik kirke

17. juni, Flagstadfestivalen Hamar

14. oktober, Larvik

Medvirkende

Operakorets damestemmer
Megan Gryga, Oksana Myronchuk,
Valeska Zürn, Tunde Gaspar, *solister*
Kelly Sohyoung Lee, *fiolin*
Gábor Nagy, *klaver*
Martin Wettges, *dirigent*

ANNET

Omvisninger

10 omvisere har utført 2008 omvisninger med 33 715 deltakere. Dette utgjorde et bruttobidrag på kr 2 893 710,-.

Introduksjonsforedrag og podkast

Våre introduksjoner til forestillinger på Hovedscenen, tilbys både fysisk og digitalt som podkast i kanalen «Operaen på øret». Totalt var det 170 fysiske introduksjoner for 13367 publikummere i 2022, og 15 nyinnspilte digitale introduksjoner og podkast. Digitale introduksjoner og podkast ble avspilt 12 514 ganger.

Premieresamtaler

I forkant av premierer på nye produksjoner arrangerer vi åpne samtaler, med gjester som belyser temaet produksjonene tar opp. Før *Jenufa* arrangerte vi premieresamtale i foajeen, og før urpremieren på *The Listeners* var det samtale i foajeen og på Sentralen i samarbeid med Ultima. Til *La Bayadère* inviterte vi til åpen prøve og debatt på Scene 2, til *The Hamlet Complex Redux* inviterte vi til utvidet introduksjon med koreograf til stede. Før *Parsifal 3. akt* arrangerte vi samtaler før forestilling, og på premieren av *Czardasfyrstinnen* inviterte vi til samtale i festpyntet foajé og sang ved Oslo fagottkor.

Formidlingsforestillinger

Formidlingsprosjektene På tå hev og Opera på timeplanen hadde 12 forestillinger for 2753 publikummere.

Skoler og barnehager

Den kulturelle skolesekken: 938 elever fra videregående skole i Innlandet har deltatt på digitale verksteder, digitale og fysiske skolebesøk, omvisninger og forestillinger på Hovedscenen.

Gjennom *Kjærlighet, skam, intriger, livet og døden* forberedte våre formidlere elever ved videregående skoler i Innlandet på å se opera- og ballettforestillinger. Deretter reiste skoleklassene til Operaen for omvisning og forestilling på Hovedscenen.

Gjennom *Møt Den Norske Opera & Ballett – digitalt!* fikk 22 sjetteklasser med til sammen 569 elever besøk av Operaen i eget klasserom, de så en omvisningsfilm og deltok aktivt i et filmet operaverksted. En formidler ledet elevene direkte fra Operaen via Teams.

Undervisningsopplegget tok omtrent én time, og lot elevene bli kjent med Operaen og hva opera er. Oslos tre sykehusskoler deltok også, med to digitale gjennomføringer.

Gjennom *Møt Den Norske Opera & Ballett* fikk 586 sjetteklassinger omvisning i Operaen etterfulgt av aktiv deltagelse i operaverksted eller ballettverksted.

Musikkstund for barnehager: 473 barn mellom fire og seks år har deltatt på 23 Musikkstunder om kjente operaeventyr, med sangpedagog og pianist.

Dansestund for barnehager: 204 barn mellom fire og seks år har deltatt på 11 Dansestunder om eventyret Svanesjøen, sammen med dansepedagog.

Opera på timeplanen er et 13-ukers prosjekt med undervisning i sang og drama for et helt 5. trinn. Elevene innstuderer og fremfører operafabelen *Funiculì og Funiculà* sammen med 10 profesjonelle operasangere, skuespillere, musikere og instruktører. I 2022 fikk 54 elever fra Svendstuen skole delta og vise forestillingen for medelever og familie.

På tå hev: I 2022 gjennomførte vi danseverksteder ved 36 videregående skoler og private danseskoler over hele Norge. Her møtte vi over 1100 ungdommer fra Oslo, Viken, Agder, Innlandet, Nordland, Rogaland, Vestfold og Telemark, Troms og Finnmark, Trøndelag og Vestland. På tå hev hadde visninger på Scene 2 både i august og desember, for totalt 1655 publikummere. Vår utsatte jubileumsproduksjon ble vist i august, og i desember viste vi tre nye verk med unge dansere fra hele landet, koreografert av dansere fra Nasjonalballetten. Ett av verkene ble koreografert sammen med syv tidligere På tå hev-deltakere, som nå er profesjonelle utøvere.

Gjennom **På tå hev Ballett** fikk 350 barn fra 3. og 4. trinn på 14 barneskoler over hele Oslo gratis ballettopplæring i AKS-tiden, ledet av en pedagog fra Ballettskolen. 200 barn fra 2. trinn ved Rødtvet og Møllergata skole ble invitert på en spesiallaget forestilling i Operaen, med

elever fra Ballettskolen og dansere fra NNB. De barna som ønsket, fikk prøve en ballettklasse med pedagoger fra Ballettskolen.

Videre ble de åtte barna som syntes dette var spesielt spennende, invitert til å delta på et gratis ballettkurs i Operaen fra påske frem til sommeren.

Generalprøve med introduksjon: I 2022 deltok 470 skoleelever og studenter på totalt åtte generalprøver på Hovedscenen med obligatorisk introduksjon i Formidlingssenteret i forkant.

Operaen i Minecraft

Læringsspillet for skoler i Minecraft Education Edition kalt *Operaen i Minecraft*, gir en interaktiv innføring i hvordan scenografi blir til, i en fullskala Minecraft-kopi av Operaen. Elever bygger egne kulisser til *Orfeus i underverdenen* mens de lærer om ulike yrkesgrupper og roller involvert i prosessen. Etter lanseringen i april 2022 fikk over 3000 elever og lærere teste spillet gjennom et nasjonalt webinar. Læringsspillet ligger åpent tilgjengelig for skoler gjennom Microsoft Education, og ble lastet ned 2250 ganger i 2022.

Operaens ungdomsambassadører / Ung i Operaen

I 2022 gjennomførte vi endringer, med 17 frivillige ungdomsambassadører mellom 18 og 30 år, ny prosjektleder og fire nyopprettede prosjektstillinger. Ung i Operaen fikk 3. balkong med redusert pris for publikum under 30 år på forestillinger av *Onegin* og *Faun/Bolero/Canvas*. I tillegg ble rabatterte billetter til *Brahms + hun var svart*, *Rigoletto*, *Jenufa* og *The Listeners* tilbudt våre nyhetsbrevmottakere.

Vi rekrutterte 270 nye nyhetsbrevmottakere og 780 publikummere deltok på arrangementene. Dessuten hjalp Ungdomsambassadørene til på *Minner om Czardasfyrstinnen*, Obos-arrangement på Operataket, Oslo Kulturnatt og møte med UngCrew Bjørvika. Andre aktiviteter: Månedlige møter med kompetanseheving og faglig input fra ansatte på DNO&B, sosiale tilstelninger, Instagram takeovers og koronautsatt 10-årsjubileum med ambassadører og alumni.

Tett på Czardasfyrstinnen

To solister, en pianist og en formidler dro ut til 10 sykehjem, eldresenter og dagsenter i Oslo, og tok publikum med på en reise gjennom operetten *Czardasfyrstinnen*. Brukerne fikk høre utdrag fra musikken og handlingen. De som ville, fikk prøve hatter og kostymetilbehør, og deltok gjennom å synge selv. Prosjektet ble støttet gjennom Den kulturelle spaserstokken i Oslo.

Minner om Czardasfyrstinnen

Demensvennlig forestilling på Hovedscenen med regi av Hanne Tømte, tilpasset eldre, personer med demens og andre med spesielle behov. Av totalt 1000 billetter ble 500 tilbudt sykehjem og dagsenter gjennom Den kulturelle spaserstokken i Oslo. Publikum fikk en kort introduksjon i Formidlingssenteret før forestilling. Frivillige fra Operaens Ungdomsambassadører og fra Senter for fagutvikling og forskning/ Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Oslo, bisto som ekstra vertskap i foajeen sammen med DNO&Bs egne formidlere.

Møte med minner

Tilrettelagt musikkstund for personer med demens. Samtale, lydklipp og historier om livet i Operaen ledet av formidlere med lang sceneerfaring fra opera eller ballett. Vi gjennomførte 3 møter for 38 deltagere.

Formiddagsarien

Gjennom en halvtimes gratis konsert i foajeen introduseres aktuelle operaproduksjoner med solist, pianist og formidler. I 2022 arrangerte vi Formiddagsarien til *Barberen i Sevilla*, *Carmen* og *Czardasfyrstinnen*, for til sammen 630 publikummere.

Sommer i Operaen

Daglige omvisninger på norsk, engelsk og tysk i tillegg til familieomvisninger, åpen Operabutikk og filmvisning i foajeen om kunsten i Operaen.

Oslo Kulturnatt

Tre visninger av dansefilmen *Apart* med introduksjon av Silas Henriksen, for 112 publikummere i Formidlingssenteret under Oslo Kulturnatt 16. september. Filmen er et samarbeidsprosjekt mellom danser Silas Henriksen og fotograf Cecilie Semec.

Jul i Operaen

Familiearrangement i samarbeid med åpningen av Jul i Bjørvika. Publikum fikk oppleve *Eventyret om Nøtteknekkeren* og Sang- og musikkstund i Formidlingssenteret, barneomvisninger, taffelmusikk og åpent julepyntverksted i foajeen. 614 små og store publikummere deltok.

STYRETS
ÅRSBERETNING
2022

STYRETS ÅRSBERETNING 2022

1. Om Den Norske Opera & Ballett

Den Norske Opera & Ballett er et statlig heleid aksjeselskap hvor formålet er produksjon og formidling av opera og ballett av høy kvalitet til et bredt publikum. Kultur- og likestillingsdepartementet forvalter statens eierstyring av selskapet. Den Norske Opera & Balletts finansielle rammer består av offentlige tilskudd bevilget over statsbudsjettet, samt selskapets egne inntekter i form av billettsalg og andre inntekter.

Aktiviteten foregår hovedsakelig i operahuset i Bjørvika, i tillegg til at kompaniene også opptrer andre steder både nasjonalt og internasjonalt.

2. Hovedtrekk i 2022

Til tross for krevende driftsforutsetninger som følge av pandemien, har Den Norske Opera & Ballett oppnådd gode resultater i 2022. Styrets vurdering er at målene er oppfylt: skape opera- og ballettkunst som setter spor, sørge for at aktiviteten når bredt ut og favner mange, samt å legge til rette for økt mangfold og for at neste generasjons skapende og utøvende kunstnere gis likere muligheter.

Inngangen til året var fortsatt sterkt preget av pandemien. På tampen av 2021 ble det på ny innført strenge smittevernrestriksjoner. Det medførte omfattende avlysninger, refusjon av flere titusener billetter, skuffede publikummere og ny usikkerhet rundt fremtidige planer og repertoar. Selv om Den Norske Opera & Ballett umiddelbart gjenopptok forestillingsdriften da restriksjonene ble avviklet i februar, har nedstengingene under pandemien medført utsettelse og etterslep som gir kunstneriske, økonomiske og mulige publikumsmessige ettervirkninger i tiden fremover.

Ved utgangen av pandemien besluttet styret å prioritere tre innsatsområder for å bringe Den Norske Opera & Ballett raskest mulig ut av pandemiens konsekvenser: Publikum, prestasjoner og relasjoner. Arbeidet med å bringe publikum tilbake, å tilrettelegge for høy kunstnerisk aktivitet og kvalitet, samt å styrke interne og eksterne relasjoner, har preget virksomheten i 2022.

I 2022 besluttet styret å forlenge åremålsperiodene til operasjef Randi Stene og ballettsjef Ingrid Lorentzen frem til 2030. Med disse forlengelsene, og ansettelsen av musikk-sjef Edward Gardner, har styret lagt grunnlag for langsiktig kunstnerisk planlegging og utvikling, som er et sentralt premiss for kunstnerisk måloppnåelse.

I hovedoppgjøret i 2022 ble det en endelig avklaring og enighet om fremtidig pensjonsløsning for medarbeidere i Den Norske Opera & Ballett som ikke omfattes av operapensjonsloven. Løsningen innebærer innføring av 2 parallelle ordninger med valgfrihet. Uenighet mellom partene gjennom flere år har vært en belastning både for samarbeidet mellom ledelse og tillitsvalgte samt for arbeidsmiljøet, og enighet om dette sentrale spørsmålet var en viktig milepæl.

En årelang strid om størrelsen på operasolistensemblen og bruk av åremålsstillinger fant sin løsning etter konstruktive forhandlinger i 2022.

Krigen i Ukraina har preget 2022, også opera- og ballettverdenen. Den Norske Opera & Ballett har bidratt aktivt til Norsk teater- og orkesterforenings anbefalte prinsipper i spørsmål om boikott og kansellering av russiske kunstnere og kulturarv. Etter Russlands invasjon av Ukraina har Den Norske Opera & Ballett tatt imot utøvere som har flyktet, både fra Ukraina og Russland.

3. Strategi og måloppnåelse

Den Norske Opera & Balletts overordnede strategi er uttrykt gjennom *Vi skal gjøre kunst viktigere i folks liv*, og fremkommer i langtidsstrategien frem mot 2025. Strategien er publisert på selskapets hjemmesider. Med bakgrunn i langtidsstrategien utarbeides årlige handlingsplaner og prioriteringer for at virksomhetens strategiske mål kan nås. Styret følger aktivitet og måloppnåelse tett og mottar faste rapporter fra administrerende direktør og kunstneriske ledere.

Kunstnerisk aktivitet og prestasjoner

De siste to årene har i praksis medført kunstnerisk unntakstilstand, med krevende drifts- og arbeidsforhold. Nedstengningsperiodene i 2020–2022 førte både til avlysninger av produksjoner og planendringer frem i tid, også inn i 2023. Etter at smittevernrestriksjonene ble opphevet i februar, har Den Norske Opera & Ballett likevel oppnådd å fremføre et repertoar med både bredde og tyngde.

Totalt ble det fremført 327 forestillinger med publikum, hvorav 189 forestillinger på Hovedscenen i 2022. Repertoaret fordelte seg på urpremierer, nypremierer, repri-ser av sentrale verk, konserter og konsertante fremførelser, turné, samt gjestespill. Publikum har kunnet oppleve produksjoner og utøvere på et høyt internasjonalt nivå.

Nasjonaloperaen markerte seg med betydelig omtale av verdenspremieren på den nyskrevne operaen *The Listeners*, og nyproduksjoner av *Jenufa*, *Barberen i Sevilla* og *Czardasfyrstinnen*. Nasjonaloperaen produserte og fremførte også årets konsert for Nobels fredspris på Munchmuseet. Nasjonalballetten åpnet året med *Mats Ek*, en av verdens største nålevende koreografer. Den oppdaterte *The Hamlet Complex Redux*, signaturverket *A Swan Lake*, samt den omdebatterte klassikeren *La Bayadère*, ble alle danset for fulle hus. Nasjonalballetten gjestet også ikoniske Musée d'Orsay i Paris med utdrag fra kompaniets Ibsen-balletter, i anledning museets store Munch-utstilling.

Den Norske Opera & Ballett har produsert flere satsinger som har fremmet likestilling og mangfold. *The Listeners*, av amerikanske Missy Mazzoli, ble den første operaen skrevet av en kvinnelig komponist på Hovedscenen i Operaen. Nasjonalballettens satsing på kvinnelige koreografer er videreført med flere verk og fremførelser, i samarbeid med Norsk Tipping og Talent Norge. Tradisjonsrike *Czardasfyrstinnen* ble løftet inn i vårt århundre, hvor retten til å elske den man vil i sto i sentrum, med hovedrollen endret til en transperson. *Nils Bechs* konsert, i samarbeid med noen av Nasjonalballettens dansere, markerte at det var 50 år siden avkriminaliseringen av å være homofil i Norge. Med *Minner om Czardasfyrstinnen* lagde Nasjonaloperaen seks forestillinger for personer med demens og deres nærmeste, i samarbeid med Den kulturelle spaserstokken og flere institusjoner og sykehjem.

Operaen har også programmert et bredt spekter av gjestespill, med både regionale kompanier og ensembler innen opera og dans fra hele landet, og sjangeroverskridende produksjoner som *Fatoumata Diawara* (Oslo World Music Festival), Fargespill *A kiss for all the World*, og Dissimilis som besøkte Operaen for tredje gang med *40-års jubileumsforestilling*. Det omfattende samarbeidet med Den kulturelle skolesekken og skoleverket har fortsatt. I samarbeid med OBOS ble 1300 skolebarn invitert til en egen dedikert forestilling av *Nøtteknekkeren*, og 40 barn i alderen 10–13 år gikk på operaskole og fikk muligheten til å stå på scenen med Barnekoret i *Operaspirer: En monsteropera*.

Talentutvikling er et strategisk mål for Den Norske Opera & Ballett. Høsten 2022 bevilget Skipsreder Tom Wilhelmsen Stiftelse i samarbeid med Talent Norge betydelige beløp som skal benyttes til to nye, fremtidige talentprogram innenfor henholdsvis opera og ballett. Begge programmene blir sentrale i å bygge bro mellom talenter og utdanningsløp, som mulig rekruttering til kompaniene i Den Norske Opera & Ballett eller andre karriereveier.

Å få publikum tilbake

Etter to år med stengte dører og alternativ drift har Den Norske Opera & Ballett gjennom sitt kunstneriske program lykkes i å nå bredt ut. Forestillinger av blant annet *Carmen*, *Rigoletto*, *A Swan Lake* og *Nøtteknekkeren* har alle så å si vært utsolgt. Besøkstallet på forestillingene endte på 255 994. I tillegg til ordinært publikumsbesøk på forestillinger har formidlingsvirksomheten nådd 54 876 besøkende.

Etter gjenåpningen er det solgt omtrent det samme antall billetter som for tilsvarende periode i 2019, som er siste normale sammenlignbare år. I første kvartal gjennomførte Den Norske Opera & Ballett en kraftfull «halv pris»-kampanje for å få publikum inn på kort sikt, fordi forhåndssalget var minimalt på grunn av pandemien. Billettene til sesongen 22/23 ble sluppet i mai, den første fullverdige sesonglanseringen siden våren 2019. Av hensyn til situasjonen valgte Den Norske Opera & Ballett ikke å heve billettprisene i 2022 på tross av lønns- og prisvekst.

Den Norske Opera & Ballett har i 2022 intensivert og forbedret sin direkte kommunikasjon med publikum gjennom bruk av egne digitale flater. Selv om det fysiske møtet med publikum er prioritet, har det også i 2022 vært et betydelig større tilbud av digitale strømmeforestillinger enn før pandemien. Rundt et tyvetalls titler har vært gjort tilgjengelig på Operaens egen strømeplattform. I tillegg er to titler vist på den internasjonale plattformen Opera Vision, og to titler er vist lineært og strømmet hos NRK. Det er også publisert omfattende materiale i sosiale medier med innblikk bak scenen og hva som skal til for å skape og fremføre våre kunstarter. Oppslutningen om Operaen på sosiale medier har styrket seg i 2022. Utrullingen av Operaens læringsprogram for *Minecraft* i skoleverket ble iverksatt i 2022.

Selv om Den Norske Opera & Ballett i stor grad har skapt gode resultater i 2022, kan ikke fremtidige besøkstall tas for gitt. Mange i kultursektoren, både nasjonalt og internasjonalt, rapporterer om ujevne besøkstall. I tillegg er den indirekte konkurransen om publikums tid og penger høy. Den Norske Opera & Ballett har økt innsatsen når det gjelder arbeidet med publikumsinnsikt og analyse. Målet er å skaffe økt kunnskap om barrierer og drivere for fremtidig publikumsoppslutning.

Styrke interne og eksterne relasjoner

Pandemien har vært utfordrende når det gjelder å vedlikeholde og utvikle relasjoner, både internt, nasjonalt og internasjonalt.

Gode relasjoner er sentralt for selskapets måloppnåelse. For det første er opera og ballett kunstarter som kjennetegnes av prestasjonene til store kunstneriske kollektiver. For det andre er internasjonale relasjoner av stor betydning for kunststartenes utvikling og kvalitet. For det tredje er relasjoner til samfunn og publikum av stor betydning for å lykkes med målet om å nå bredt ut.

Arbeidskonflikten høsten 2021 ble en ekstra belastning på relasjonene mellom ledelse og tillitsvalgte. Det har i 2022 vært arbeidet for å reetablere et godt samarbeidsklima gjennom å drøfte gjensidige forventninger til partssamarbeidet og hvordan vi skal lykkes med et godt partssamarbeid som støtter opp om virksomhetens mål og strategier.

Under pandemien har flere samarbeidsavtaler med eksterne partnere enten blitt satt på vent eller realisert med alternativt innhold. Derfor har det vært sentralt å reaktivere disse, som for eksempel *Red Bull Cliff Diving*, som ble utsatt fra 2020 og som i 2022 samlet over 50 000 besøkende i Bjørvika. Virksomheten har i 2022 inngått en ny langsiktig samarbeidsavtale med OBOS. I tillegg videreføres samarbeidet og støtten som Norsk Tipping og Talent Norge gir til Nasjonalballetten, knyttet til deres utviklingsarbeid innen mangfold og likestilling i ytterligere tre år. Samarbeidet som Den Norske Opera & Ballett har med sine partnere, er av stor betydning for virksomhetens strategiske satsinger.

4. Økonomisk utvikling

Koronapandemien med nedstengningsperioder, avlysninger og endringer av planer har preget selskapets økonomi siden 2020. Også i 2022 medførte pandemien driftsutfordringer for Den Norske Opera & Ballett i første kvartal, hvor det igjen ble nedstengning og kansellerte forestillinger. Pandemien vil gi økonomiske ettervirkninger i årene fremover. Det handler særlig om gjennomføring av utsatte, ressurskrevende produksjoner, men også om gjennomføring av investeringer som måtte settes på vent under pandemien. I 2022 er de ekstraordinære koronatilskuddene inntektsført i sin helhet og bidrar, sammen med lavere pensjonskostnader enn forutsatt ved inngangen til 2022, til et sterkt positivt årsresultat. Samtidig vil Den Norske Opera & Ballett i 2023 gjennomføre flere produksjoner og investeringer som ble utsatt i pandemiårene, og som dermed medfører at forventede kostnader forskyves til 2023, samt at utsatte investeringer vil bli gjennomført i årene som kommer.

Årsregnskapet

I 2022 endte driftsinntektene på kr 905,5 mill., som er kr 186,5 mill. høyere enn i 2021. Billettinntektene endte på kr 96,3 mill., som er kr 89,9 mill. høyere enn i 2021 og 67,9 mill. høyere enn i 2020. Andelen egeninntekter utgjorde 16 % av totale inntekter i 2022, mot 6 % i 2021 og 8 % i 2020. Det ordinære offentlige tilskuddet utgjorde i 2022 kr 685,3 mill. I tillegg har selskapet i 2022 inntektsført koronatilskudd kr 16,9 mill. mottatt i 2022 og tidligere mottatt koronatilskudd fra 2020 og 2021 på til sammen kr 54,1 mill.

Selskapets driftskostnader endte på kr 725,4 mill., som er kr 98,9 mill. høyere enn 2021. Lønnskostnadene (ekskl. pensjon) i 2022 utgjorde 69 % av driftskostnadene og er kr 500,9 mill. mot kr 429,3 mill. i 2021. Andre driftskostnader utgjorde

kr 208,7 mill. i 2022 og er kr 26,2 mill. høyere enn året før. Driftskostnadene var ekstraordinært lave i 2021 på grunn av nedstengning og streik.

I 2022 var avskrivningene kr 15,7 mill., hvilket er 1,1 mill. høyere enn i 2021. Investeringsnivået de siste årene har vært lavt grunnet pandemien.

Driftsresultat før pensjon endte på kr 180,2 mill., mot kr 92,5 mill. i 2021, en økning på kr 87,6 mill.

Den Norske Opera & Balletts årsresultat etter pensjon og finans ble positivt med kr 91,1 mill.

Totale omløpsmidler styrket seg fra 238,3 mill. i 2021 til kr 296,7 mill. i 2022. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter endte på kr 68,2 mill. og består i hovedsak av kontantstrømmer fra offentlige tilskudd, driftskostnader og lønn. Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter består av utbetalinger knyttet til investering i driftsmidler. Likviditetssituasjonen vurderes som god på balansedagen, med en kontantbeholdning på kr 258,9 mill.

En prinsippendring for regnskapsføring av pensjon reduserer egenkapitalen med 550,4 mill., og medfører at bokført egenkapital ved utgangen av 2022 var negativ med kr 452,7 mill. (se avsnitt om pensjon under).

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagens slutt som påvirker selskapets resultat og stilling. Styret bekrefter at årsregnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift, og gir et riktig bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat for regnskapsåret 2022. Styret legger til grunn tilskuddsbrevets føring om at tapte egenkapital som fullt ut skyldes endringer i beregninger av pensjonsforpliktelser, ikke må gjenopprettes påfølgende år, ved vurdering av grunnlag for videre drift.

Pensjon

Den Norske Opera & Ballett har sju ulike pensjonsordninger, og pensjonsordningen som omfatter operapensjonsloven utgjorde i 2022 92 % av de samlede pensjonsforpliktelsene. Netto pensjonsforpliktelse var på til sammen kr 643,4 mill. i 2022 mot kr 688,8 mill. året før.

Selskapet har i 2022 endret regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av ytelsespensjoner. Tidligere prinsipp medførte at deler av aktuarmessig estimatavvik, ble resultatført over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventede gjennomsnittlige gjenværende opptjeningstid. Prinsippendringen medfører ingen endring av virksomhetens pensjonsforpliktelser, men estimatavvik knyttet til ytelsespensjonsordningene ble tidligere forklart i årsregnskapets noteverk. Dagens prinsipp innebærer at estimatavviket nå føres løpende direkte mot egenkapitalen. Styret mener at endringen av regnskapsprinsipp gir bedre informasjon til brukere av regnskapet om selskapets økonomiske stilling.

For ytterligere informasjon om endret regnskapsprinsipp henvises til prinsippnoten, note 6 Pensjoner og note 11 Egenkapital.

Pensjonskostnadene endte i 2022 på kr 94,4 mill. Som følge av prinsippendringen knyttet til regnskapsføring av ytelsespensjoner, er pensjonskostnadene i 2021 korrigert fra kr 85,1 mill. til 62,4 mill.

5. Risiko

Styret gjennomgår årlig virksomhetens overordnede risikoforhold og drøfter risiko-profil og risikodempende tiltak knyttet til økonomi, strategi/måloppnåelse, orga-nisasjon og teknologi.

I 2022 har virksomheten hatt særlig oppmerksomhet på å reetablere normal drift og gjenvinne publikumsoppslutningen etter pandemien. I tillegg har Russlands invasjon av Ukraina medført økt arbeid med risikovurderinger knyttet til virksom-hetens internasjonale samarbeid.

Det er i 2022 gjennomført en IT-sikkerhetsanalyse som er fulgt opp av styret. Oppgradering av scenemaskineriet er identifisert som det viktigste risikodempende tiltaket for å sikre stabil forestillingsdrift på Hovedscenen i fremtiden. Oppgrade-ringen vil kreve betydelige investeringer og styret vil følge planene og de finansielle konsekvensene av dette tett.

Styret ser med bekymring på den økonomiske uforutsigbarheten knyttet til dagens operapensjonslov. Nåværende ordning gir store og uforutsigbare fremtidige forpliktelser og kostnader.

Økte kostnader til vedlikehold av operabygningen, kombinert med vedvarende underfinansiering av lønns- og prisveksten vil være en risiko for virksomhetens strategi- og måloppnåelse.

6. Organisasjon og arbeidsmiljø

Den Norske Opera & Ballett hadde ved årets utgang 644 ansatte inkludert åremål, engasjement og praktikanter, som til sammen tilsvarer 618,6 årsverk. Tilsvarende tall for 2021 var hhv. 630 ansatte og 604,6 årsverk. Økningen i bemanning skyldes økt aktivitet i etterkant av pandemien.

Virksomheten er en utviklingsarena for unge talenter, og hadde i 2022 totalt 4 solist-praktikanter i Nasjonaloperaen og totalt 14 dansere i Nasjonalballetten UNG. Den Norske Opera & Ballett tar et aktivt lærlingeansvar og hadde i 2022 totalt 5 lærlin-ger innen håndverksfagene.

Den Norske Opera & Ballett skal være en inkluderende arbeidsplass og det er null-toleranse for mobbing og trakassering i organisasjonen. Etiske retningslinjer og varslingsrutiner skal sikre at det ledes og leves etter denne etiske standarden.

Sykefravær og skader

Den Norske Opera & Balletts samlede sykefravær i 2022 var 7,9 %, en økning fra 6,2 % i 2021. Endringen skyldes hovedsakelig økning i korttidsfraværet, der covidre-latert fravær og fravær i forbindelse med luftveisinfeksjoner/influenza utgjør en vesentlig del. For virksomheten har det likevel vært viktig å opprettholde fokus på smittevern for å sikre drift og forestillingsavvikling, selv om det har medført noe økt sykefravær. Den Norske Opera & Ballett har rammeavtale for bedriftshelsetje-nester med Falck Helse, og en av deres prioriterte oppgaver er å bistå avdelinger som har høyt sykefravær med risikovurderinger og handlingsplaner som kan bidra til redusert fravær.

I 2022 ble det registrert totalt 50 personskader i virksomheten mot 18 i 2021. Totalt er 30 skader meldt til Nav og 21 av tilfellene har medført sykefravær. Ingen av

skadene kategoriseres som alvorlige og ingen er meldt til Arbeidstilsynet. Den store økningen relateres til økt aktivitet kombinert med særlig fokus på rapportering av skader uansett omfang. Antallet personskader er størst blant dansere, totalt 33, og i all vesentlighet kan disse kategoriseres som idrettsskader.

Likestilling

Kjønnsfordelingen i Den Norske Opera & Ballett viser en kvinneandel på 55 %, som også tilsvarer andelen kvinnelige ledere i virksomheten. Ledergruppen består av 3 kvinner og 4 menn. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal arbeide strategisk med å fremme likestilling og hindre diskriminering i samsvar med aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere, og det er utarbeidet en separat likestillings-redegjørelse for 2022 som er vedlagt årsrapporten.

Lederlønn

I overensstemmelse med Statens retningslinjer for lederlønn har styret i Den Norske Opera & Ballett utarbeidet retningslinjer om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder og andre ledende personer. I tillegg utarbeides en lederlønns-rapport som viser utvikling i lønn og godtgjørelse, som fremlegges på selskapets generalforsamling. Retningslinjer og rapport vil bli offentliggjort på selskapets hjemmeside etter avholdt generalforsamling.

7. Samfunnsansvar, bærekraft og mangfold

Overordnet om samfunnsansvar

Den Norske Opera & Ballett forvalter sitt samfunnsansvar i tråd med gjeldende lover og forskrifter samt regjeringens eierpolitikk, slik at driften utføres på en ansvarlig måte for mennesker, samfunn og miljø. Virksomheten har et særskilt ansvar i å forvalte og utvikle opera og ballett som kunstarter i Norge, samt å ta vare på Operahuset for kommende generasjoner. Virksomheten har på sine hjemmesider offentlig tilgjengelige retningslinjer for utøvelse av samfunnsansvar, etiske retningslinjer og prinsipper for bruk av boikott som følge av krigen i Ukraina. Virksomheten respekterer grunnleggende menneskerettigheter, slik de fremkommer i internasjonale konvensjoner. Dette følges også overfor leverandører og samarbeidspartnere. Virksomheten respekterer og bidrar til et anstendig arbeidsliv hvor grunnleggende arbeidsstandarder og -rettigheter ivaretas, slutter opp om ILOs åtte kjernekonvensjoner og har retningslinjer og rutiner for å hindre korrupsjon og sørge for åpenhet og transparens i økonomiske transaksjoner.

Den Norske Opera & Ballett omfattes av åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022. Virksomheten har iverksatt rutiner for håndtering av informasjonsplikten. Årlig rapport med redegjørelse av aktsomhetsvurderinger vil bli lagt ut på Den Norske Opera & Balletts hjemmesider innen 30. juni 2023.

Bærekraft og klima

Den Norske Opera & Ballett arbeider aktivt for å redusere eget miljø- og klimaavtrykk og fremme grønn scenekunstproduksjon. Virksomheten ble i 2022 resertifisert som Miljøfyrtårn etter nye og skjerpede krav, som for første gang omfatter bransjespesifikke kriterier for scenekunstfeltet.

Den Norske Opera & Ballett har i 2022 stilt organisatoriske ressurser og kompetanse til disposisjon for å bidra til utvikling av et bransjeverktøy som skal kunne måle klimagassutslipp av scenekunstproduksjon. Virksomheten har også sluttet seg til grønt veikart for kunst og kultursektoren, og har i 2022 bidratt med deling av kompetanse på tvers av scenekunstfeltet.

Den Norske Opera & Ballett måler og rapporterer klimagassutslipp innen scope 1, 2 og 3, men en rapportering på virksomhetens totale klimagassutslipp vil ikke kunne finne sted før utviklingen av det digitale verktøyet som måler klimagassutslippene av produksjonsvirksomheten, foreligger. Etter planen skal verktøyet, som utvikles med bistand av forskere fra Cicero, ferdigstilles i løpet av 2023.

Den Norske Opera & Ballett arbeider målrettet med energiøkonomisering, og søkte og fikk bevilget midler i 2022 til energiøkonomiseringstiltak, blant annet knyttet til investering i ny energibesparende teknologi innen scenelys. Disse investeringene vil strekke seg over årene 2023–2025.

Mangfold

Siden innflytting i Bjørvika har mangfoldet blant publikum økt betraktelig. Samtidig finnes det grupper som er underrepresentert blant publikum, som for eksempel mennesker med minoritetsbakgrunn, mennesker med lav utdanning eller mennesker med lav inntekt. Dette trekket ses i alle nordiske og europeiske operahus, og henger sammen med historiske, kulturelle, økonomiske og sosiale forhold og strukturer.

Den Norske Opera & Ballett arbeider med mangfold langs flere akser, med mål om å senke terskelen for deltakelse. Arbeidet materialiserer seg i kunstnerisk programmering og repertoarvalg, arbeidsformer i kunstneriske prosesser, kommunikasjon og formidling, rekruttering og samarbeidsprosjekter med andre institusjoner og miljøer.

Operaen har en større sjangerbredde i det som presenteres på husets scener, enn hva som er vanlig i europeiske operahus. Operaen er blant annet en populær scene for mange sjangere musikk og sjangeroverskridende scenekunst. For nærmere beskrivelse av slik aktiviteter i 2022 vises det til redegjørelsen om kunstnerisk måloppnåelse. Sjangerbredden bidrar til at Operaen tiltrekker seg et mer mangfoldig publikum.

Det arbeides målrettet med å forvalte kunstartenes kulturarv ved å fortolke og fornye og skape ny relevans. Et utstrakt samarbeid med skoleverket medfører at mange barn og unge opplever husets kunst, og får ta del i hvordan opera- og ballettkunst skapes og fremføres. Dette er en viktig arena for bred deltagelse. Med egen ballettskole og eget barnekor bidrar virksomheten til et stort aldersmessig mangfold.

Den Norske Opera & Ballett har en særlig satsing på kunstnerisk likestilling for å utfordre etablerte kjønnsrollemønstre innen ledende kunstneriske posisjoner, med egne satsinger for å øke andelen kvinnelige koreografer, regissører og dirigenter.

Den Norske Opera & Ballett har medarbeidere med et bredt spenn av bakgrunn og arbeidsoppgaver, herunder utøvende kunstnere, teknikere, fagarbeidere, håndverkere, akademikere og medarbeidere i ulike administrative funksjoner. Spennet i yrkesgrupper, kombinert med at ansatte kommer fra mange forskjellige nasjoner og kulturer, gir et rikt mangfold.

Den Norske Opera & Ballett har i 2022 fått bevilget midler til å styrke talentsatsingen med et program som skal nå et stort geografisk nedslagsfelt. Programmet startes opp i 2023.

8. Fremtidsutsikter

Pandemien som preget virksomheten i 2020, 2021 og 2022, medførte betydelige endringer og forskyvninger av kunstneriske planer og repertoar inn i 2023 og til dels 2024. Endringene medfører et økonomisk mindreforbruk i 2022 og et økonomisk merforbruk i 2023. Etter to år med svært kort planleggingsmulighet, legges nå langsiktige kunstneriske planer. Langsiktig planlegging er en viktig faktor for å kunne knytte til seg nødvendig kunstnerisk kompetanse.

Pandemien ble etterfulgt av Russlands invasjon av Ukraina, sterk prisvekst, rentehevninger og en dreining i offentlig pengebruk. Krig i Europa og makroøkonomiske effekter treffer også Den Norske Opera & Ballett med sin internasjonale orientering, vesentlige finansiering fra det offentlige, samt betydelige egeninntekter fra husholdninger og næringsliv.

Disse utenforliggende faktorer gjør fremtidsutsiktene mer usikre enn de var før pandemien. Frem mot 2024 ser styret en underdekning i finansieringen som gjør det nødvendig å gjøre tilpasninger for å sikre fremtidig balanse mellom ressursbruk og ressurstilgang. Det er et mål å gjøre disse tilpasningene slik at de i minst mulig grad går utover virksomhetens evne til å løse sitt oppdrag og gjennomføre viktige kunstneriske satsinger.

Operabygget nærmer seg 15 år, og vedlikeholdsbehovet øker. Statsbygg har påbegynt, sammen med Den Norske Opera og Ballett, et arbeid for å vurdere det fremtidige vedlikeholdsbehovet av Operaen.

Den Norske Opera & Ballett planlegger å oppgradere scenemaskineriet i 2025. På grunn av pandemien er arbeidene noe forsinket. Oppgradering av scenemaskineriet er kritisk for at Den Norske Opera & Ballett skal kunne opprettholde sin produksjon- og forestillingsaktivitet. Oppgraderingen vil medføre at Hovedscenen stenges i en periode i 2025. Statsbygg er engasjert til å lede prosjektet.

Gjennom de generøse bidragene fra Skipsreder Tom Wilhelmsen Stiftelse skal Den Norske Opera & Ballett med støtte fra Talent Norge etablere to nye talentutviklingsprogram som skal bidra til å styrke kompetanse og rekruttering av dansere og sangere.

Styret vil i løpet av 2023 revidere virksomhetens langtidsstrategi for å innarbeide strategier som skal møte utfordringene og mulighetene fremover, og sikre at statens nye eierforventninger innfris.

Styret

Ved utgangen av 2022 består styret ved Den Norske Opera & Ballett av Anne Carine Tanum (styrets leder), Sarah Willand (nestleder), Gro Bergrabb, Rolf Bernt Thorsen, Pablo Barrera, Arne Fagerholt. Kari Foss og Johan Henrik Neergaard er ansattvalgte styremedlemmer, og to ansattvalgte observatører deltar i alle styremøtene (Markku Salonen og Christine Hals Eikeland). Det ble avholdt 6 styremøter i 2022.

Det er ikke tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder for det mulige ansvaret de har overfor foretaket og tredjepersoner.

Styret ved Den Norske Opera & Ballett

Oslo, 23. Februar 2023

Anne Carine Tanum
Styrets leder

Sarah Willand
Nestleder

Gro Bergrabb

Rolf Bernt Thorsen

Pablo Barrera

Arne Fagerholt

Kari Foss

Johan Henrik Neergaard

Geir Bergkastet
*Administrerende
direktør*

Likestillingsredegjørelse 2022

Aktivitets- og redegjørelsesplikten er en plikt for alle arbeidsgivere til å jobbe aktivt og strategisk for å hindre diskriminering og fremme likestilling. Del 1 beskriver faktisk tilstand for kjønnslikestilling i DNO&B. I del 2 beskrives hva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikten, og hvilke planer organisasjonen har for 2023.

DNO&B har en arbeidsgruppe, heretter benevnt som IA-gruppe (Inkluderende Arbeidsliv), som i overensstemmelse med føringer og handlingsplaner fra ledergruppen skal jobbe strategisk med dette arbeidet. Gruppen er sammensatt av hovedverneombud, representanter fra fagforeningene og HR-avdelingen. IA-gruppen har hatt 4 møter i 2022.

DEL 1

Tilstand for kjønnslikestilling

DNO&B har en kvinneandel på 55 %, som også tilsvarer antall kvinnelige ledere i virksomheten. I virksomhetens øverste ledergruppe er kvinneandelen 43 %. Kjønnsfordelingen i organisasjonen varierer mellom grupper, noe som blant annet skyldes at DNO&B har enkelte yrker som er typiske manns- / og kvinnedominerte.

Lønnskartlegging

Hensikten med kartleggingen er å undersøke om det i virksomheten praktiseres lik lønn for arbeid av lik verdi, eller om det finnes systematiske lønnsforskjeller som er diskriminerende. Denne kartleggingen skal gjennomføres hvert annet år. Lønnskartlegging ble gjennomført i 2021 og er derfor ikke utarbeidet for 2022.

Ved kartleggingen i 2021 ble det ikke avdekket lønnsforskjeller knyttet til kjønn i DNO&B. Virksomheten har kjønnsnøytrale lønnssystemer og tariffavtaler som regulerer sentrale rettigheter knyttet til den enkeltes arbeidsforhold, herunder avlønning av faste og midlertidige ansatte. Dette bidrar til likebehandling av medarbeidere uavhengig av kjønn. Samme kartlegging avdekket heller ikke lønnsforskjeller knyttet til kjønn for ledere.

KARTLEGGING AV MIDLERTIDIG ANSATTE, FORELDREPERMISJON OG FAKTISK DELTID 2022	Kvinner	menn
MIDLERTIDIG ANSATTE Oppgis i antall og prosentandel av alle ansatte	37 / 5,7%	30 / 4,7 %
FORELDREPERMISJON Oppgis i gjennomsnitt antall uker	34	15
FAKTISK DELTID Oppgis i antall og prosentandel av alle ansatte	55 / 8,5 %	20 / 3,1 %

Midlertidig ansatte

I oversikten ovenfor kommer frem totalt antall midlertidig ansatte. Inkludert i dette tallet er dansere som er ansatt i Nasjonalballetten Ung, samt solistpraktikanter i Nasjonaloperaen. Disse er ansatt på årskontrakter hjemlet i særavtale med landsdekkende arbeidstakerorganisasjon iht. bestemmelsene i AML § 14-9(4). Virksomheten har også lærlinger som har et midlertidig ansettelsesforhold. I tillegg inneholder tallene vikarer for ansatte med fravær knyttet til permisjon eller sykdom og øvrige engasjementer av lengre varighet. Ekstra bemanning som tilkallingsvikarer er ikke med i oversikten.

I DNO&B gjennomføres det årlig drøfting med de tillitsvalgte vedr. bruken av midlertidig ansatte i virksomheten.

Foreldrepermisjon

Oversikten viser gjennomsnittlig antall uker uttak foreldrepermisjon fordelt på kvinner og menn i 2022, og antallet er uforandret fra 2021 til 2022 for begge kjønn. Virksomheten har ikke informasjon som tilsier at DNO&Bs medarbeidere velger ikke å avvikle lovfestet foreldrepermisjon, men som det fremgår av tallene er vårt inntrykk at det i stor grad er kvinner som tar ut felleskvoten som kan fordeles mellom mor og far. Det siste året er det imidlertid flere menn som har avviklet lenger permisjon enn 15 uker som er den lovfestede fedrekvoten.

DNO&Bs tariffavtale sikrer full lønn ved uttak av foreldrepermisjon i perioden som er dekket av Folketrygden, noe som gir økonomisk trygghet og som vi antar bidrar til at begge kjønn avvikler lovfestet foreldrepermisjon.

Deltid

Blant DNO&Bs avdelinger der bruk av deltid er fremtredende kan vi nevne avdelingen «Front of House» som består av kundesenter (billettsalg og butikk) og publikumsservice. Ansatte som jobber i publikumsservice har sine arbeidsoppgaver knyttet opp mot forestillinger på kveld og helg, og stillingene lar seg vanskelig kombinere med andre stillinger i DNO&B og er derfor definert som deltidsstillinger. I kundesenteret har de fleste større deltidsstillinger, men det må i tillegg bemannes med mindre stillingsprosjenter da kundesenteret har åpent alle dager i uken.

I tillegg er det deltidsstillinger (pedagoger og pianister) i DNO&Bs ballettskole. Disse stillingene er knyttet til faktisk behov på de tidspunktene der barn har sine treningstimer – hovedsakelig ettermiddag og kveld.

Øvrige deltidsstillinger i virksomheten er knyttet både til individuelle behov/ønsker, hensyn til arbeidstidsordninger og faktisk ressursbehov i de ulike enhetene. I tillegg er flere deltidsstillinger av midlertidig karakter grunnet tilrettelegging for en periode.

DNO&Bs arbeid for likestilling og mot diskriminering

Som landets største kulturvirksomhet er DNO&B opptatt av å ha et mangfold både blant ansatte og publikum. Det er nedfelt i virksomhetens rutiner og retningslinjer samt overordnet strategi at DNO&B skal være en inkluderende arbeidsplass der vi skal fremme et respektfullt fellesskap.

Virksomheten har en bred sammensetning av yrkesgrupper og nasjonaliteter representert blant personalet.

Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis

Mangfold og inkludering er et av satsningsområdene for DNO&B fremover, og ledergruppen arbeider med å etablere en god struktur på organisering av dette arbeidet på overordnet nivå. Som eksempel på kompetansegivende aktiviteter i 2022 kan nevnes at en leder i virksomhetens ledergruppe gjennomførte sertifisering i mangfoldsledelse våren 2022, og ledergruppen satte temaet på agendaen i et seminar i London der det ble hentet inspirasjon og erfaring fra ulike virksomheter innenfor kunst- og kulturfeltet.

Samarbeid

I tillegg til overordnede handlingsplaner og føringer fra DNO&Bs ledergruppe er det som nevnt etablert en IA-gruppe (beskrevet innledningsvis), som sammen skal arbeide aktivt og strategisk for å sikre likestilling og hindre diskriminering. Dette arbeidet er også forankret i hovedavtalen mellom Arbeidsgiverforeningen Spekter og hhv. LO og SAN som er styrende for partsarbeidet i DNO&B. Det skal avholdes jevnlig møter i gruppen der vi skal arbeide med utvalgte temaer.

Gruppen har gjennomgått de ulike diskrimineringsgrunnlagene og diskutert status på overordnet nivå, og gjennom 2022 spesielt jobbet med tiltak knyttet til rekruttering.

Rekruttering

Med få unntak, som skal være diskutert med gjeldende fagforening i forkant, utlyses alle stillinger internt og/eller eksternt. Dette sikrer en åpen rekrutteringsprosess. Prosessen er beskrevet i virksomhetens lederhåndbok på nett, der det er tydeliggjort at man i prosessen ikke skal stille spørsmål eller selektene på en måte som bryter med diskrimineringsforbudet. Vi bruker kjønnsnøytrale bilder og språk i stillingsutlysningene, og vi har inkludert en setning om mangfold i alle annonser.

I rekrutteringsprosessen vurderes kjønnsbalansen i avdelingen det rekrutteres til, og det gjøres forsøk på å rekruttere basert på kjønn i avdelinger hvor kjønnsbalansen er veldig skjev. En slik vurdering vil imidlertid alltid være basert på søkerens kompetanse og egnethet for stillingen, og det er dessverre ikke alltid kvalifiserte søkere fra begge kjønn til utlyste stillinger.

For kunstnergruppene (musikere, sangere og dansere) finnes det egne prosedyrer for rekruttering da en vesentlig del av prosessen er basert på prøvespill, prøvedans og prøvesang. For korsangere, sangsolister og ballettdansere er kjønn et av kriteriene da det henger sammen med stemmefag og roller.

Stillingsannonser

IA-gruppen har gjennomgått noen utvalgte stillingsannonser det siste året og blant annet vurdert om virksomheten stiller spesifikke krav til språkkunnskaper eller har utdanningskrav som kan ekskludere enkelte grupper eller enkeltsøkere på en uheldig måte. På bakgrunn av denne gjennomgangen er det gjort tilpasninger i utforming av stillingsannonser for å redusere muligheten for å ekskludere søkere der kravet til eksempelvis utdanning ikke er helt absolutt.

I tillegg er det gjort endring i standardteksten for inkludering og mangfold ved å gjøre den mindre spesifikk og slik at den i større grad favner hele spekteret av mangfold. Endret tekst er formulert slik: «Den Norske Opera & Ballett ønsker å stimulere til et godt arbeidsmiljø preget av mangfold og inkludering, og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av bakgrunn.»

Forfremmelse og utviklingsmuligheter

Ved at alle ledige stillinger skal utlyses sikrer vi at alle medarbeidere har mulighet for å bli vurdert til nye stillinger. Det er i tillegg flere muligheter for å påta seg utvidet ansvar innenfor gjeldende stilling, enten fast eller på midlertidig basis.

Gjennom flere år har DNO&B v/Nasjonalballetten samarbeidet med Talent Norge og Norsk Tipping om en koreografisatsning for kvinnelige koreografer. Dette arbeidet skal skape nye klassikere og sørge for at neste generasjon skapende dansekunstnere får like muligheter uavhengig av kjønn. Historisk har mannlige koreografer vært dominerende på ballettscenene. Flere av kompaniets kvinnelige dansere deltar i dette prosjektet.

I tillegg er det i Nasjonalballetten dansere av begge kjønn som får mulighet til å skape nye koreografier.

Virksomheten har gjennom de siste årene hatt et økt fokus på digitalisering og bruk av ny teknologi. Dette gir utviklingsmuligheter for den enkelte, og krever at medarbeidere tilegner seg ny kompetanse.

Lønns- og arbeidsvilkår

Lønns- og arbeidsvilkår er i hovedsak regulert i DNO&Bs tariffavtale som har bestemmelser som ivaretar likebehandling mellom kjønn. Ny lønnskartlegging vil bli gjennomført i 2023.

Tilrettelegging

Operahuset er godt tilrettelagt for ansatte med nedsatt funksjonsevne, med unntak av enkelte områder. Det kan for eksempel være utfordrende for medarbeidere som er avhengig av rullestol å arbeide i sceneområdet. I øvrige deler av huset er det gode muligheter for å tilrettelegge, blant annet har vi automatiske dører og store heiser. Det finnes noen dørterskler enkelte steder, men disse kan fjernes ved behov. Handikaptoalett finnes i alle etasjer.

En utfordring kan være mangel på HC-parkeringsplasser i Bjørvika, og gangavstand fra offentlig transport kan oppleves lang for søkere med nedsatt funksjonsevne.

Virksomhetens arbeid med tilrettelegging

DNO&B har medarbeidere som har spesiell tilrettelegging i forhold til ulike utfordringer. Imidlertid er dette ofte knyttet til tilrettelegging for medarbeidere som allerede er ansatt og som får utfordringer underveis i ansettelsesforholdet. Virksomheten har et forbedringspotensial når det gjelder å rekruttere eksterne medarbeidere med tilretteleggingsbehov. Som en offentlig eiet og finansiert virksomhet, skal DNO&B ta et særskilt ansvar for å tilby arbeidstrening gjennom Nav, eller øvrige tiltaksarrangører, for personer som skal tilbakeføres til arbeidslivet.

Dette temaet har vært diskutert i IA-gruppen og HR har gjennomført møte med Nav Gamle Oslo for å se på muligheten for å formalisere et tettere samarbeid. Det gjenstår å definere tiltaksplasser i ulike avdelinger som kan tilbys Nav, samt legge til rette for at dette kan gjennomføres i organisasjonen.

Gjennom tidligere samarbeid med Nav har vi god erfaring med slike tiltak, og har fast ansatte som startet sin karriere i DNO&B gjennom en tiltaksplass.

Mulighet for å kombinere arbeid og familieliv

DNO&B har i sin livsfasepolitikk nedfelt følgende:
«Livsfasepolitikken for DNO&B skal underbygge virksomhetens strategi, være basert på konkrete tiltak og gi føringer som er styrende for virksomheten. Den skal støtte opp om, og bidra til DNO&Bs mål om fremragende prestasjoner som stiller høye krav både til virksomheten og dens medarbeidere. Virksomheten skal ivareta medarbeidere i ulike faser av yrkeslivet og forsøke å legge til rette for at medarbeidere kan være yrkesaktive i alle aldre, også fram til pensjonsalder. I DNO&B skal alle medarbeidere behandles med respekt og toleranse i henhold til etiske retningslinjer. Vi skal jobbe for inkludering, likestilling og mangfold og vi skal ha et arbeidsmiljø fritt for mobbing og trakassering.»

Denne legger til rette for at virksomheten sammen med den enkelte skal forsøke å tilpasse arbeidsforholdene slik at det er mulig å kombinere arbeid og familieliv. Det er likevel slik at store deler av bemanningen i DNO&B har et yrke som innebærer både kvelds-/helgearbeid og delt dagsverk, noe som vil kunne oppleves som utfordrende for enkelte medarbeidere i perioder av arbeidslivet.

Kjønnsuttrykk

Denne problemstillingen er diskutert i IA-gruppen og deltakerne opplever at det er aksept for ulike kjønnsuttrykk i organisasjonen og dermed liten risiko for diskriminering på dette grunnlaget.

Mobbing og trakassering

DNO&B skal være en inkluderende arbeidsplass og det er nulltoleranse for mobbing og trakassering i organisasjonen. Etiske retningslinjer og varslingsrutiner skal sikre at det ledes og leves etter denne etiske standarden. Fra 2017 er spørsmål knyttet til mobbing/trakassering og uønsket oppførsel innlemmet i DNO&Bs arbeidsmiljøundersøkelser.

Veien videre i 2023

- DNO&Bs ledergruppe vil ytterligere forankre og strukturere arbeidet med mangfold og inkludering.
- IA-gruppen vil i 2023 videreføre søkelyset på rekruttering både i forhold til kjønnsbalanse, tilrettelegging og etnisk mangfold.
- IA-gruppen vil se nærmere på kjønnsforskjeller i sykefraværet og undersøke hvorvidt vi finner kjønnsforskjeller når det gjelder fravær grunnet sykt barn eller andre omsorgspermisjoner.
- DNO&B skal jobbe for å styrke arbeidet med arbeidstrening for personer som skal tilbakeføres til arbeidslivet i samarbeid med Nav eller andre tiltaksarrangører.
- DNO&B skal etablere et prosjekt som skal vurdere fremtidig modell og digital plattform for kartlegging av arbeidsmiljø og medarbeidertilfredshet, med mål om implementering 1. januar 2023.
- Som en del av dette arbeidet vil vi vurdere hvordan vi best mulig kan kartlegge utfordringer knyttet til likestilling og diskriminering.

KLIMAARBEIDET

DNO&B arbeider aktivt for å redusere eget miljø- og klimaavtrykk og fremme grønn scenekunstproduksjon.

Siden 2021 har DNO&B deltatt i et initiativ fra Cicero og filmselskapet BABU-SJKA om et forskningsprosjekt for å utvikle et verktøy som skal måle klimaavtrykket i produksjonene. Klimakalkulatorversjonen for film og musikkfestivaler er ferdig utviklet og tatt i bruk, mens versjonen for scenekunst, som er langt mer kompleks, ferdigstilles og planlegges tatt i bruk høsten 2023. DNO&B er sentrale i dette utviklingsarbeidet, og klimaverktøyet vil bli gjort tilgjengelig for hele det norske scenekunstheltet. Miljøkalkulatoren vil gjøre DNO&B rustet til å arbeide målrettet med å redusere klimaavtrykket og forbedre virksomhetens rapportering på klimaeffekter.

DNO&B er sertifisert som Miljøfyrtårn, og måler spesielt klimaavtrykk knyttet til avfall og gjenbruk, energi og transport. Kravene til miljøfyrtårn-sertifiseringen har blitt skjerpet ved at det har kommet egne bransjekriterier for scenekunstheltet.

Driftssituasjonen i 2022 har vært sterkt påvirket av pandemien og klimaavtrykket har blitt redusert blant annet innen reisevirksomhet, avfall og energiforbruk i forhold til et normalår. Noe av effekten forventes å bli varig, da digitale løsninger vil redusere behovet for fysiske møter og derav redusere reisevirksomheten. Strøm og varme sto for prosentvis den største CO₂-utslippsfaktoren med 82,1%. Transport utgjorde 17,75 % av utslippene. DNO&B arbeider aktivt med å øke graden av kildesortering og redusere strømforbruk, det siste i samarbeid med Statsbygg.

Utfasingen av tradisjonelle teaterlamper til miljøvennlig og energibesparende LED-teknologi fortsatte i 2022.

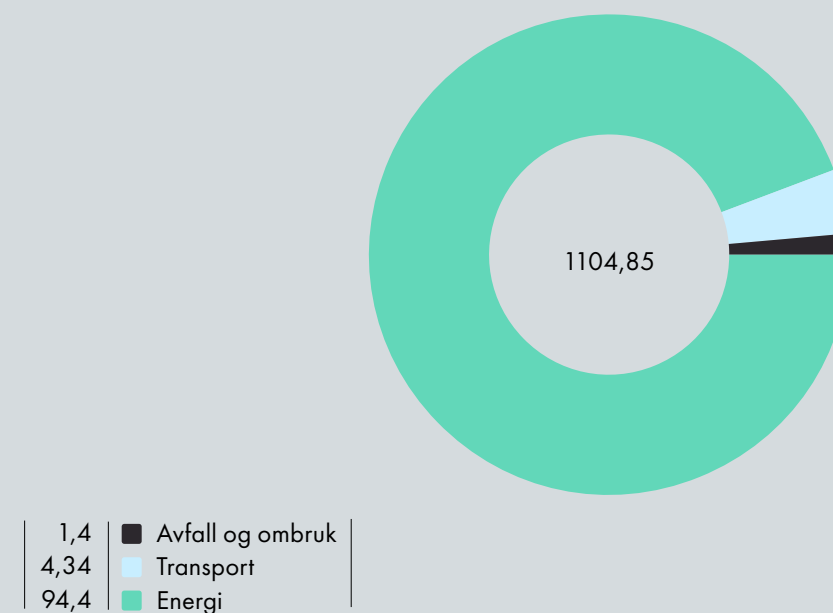
DNO&B har satt i gang et arbeid som skal spisse de miljøkravene som stilles ved større anskaffelser. Helt konkret har DNO&B iverksatt et større program for utskifting av konvensjonelle lyskaster til nye lyskaster med LED-teknologi, som gir en direkte energi- og miljøbesparelse. Dette skifte har høy prioritet. DNO&B planla å skifte lamper for 2,9 millioner i 2022, men leverandørmarkedet klarte ikke å levere lamper pga. leveranseforsinkelser, som skyldtes blant annet krigen i Ukraina.

DNO&B har også økt antall leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn, ISO 14001, EMAS eller tilsvarende.

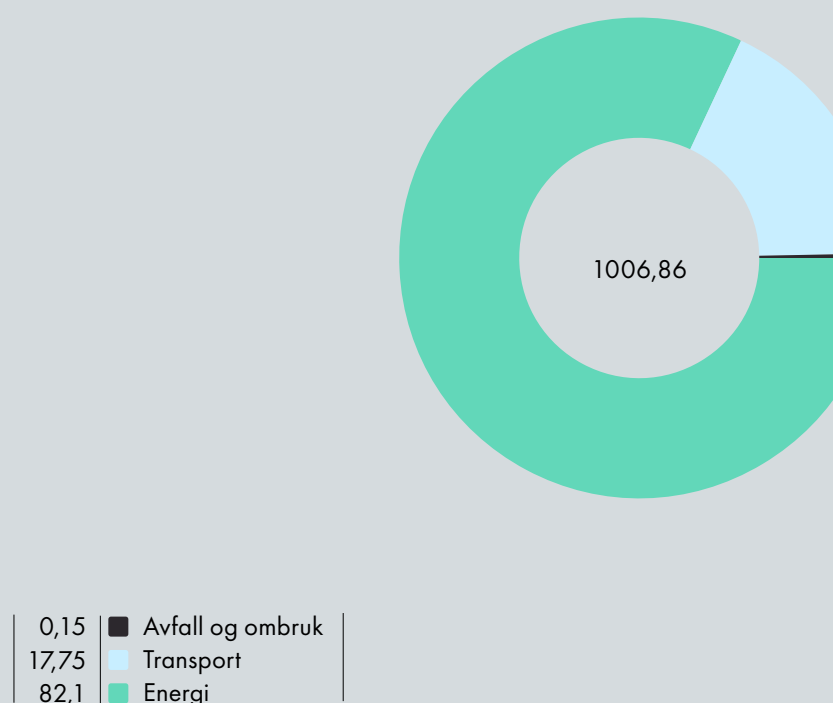
Den europeiske operabransjen er i endring. I flere europeiske byer er det etablert arenaer som legger til rette for deling og gjenbruk av rekvisitter og sceniske elementer. DNO&B har i 2022 oppsøkt og studert denne nye praksisen, og har som et langsiktig mål å etablere en tilsvarende modell for scenekunst i Oslo og de største av landets teatre.

DNO&B var i 2022 representert i flere ulike bransjenettverk, eller klynger for bærekraft.

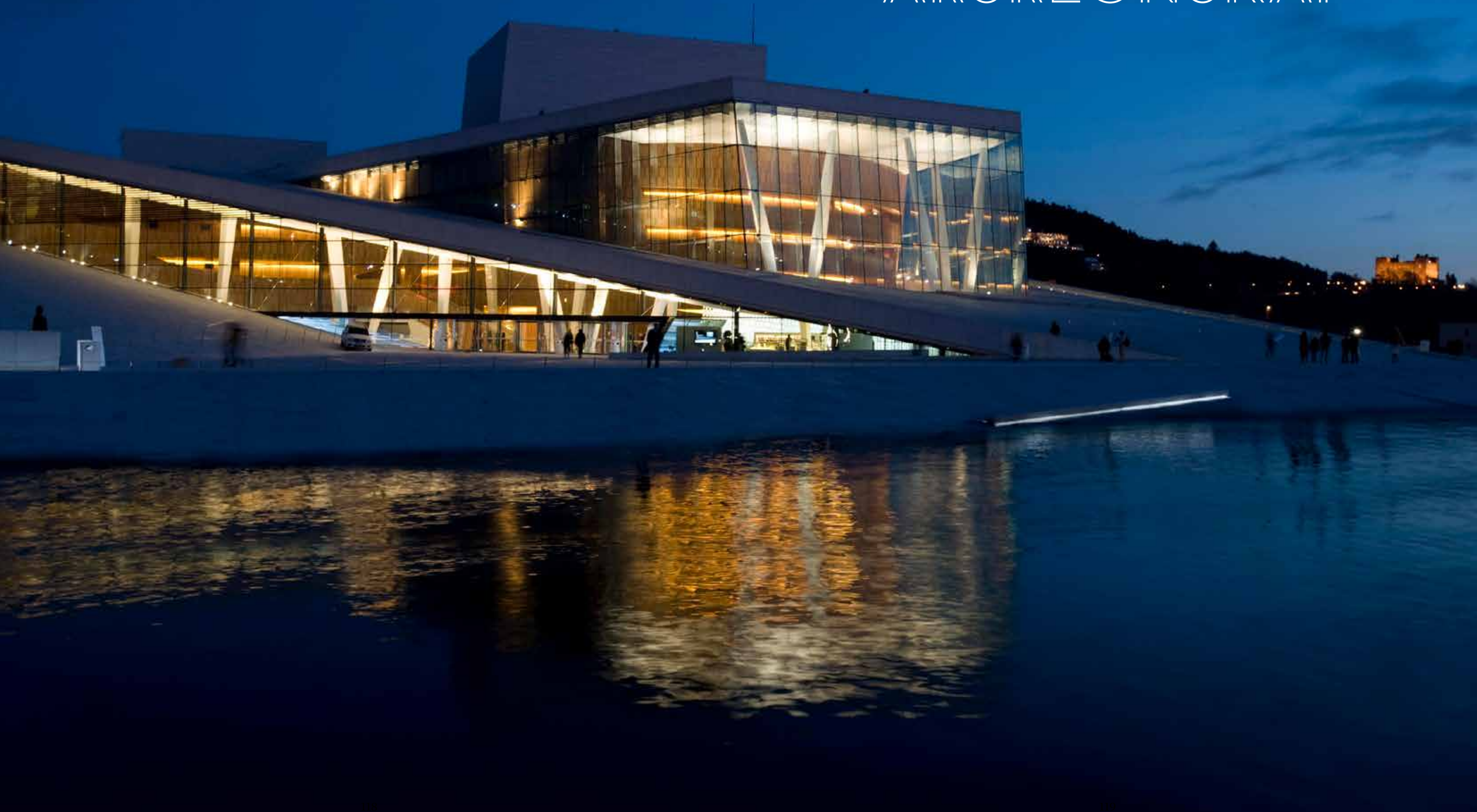
Prosentvis fordeling av CO₂ - utslipp 2021

Prosentvis fordeling av CO₂ - utslipp 2022

ÅRSREGNSKAP

Resultatregnskap

Tall i hele NOK

DRIFTSINNTEKTER	NOTER	2022	2021
Billettsalg	1	96 315 153	6 385 351
Andre inntekter	1	47 994 654	37 172 851
Offentlige tilskudd	2	761 205 979	675 418 832
Sum driftsinntekter		905 515 785	718 977 034
DRIFTSKOSTNADER	NOTER	2022	2021
Lønn, honorarer og andre personalkostnader	3	500 946 420	429 327 172
Andre driftskostnader	3,4	208 741 084	182 553 227
Avskrivninger	5	15 663 182	14 580 505
Sum driftskostnader		725 350 686	626 460 904
Driftsresultat før pensjon		180 165 099	92 516 130
Pensjonskostnader	3,6	94 421 527	62 384 503
Driftsresultat etter pensjon		85 743 571	30 131 627
FINANSIELLE POSTER	NOTER	2022	2021
Finansinntekter		7 012 046	5 532 093
Finanskostnader		1 703 309	902 545
Resultat av finansielle poster		5 308 737	4 629 548
ÅRSRESULTAT		91 052 308	34 761 175
Avsatt til dekning av tidligere udekket tap	11	91 052 308	34 761 175

Balanse

Tall i hele NOK

Eiendeler

ANLEGGSMIDLER	NOTER	2022	2021
Bygningsmessige anlegg	5	37 389 198	42 161 832
Inventar, biler, teknisk utstyr, IT-utstyr	5	47 282 990	47 231 489
Kontolån fra Staten	7	10 300 000	10 300 000
Egenkapitalinnskudd KLP og aksjer	6	10 000	10 000
Sum anleggsmidler		94 982 188	99 703 321
OMLØPSMIDLER	NOTER	2022	2021
Aktiverte prosjektkostnader	8	7 900 036	10 677 775
Varelager butikk	9	487 153	718 889
Andre kortsiktige fordringer og periodiseringer		29 416 715	23 943 579
Bank og kassebeholdning	10	258 854 970	202 922 678
Sum omløpsmidler		296 658 875	238 262 921
SUM EIENDELER		391 641 062	337 966 242

Egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL	NOTER	2022	2021
Aksjekapital	11	100 000	100 000
Annen innskutt egenkapital	7, 11	10 300 000	10 300 000
Udekket tap	11	-463 051 244	-599 498 557
Sum egenkapital		-452 651 244	-589 098 557
LANGSIKTIG GJELD	NOTER	2022	2021
Gjeld til kredittinstitusjon	12	14 620 000	15 980 000
Pensjonsforpliktelser	6	643 361 100	688 812 017
Sum langsiktig gjeld		657 981 100	704 792 017
KORTSIKTIG GJELD	NOTER	2022	2021
Leverandørgjeld		37 680 405	46 791 879
Skyldig offentlige avgifter		32 824 657	31 046 453
Abonnement/forsalg billetter		44 382 365	34 720 917
Annen kortsiktig gjeld	13	71 423 779	109 713 533
Sum kortsiktig gjeld		186 311 207	222 272 782
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		391 641 062	337 966 242

Oslo, 23. februar 2023

Anne Carine Tanum <i>Styrets leder</i> Sarah Willand <i>Nestleder</i>	Gro Bergrabb Rolf Bernt Thorsen Pablo Barrera Arne Fagerholt Kari Foss Johan Henrik Neergaard	Geir Bergkastet <i>Administrerende direktør</i>
--	--	---

Kontantstrømoppstilling

Tall i hele NOK

KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	NOTER	2022	2021
Resultat før skattekostnad		91 052 308	34 761 175
Avskrivninger	5	15 663 182	14 580 505
Nedskrivning/reversering anleggsmidler	5	0	0
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensj.ordn.	6	-55 913	-653 183
Endring i varelager	9	231 736	-5 925
Endring i vareleverandørgjeld		-9 111 474	10 259 676
Endring i andre tidsavgrensningsposter	13	-29 545 498	27 907 269
Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		0	-4 622 575
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		68 234 341	82 226 941
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER	NOTER	2022	2021
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	5	-10 942 049	-22 363 887
Innbetalinger på lånefordring konsern (korts./langs.)		0	2 481 949
Utbetalinger på lånefordring konsern (korts./langs.)		0	0
Innbetalinger ved salg av aksjer og obligasjoner mv		0	15 310 561
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-10 942 049	-4 571 377
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER	NOTER	2022	2021
Utbetalinger ved nedbetaling av annen gjeld (korts./langs.)	12	-1 360 000	-1 360 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-1 360 000	-1 360 000

Netto kontantstrøm for perioden		55 932 292	76 295 564
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		202 922 678	126 627 114
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	10	258 854 970	202 922 678

Noter til årsregnskapet

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Ordinære, statlige tilskudd inntektsføres i bevilgningsåret. Ekstraordinære tilskudd inntektsføres i året de benyttes, jfr. note 2 og 13.

Tilskudd som er øremerket prosjekt inntektsføres på det tidspunktet prosjektet har premiere, og tilskudd til spesielle satsinger inntektsføres det året midlene forbrukes. Andre salgsinntekter inntektsføres når varen/tjenesten leveres.

Driftskostnader

Kostnadene henføres til det året aktiviteten oppstår eller varen leveres.

Billettinntekter og aktiverte forestillingskostnader Billettinntektene blir inntektsført i den perioden forestillingen/konserten er avholdt. Forestillingskostnader er periodisert til det år produksjonen har premiere. Prosjektinntekter/-kostnader som ikke har hatt premiere pr. 31.12, aktiveres i balansen.

Anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie eller bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid, dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående.

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Varebeholdning

Operabutikkens varelager er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er ført i balansen til pålydende. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer bankinnskudd, kontanter og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller til betaling senere enn 12 måneder etter balansetidspunktet.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger, herunder innskuddsordninger og ytelsesordninger.

Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap.

Innskuddsordninger

Ved innskuddsordninger betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som pensjonskostnad.

Ytelsesordninger

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesordninger er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over gjenværende opptjeningstid. Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutset-

ningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor), amortiseres over gjenværende opptjeningstid.

Driftspensjon

Ansatte som ved lukkingen av KLP-ordningen hadde fylt 60 år, får livsvarig driftspensjon som om de hadde stått i KLP-ordningen. Forvaltning av ordningen er overført Storebrand per 1. januar 2021. Driftspensjonen er ikke forsikret.

Prinsippendring

Selskapet har i 2022 endret regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av ytelsespensjoner. Endringen innebærer at selskapet går fra å benytte «korridor-løsningen» til å bokføre netto pensjonsforpliktelse på hvert rapporteringstidspunkt, inkludert periodens effekt av aktuarmessige estimatavvik.

Estimatavvik skyldes forskjell mellom forutsatte og virkelige aktuarmessige forutsetninger og grunn-data. Tidligere prinsipp medførte at aktuarmessige estimatavvik, utover det største av 10 % av verdien av pensjonsmidlene eller 10 % av pensjonsforpliktelsene, ble resultatført over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventete gjennomsnittlige gjenværende opptjeningstid. Dagens prinsipp medfører at estimatavvik løpende føres direkte mot egenkapitalen.

Selskapet mener at det endrede regnskapsprinsippet gir mer relevant informasjon for brukeren av regnskapet. I henhold til regnskapsloven § 7-3, jamfør

§ 6-6 har selskapet utarbeidet prinsippendringen retrospektivt, og sammenligningstallene har blitt endret tilsvarende. Dette betyr at selskapet presenterer netto pensjonsforpliktelse, inkludert tidligere prinsippers ikke-resultatførte estimatavvik, i balansen for både 2021 og 2022.

Endringen medfører også at effekten av alle fremtidige forpliktelser knyttet til endring i forutsetninger heretter føres direkte mot egenkapitalen. Effekten av prinsippendringen fremkommer i note 6 om Pensjoner og i note 11 om Egenkapital. Egenkapitalen for 2021 har prinsippendringen gitt en redusert pensjonskostnad på kr 22,7 mill., og økt overskuddet med kr 22,7 mill. Størrelsen på pensjonsforpliktelsen er uendret ift. tidligere, men fremstår nå som økt balanseført pensjonsforpliktelse med kr 550,4 mill. og tilsvarende redusert egenkapital pr. 31.12.2021.

Skatt og avgift

Selskapet driver ikke skattepliktig virksomhet. Hovedvirksomheten har i dag ikke fradrag fra inngående moms.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Ellers fremgår anvendte regnskapsprinsipper av notene på nest side.

Note 1

EGENINNTEKTER	2022	2021
Billettsalg	96 315 153	6 385 351
Sum billettsalg	96 315 153	6 385 351
Sponsorinntekter og samarbeidspartnere	20 223 370	18 396 910
Salg og utleie av produksjoner	1 539 200	1 349 555
Serveringsvirksomhet	5 914 636	370 000
Butikk og omvisning	5 231 043	1 293 854
Banketter / arrangement	6 020 489	2 512 122
Andre kommersielle inntekter	962 732	101 767
Leieinntekter	3 271 559	826 853
Elevpenger ballettskole/barnekor	1 709 591	1 606 031
Øvrige inntekter	3 122 034	10 715 759
Andre inntekter	47 994 654	37 172 851
SUM EGENINNTEKER	144 309 806	43 558 202

Utover billettsalg deles andre egeninntekter inn i ulike kategorier hvorav bidrag fra sponsorer og andre samarbeidspartnere er de vesentligste. Kostnader til eventuelle motytelser føres når ytelsen leveres. Enkelte bidrag gjelder spesifikt for enkelte formål og inntektsføres det året de benyttes.

Øvrige inntekter inneholder andre inntektsposter som i hovedsak ikke er løpende.

Note 2

OFFENTLIGE TILSKUDD	2022	2021
Ordinært statstilskudd	685 300 000	671 900 006
Korona ­ tilskudd	70 949 994	
Energ ­ tilskudd	1 239 885	
Gaveforsterkning fra Kulturdepartementet	0	301 605
Andre offentlige tilskudd		
Oslo kommune v/Ruseløkka skole	3 018 864	2 959 921
Den kulturelle skolesekken og lærlingtilskudd	697 236	257 300
SUM OFFENTLIGE TILSKUDD	761 205 979	675 418 832

DNO&B har i 2022 inntektsført ekstraordinære korona­tilskudd totalt kr 70,9 mill., mottatt med kr 18,4 mill. i 2020, kr 35,6 mill. i 2021 og kr 16,9 mill. i 2022. Se for øvrig note 14.

Note 3

LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE ­ R	2022	2021
Lønn	343 080 197	317 322 659
Honorarer	95 354 172	59 045 272
Arbeidsgiveravgift	55 994 952	50 751 572
Andre ytelser	6 517 099	2 207 669
Sum	500 946 421	429 327 172
Pensjonskostnader	94 421 527	85 086 274
SUM LØNN OG PENSJONER	595 367 948	514 413 447
Antall ansatte per 31.12	644	630
Antall årsverk	618,6	604,6

Antall ansatte per 31.12 inkluderer ansatte på åremål, engasjement, praktikanter og lærlinger.

Ytelser til ledende personer i 2022	Adm. direktør	Styret
Lønn / honorar	1 744 642	951 100
Annen godtgjørelse	5 556	

Adm. direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning. Adm. direktør har i tillegg en individuell forsikring med uføredekning som gir dekning på totalt 66 % av full lønn, det vil si en kompensasjon for forskjellen mellom 12G og adm. direktørs lønnsnivå. DNO&Bs ordinære ordning dekker inntil 12G. Det er avtalt 6 måneders etterlønn etter nærmere gitte betingelser.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til adm. direktør, styrets leder eller andre nærstående parter.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	2022	2021
Lovpålagt revisjon inkl. mva.	360 038	256 453
Annen bistand inkl. mva.	205 216	69 620
Sum	565 253	326 073

Note 4

ANDRE DRIFTSKOSTNADER	2022	2021
Prosjektkostnader	26 691 564	25 659 572
Kostnad lokaler	85 953 396	76 616 051
Salg, reklame og representasjonskostnader	7 200 575	2 905 219
Kjøp, leie og vedlikehold	38 158 836	34 261 913
Øvrige driftskostnader	50 736 712	43 110 471
SUM ANDRE DRIFTSKOSTNADER	208 741 084	182 553 227

Note 5

VARIGE DRIFTSMIDLER	Bygningsmessige anlegg	Driftsløsøre	Sum
Anskaffelseskost 1.1. før korreksjon	80 112 008	120 532 675	200 644 683
Korreksjon		57 800	57 800
Anskaffelseskost 1.1. etter korreksjon	80 112 008	120 590 475	200 702 483
Tilgang	250 790	10 633 458	10 884 248
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	80 362 798	131 223 933	211 586 731
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	-42 973 600	-83 940 943	-126 914 543
Balanseført verdi 31.12.	37 389 198	47 282 990	84 672 188
ÅRETS AVSKRIVNINGER	-5 023 424	-10 639 758	-15 663 182

Aktiverte driftsmidler avskrives lineært. Den økonomiske levetiden er beregnet til:

Bygningsmessige anlegg	Økonomisk levetid
Lager på Karihaugen, Oslo	15/25 år
Bygningsmessige anlegg	10/25 år
Driftsløsøre	Økonomisk levetid
Teknisk utstyr	5/10 år
Biler	8/10 år
Inventar/utstyr	5 år
Digitale systemer	8 år
IT-utstyr	4 år
Instrumenter	10 år
Antikke instrument	Ikke avskrivbare

Driftsmidler som ble overtatt fra Statsbygg ved innflytting i nytt operahus, er nedskrevet i sin helhet med offentlig tilskudd. DNO&B har en kontrakt med Statsbygg om leie av operahuset i Bjørvika.Leiekontrakten har en løpetid på 60 år fra 1.1.2008. DNO&B har videre avtale med Statsbygg med samme løpetid vedrørende forvaltning, drift og vedlikehold av Operahuset.

Note 6

Pensjoner

DNO&B har sju ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Statens pensjonskasse

Pensjonsordningen for dansere og sangere er hjemlet i operapensjonsloven. Ordningen administreres av Statens pensjonskasse (SPK) og ansatte knyttet til operapensjonsloven har særaldersgrense. Følgende aldersgrenser gjelder: Danserne 41 år, sangsolistene 52 år, korsangerne 56 år med mulighet til å gå av ved 53 år. Opptjeningstiden for full alderspensjon er 20 år for danserne, 23 år for sangsolistene og korsangerne. Ordningen har en 66 % garanti av sluttlønn. Ved uttak av alderspensjon i Folketrygden samordnes pensjonen. Det opptjenes ikke pensjon for lønn over 12G.

Pr. 31.12.2022 er antall aktive i ordningen 121, antall pensjonister er 122 og antall oppsatte rettigheter er 133.

Storebrand / Sparebank1 / Driftspensjon

DNO&B hadde en offentlig kollektiv pensjonsordning (sikrede pensjoner) for musikerne, teknisk- og administrativt personale i DNB Livsforsikring etablert i juli 1993. Opptjeningstiden for full alderspensjon var 30 år. Ordningen hadde en 66 % garanti av sluttlønn,

men ble levealdersjustert i tråd med gjeldende regler. Det ble ikke opptjent pensjon for lønn over 12G. Pensjonsordningen dekket alderspensjon, uførepensjon, ektefelle- og barnepensjon og ble samordnet med Folketrygdens ytelser.

Denne ordningen ble lukket pr. 30.06.2016, og de ansatte ble overført til en innskuddsbasert pensjonsordning i Sparebank1. Fra 01.12.2022 ble det opprettet en hybridpensjon som skal forvaltes av Storebrand. Dette er to likeverdige ordninger, hvor de ansatte selv velger hvilken ordning de ønsker å være medlem av. Storebrand forvalter den lukkede pensjonsordningen.

Ansatte som ved lukkingen av den kollektive ordningen hadde fylt 60 år, får livsvarig driftspensjon som om de hadde stått i den gamle ordningen.

Øvrige ordninger

Avtalefestet pensjon (AFP) er en privat innskuddsbasert ordning og administreres av Fellesordningen for Avtalefestet Pensjon. Pensjonsutbetalingen fra AFP-ordningen er livsvarig.

DNO&B har videre en delvis forsikret pensjonsavtale med en tidligere operasjef. Ordningen er livsvarig. Pensjonskostnaden for 2022 er basert på forutsetninger i veiledning om pensjonsforpliktelser utarbeidet av Norsk Regnskapsstiftelse. Diskonteringsrenten pr. 31.12.2022 er basert på en 7-årig OMF-rente (obligasjon med fortrinnsrett).

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER	2022	2021
Diskonteringsrente (OMF-rente)	3,0 %	1,9 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,7 % / 3,0 %	2,9 % / 3,1 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	2,75 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,5 %
Forventet pensjonsregulering	2,60 %	1,75 %
Amortiseringstid for korridor	Gjenværende opptjeningstid	Gjenværende opptjeningstid

Fra 2019 benytter DNO&B amortiseringstid lik gjenværende opptjeningstid, for jevnere kostnadsføring av pensjonskostnadene.

RESULTATREGNSKAP	2022	2021
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	47 625 576	40 938 613
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	25 793 247	19 657 441
Avkastning på pensjonsmidler	-23 019 107	-19 794 046
Administrasjonskostnad	478 764	2 371 213
Arbeidsgiveravgift	6 950 973	6 087 424
Resultatført akturielt tap	0	170 785
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	57 829 453	49 431 430
Kostnader ved innskuddsordning inkl. arbeidsgiverav-gift	31 269 526	23 061 832
Kostnader ved AFP-ordning inkl. arbeidsgiveravgift	7 560 175	4 288 237
Driftspensjon	6 389	-8 785 411
Pensjonsavsetning	3 714 697	0
Medlemstilskudd	-5 958 713	-5 611 585
SUM NETTO PENSJONSKOSTNAD	94 421 527	62 384 503

BALANSE	2022	2021
USIKRET PENSJONSFORPLIKTELSE - DRIFTSPENSJON		
Pensjonsforpliktelser	-55 913	0
Netto usikret pensjonsforpliktelse	-55 913	0
SIKRET PENSJONSFORPLIKTELSE I SPK		
Pensjonsforpliktelser (brutto)	1 380 748 399	1 373 803 318
Pensjonsmidler	-859 791 637	-814 014 918
Pensjonsforpliktelse (netto) før arbeidsgiveravgift	520 956 762	559 788 400
Arbeidsgiveravgift av premiefondsmidler	73 454 903	78 930 164
Netto sikret pensjonsforpliktelse	594 411 665	638 718 564
SIKRET PENSJONSFORPLIKTELSE I STOREBRAND (lukket ordning)		
Pensjonsforpliktelser (brutto)	471 024 251	484 648 261
Pensjonsmidler	-429 264 000	-442 000 000
Pensjonsforpliktelse (netto) før arbeidsgiveravgift	41 760 251	42 648 261
Arbeidsgiveravgift av premiefondsmidler	5 888 195	6 013 405
Netto sikret pensjonsforpliktelse	47 648 446	48 661 666
SIKRET PENSJONSFORPLIKTELSE I DNB LEDERAVTALE (vedr. tidligere opera-sjef)		
Pensjonsforpliktelser (brutto)	1 189 221	1 283 791
Pensjonsmidler	0	0
Pensjonsforpliktelse (netto) før arbeidsgiveravgift	1 189 221	1 283 791
Arbeidsgiveravgift av premiefondsmidler	167 680	147 996
Netto sikret pensjonsforpliktelse	1 356 902	1 431 787
SUM NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE	643 361 100	688 812 017

Note 7

Kontolån fra staten

Selskapet mottok i 2001 et tilskudd til egenkapitalen på kr 10 300 000 fra Kulturdepartementet. Tilskuddet er ikke innbetalt til selskapet, men står på rentebærende konto hos departementet og årlige renteinntekter tilfaller DNO&B AS. Staten ved departementet må godkjenne anvendelse av midlene.

Note 8

AKTIVERTE PROSJEKTKOSTNADER	2022	2021
Påløpte kostnader knyttet til forestillinger med premiere etter 31.12	7 900 036	10 677 775

Note 9

VARELAGER BUTIKK	2022	2021
Varelager butikk	487 153	718 889
Resultatført ukurans/svinn	695	-695

Note 10

BANK OG KASSEBEHOLDNING	2022	2021
Kontanter	14 000	33 915
Bankinnskudd	258 840 970	202 888 763
Bank og kassebeholdning	258 854 970	202 922 678
<i>Følgende midler er stilt som sikkerhet til motpart:</i>		
Bundne bankinnskudd, skattetrekk	30 472 906	25 097 855

Note 11

EGENKAPITAL	Aksje-kapital	Annen innskutt EK	Udekket tap	Sum
Egenkapital 31.12.2021	100 000	10 300 000	-49 146 078	-38 746 078
Prinsippendring pensjon (estimatavvik)			-550 352 479	-550 352 479
Egenkapital 01.01.2022	100 000	10 300 000	-599 498 557	-589 098 557
Estimatavvik pensjon			45 395 005	45 395 005
Årets resultat			91 052 308	91 052 308
Egenkapital 31.12.2022	100 000	10 300 000	-463 051 244	-452 651 244

Aksjekapitalen utgjør kr 100 000 fordelt på 200 aksjer á kr 500,- eiet av Den norske stat. Alle aksjene er i samme aksjeklasse. Negativ egenkapital er relatert til balanse-ført pensjonsforpliktelse.

Note 12

LANGSIKTIG GJELD	2022	2021
LANGSIKTIG GJELD MED FORFALL SENERE ENN 5 ÅR		
Langsiktig lån i DNB	14 620 000	15 980 000
<i>Herav forfall senere enn 5 år</i>	7 820 000	9 180 000

DNO&B har inngått en avtale om leie av lager i Karihaugveien 22. Leieforholdet løper til 31.12.2032, jfr. note 5. Til formålstjenlig ombygging av lagerlokalene i Karihaug-veien 22 har DNO&B investert kr 32 400 000. Beløpet er finansiert ved låneopptak i DNB. Lånet har en løpetid på 25 år fra og med november 2008. Det er ikke stilt noen form for sikkerhet.

Note 13

KORTSIKTIG GJELD	2022	2021
Utsatte inntekter	5 405 371	5 751 736
Ekstraordinære koronatilskudd	0	54 079 994
Enøktiltak	988 708	0
Påløpte lønnskostnader og feriepenger	52 231 926	45 815 464
Andre påløpte kostnader	12 797 775	4 060 784
Gjeld til ansatte	0	5 555
Annen kortsiktig gjeld	71 423 779	109 713 533

Note 14

Koronapandemien

Koronapandemien medførte driftsutfordringer for DNO&B i første kvartal av 2022, hvor det igjen ble nedstengning og kansellerte forestillinger. Gjennom 2022 har ledelse og styret hatt fokus på å bringe publikum tilbake til forestillingene, og har gjennom våren operert med rabatterte priser. De langsiktige konsekvenser av pandemien blir fortløpende vurdert, og det er for tidlig å si i hvilken grad egeninntektene blir varig svekket. I tillegg har vi ringvirkninger inn i 2023 med forskyvninger av kontraktsfestede ressurskrevende forestillinger som var planlagt gjennomført i koronaårene, og som dermed medfører at forventede kostnader forskyves fra 2022 til 2023. Pandemien har også ført til utsettelse av investeringer og mindre forbruk av investeringsmidler. Disse investeringene vil bli gjennomført i årene som kommer.

Til generalforsamlingen i Den Norske Opera & Ballett AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Den Norske Opera & Ballett AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Årsberetningen er innhentet før datoen for denne revisjonsberetningen, årsrapporten forventes å bli gjort tilgjengelig for oss etter datoen for denne revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon som vi har innhentet før datoen for revisjonsberetningen, fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Dersom vi ved gjennomlesing av årsrapporten konkluderer med at rapporten inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å kommunisere forholdet til styret.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 23. februar 2023
PricewaterhouseCoopers AS

Hans-Christian Berger
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

10 OMVISERE HAR UTFØRT 2008 OMVISNINGER MED

33 715

DELTAKERE I 2022

ORGANISASJONEN

PR. 31.12 2022

Som Norges største musikk- og scenekunstinstitusjon er Den Norske Opera & Ballett også en stor arbeidsplass. Ansatte i drøyt 40 ulike yrkesgrupper og fra rundt 40 nasjoner utgjør 618,6 årsverk.

Organisasjonen består av totalt seks søyler som rapporterer til adm.dir:
Teknisk, Marked og kommunikasjon, Økonomi og administrasjon, Nasjonalballetten, Nasjonaloperaen og Musikk.
I tillegg har vi adm.dir.-stab/ HR/Planavdelingen som rapporterer til adm.dir.
I tillegg kommer Ballettskolen og Barnekoret.

STYRET
Anne Carine Tanum *styreleder*
Sarah Willand *nestleder*
Gro Bergrabb
Rolf Thorsen
Pablo Barrera Lopez
Arne Fagerholt
Kari Foss
Johan Henrik Neergaard

Christine Hals Eikeland *observatør*
Markku Salonen *observatør*

Eli Kristin Hanssveen *vara*
Bernhard Hoffmann *vara*
Olav Funderud *1. vara*
Hedda Høgåsen-Hallesby *vara*

LEDELSE
Geir Bergkastet *administrerende direktør*
Randi Stene *operasjef*
Ingrid Lorentzen *ballettsjef*
Vakant musikksjef
Håvard Vegge *orkestersjef (midl. i ledergruppen)*
Siv Merethe Skorpen *økonomidirektør*
Kenneth Fredstie *markeds- og kommunikasjonsdirektør*
Karl Hanseth *teknisk direktør*

Stab til adm.dir
Kari-Anne Amundsen *ass. til adm. direktør*

PLANAVDELINGEN
Øyvind Lunestad *plansjef*
Heidi Martinsen *systemkonsulent/ ass. plansjef*

HR-AVDELINGEN
Trude Rostad *HR sjef*
Janicke Lee Tombre *HR-rådgiver*
Kristin Iversen *HR-rådgiver*
Sissel Wiik *HR-rådgiver*
Lars Jordbekken *HMS-rådgiver*
Inger-Helene Hovland *fagansvarlig lønn*
Isabelle Delacroix *lønningskonsulent*

NASJONALBALLETTEN
Ingrid Lorentzen *ballettsjef*
Richard Suttie *ass. ballettsjef perm*
Jahn Magnus Johansen *ass. ballettsjef*
Helle Sørbye Larsen *sjefsprodusent*
Christopher Kettner *ballettmester*
Hedda Staver Guttormsen *ballettmester*

Yoshifumi Inao *ballettmester*
Kaloyan Boyadjiev *ballettmester*
Aarne Kristian Ruutu *ballettmester (vikar)*
Lene Jacobsen *leder kommunikasjon og samfunn*
Marit Moum Aune *regissør (eng)*
Sarah da Fonseca *prosjektkoordinator (eng)*

Produsenter
Anette Edmunds *produsent*

Administrasjon
Lindsay Heggdal *koordinator*
Siri Karine Bjerknes *ressursplanlegger korttid*
Lauren Hauser *ressursplanlegger langtid*
Linn Korssjøen *administrasjonskonsulent*
Carina Scherman *administrasjonskoordinator*
Philip Currell Brosstad *assistent til ballettsjefen*
Jørund Langeggen *videoprodusent*

Nasjonalballettens helsetjenester
Gordon Craig *osteopat*
Lisbeth Hasslan Bischoff *fysioterapeut*
Rune Steen *akupunktør/ massasjeterapeut*
Anne Cecilie Johnsen *fysioterapeut*
Stefán Baldvin Stefánsson *fysioterapeut*

Ballettrepetitører
Charles Rinaudo *ballettrepetitør*
Zelina Sannum *ballettrepetitør*
Yoko Toda *ballettrepetitør*
Joseph McNamara *ballettrepetitør*

Koreografihuset
Lars Kolstad *prosjektleder*

Ballettskolen
Knut Breder *leder av Ballettskolen*
Trine Bryhn Damm *avdelingskoordinator*
Jörg Wiesner *produsent, ballett*
Gro Gudim *ballettpedagog*
Kumiko Hayakawa *ballettpedagog*
Larissa Savenkova *ballettpedagog*
Sandra Beaurain Wiesner *ballettpedagog*
Trude Skogen Støvind *ballettpedegog*
Helle Ree-Pedersen *ballettpedagog (perm)*
Na Dai *ballettrepetitør*
Natalia Eliseeva *ballettrepetitør*
Christo D. Manikov *ballettrepetitør*
Roger Thierry Matte *ballettrepetitør*
Olga Nødtvedt *ballettrepetitør*

Nasjonalballetten
Riccardo Ambrogi
Nora Elise Augustinius
Alberto Terrero Ballester
Leonardo Basilio *(eng)*
Thea Gudim Breder *(perm)*
Idun Sofie Landgraff Bækken
Daniela Cabrera
Ricardo Castellanos
Heidi Baastad Christensen
Andrew Coffey *(eng)*
Georgina Rose Connolly
Yolanda Correa *(perm)*
Luca Curreli
Martin Dauchez
Douwe Dekkers
Cina Løvejord
Helge Freiberg
Helian Gaston Marius Ruaud *(eng)*
Sonia Vinograd Guidotti
Silas Henriksen
Elias Holm
Melissa Hough
Whitney Elizabeth Jensen
Alex Cuadros Joglar
Natasha Jones Dale
Youngseo Ko *(eng)*
Celine Kraal
Emma Lloyd
Lucas Lima
Samantha Lynch
Astrid Lyngstad
Leyna Magbutay
Miharu Maki
Marchela Marinova
Gakuro Matsui

Simon Gerhard McNally *(eng)*
Shakir Muhammad
Erik Murzagaliyev
Klara Mårtensson
Nae Nishimura
Grete Sofie Borud Nybakken
Elise Nøkling-Eide
Jonathan Olofsson
Marco Pagetti
Erika Cecilia Pastel *(eng)*
Anastasiia Parish *(vikar)*
Xander Parish
Johanne Wien Pedersen
Simon Regourd
Caroline Roca
Sofie Ruthenbeck *(eng)*
Haruka Sassa
Veronika Selivanova *(vikar)*
Mathias Philip Møller Tannæs *(eng)*
Vasilii Tkachenko
Anaïs Touret
Freya Thomas
Maria Isabel Vila Aguiar
Kenji Wilkie

Nasjonalballetten UNG
Richard Suttie
leder Nasjonalballetten UNG (perm)
Jahn Magnus Johansen *ass. ballettsjef*

Samira Milo Bethke
Isabella Boyd
Gabriel Gudim
Dmytro Litvinov
James Linus Lynch
Tara Louise Millard
Josh Nagaoko
Julie Petanova
Maria Pushkova
Charlotte Steckmest
Ole J. Glasø Slåttebrekk
Tsukino Tanaka
Siri Van Schijndel
Joakim Visnes

NASJONALOPERAEN
Randi Stene *operasjef*
Jane-Eve Straughton *adm.leder*
Marit Wathne Jacobsen *kunstnerisk administrator*
Hedda Høgåsen-Hallesby *dramaturg*

Adam Olsson *videoprodusent*
Siri Schmidt Lindgaard *ressursplanlegger*
Elise Dokken *ressursplanlegger*
Hilde Toftner *ass. for operasjef*

Andreas Lamo *ressursplanlegger (vikar)*
Vakant – administrasjonskonsulent Opera
Janet Edin, *koradministrator*
Steinar Svendsen *korinspisient*
Johanne Lundebrekke Myskja *assistent Operakoret og Barnekoret*

Produksjon/regi
Henrik Celius *produsent*
Maria Costa *produsent*
Håkon Samuelsen *produsent*
Katelyn Sweeney Ching *produsentassistent*
Heidi Bruun Nedregaard *regissør*
Victoria Bomann-Larsen *regissør*
Gudrun Glette *leder ass. regissør*
Ludivine Petit *regissør (perm)*
Eli Stålhand *regissør (vikar)*

Sangsolister
Sopran
Eli Kristin Hanssveen
Marita Sølberg

Mezzosopran
Tone Kummervold

Tenor
Marius Roth Christensen
Magnus Staveland

Baryton
Yngve Søberg

Bass
Jens-Erik Aasbø

Solistpraktikanter
Frøy Hovland Holtbakk
Simen Bredesen Hørthe
Sakarias Fredriksen Tranvåg
Eline Korbi Kolstad

Operakoret

Martin Wettges *kormester*

Sopran

Ingeborg Barstad
Thale Bergsaune
Nanna Maria Cortes
Megan Gryga
Kristin Rustad Høiseth
Kjersti Kongssund
Kjerstin Løvdal
Oksana Myronchuk
Tatjana Stanisavljevic
Cecilie Cathrine Ødegården
Kari Kleiven Juhee Manon Kang
Cleo Lee-McGowan
Yoonsoo Kil *(vikar)*

Alt

Anne-Marie Elena Andersen
Diana L. Ardelean
Anne Baensch
Zuzanna Foremska
Tunde Gaspar
Ingunn Kilen
Ivana Milasinovic
Olga Sliepnova
Valeska Zürn
Jeanette Goldstein
Megan Graves
Margaret Newcomb
Malgorzata Syrek *(vikar)*

Tenor

Andreas Backlund
Gabriel Birjovanu
Trond Bjerkholt
Nicholas Cotellessa
Eusebiu Cristea
Ørjan Bruskeland Hinna
Ivan Kruljac
Marek Lipok
Krzysztof Aureliusz Luczynski
Knut Schøning
Thomas Flodin
Per Kristian Ruud-Enggrav *(vikar)*
Stephan Adriaens *(vikar)*

Bass

Rolf Conrad
Florin Demit
Bo Elley
Stevica Krajinovic
Petteri Lehikoinen
Mihai Florin Simboteanu
Robert J Näse
Markku Salonen
Pietro Simone
Andreas Skei

Natanael Vasile Uifalean
Changhui Tan
Johann Dornwald *(vikar)*

Barnekoret

Gunnar Bergstrøm *produsent/regissør*
Edle Stray-Pedersen *barnekorets leder*
Marianne Willumsen Lewis *sangpedagog*
Marianne Elisabet Andersen *sangpedag*

Musikalsk Innstudering

Boris Schäfer *studieleder*
Markus Kvits *repetitør*
Bjarne Sakshaug *repetitør*

John Lidal *repetitør*

Gabor David Nagy *repetitør*
Cesar Eduardo Canon Riveros *repetitør*
Tuomas Taneli Juutilainen *repetitør (vikar)*

Tekst/Suffli

Katrine Hansteen *leder tekst og suffli*
Siv Iren Misund *sufflør*
Charlotte Angoline Sager *sufflør*

Operaorkestret

Håvard Vegge *orkestersjef*
Lotte Rasmussen Gordon *ass. orkestersjef*
Nils Atle Bjercke Strøm *orkesterregissør*
Edvin Østvik *orkesterregissør*
Knut Lassen *podieinspisient (perm)*
Bjørn Jansson *podieinspisient*
Svein Tore Anderson *podieinspisient*
Kari Noodt Poppe *leder note- og musikkbiblioteket*
Einar Winther *notearkivar*
Helle Christoffersen *notearkivar*

1. Fiolin

Øyvind Bjorå *1. konsertmester*
Catharina Chen *1. konsertmester*
Guro Kleven Hagen, *1. konsertmester*
Dominic Griffiths *2. konsertmester*
Maciej Frajczyk *2. konsertmester*
Edvard Erdal, *2. konsertmester*
Odd Hannisdal
Fred-Henrik Aase
Pia Auset
Elisabeth Belfrage Nesse
Elin Fainberg
Marianne Hustad
Chen Xie Bjørn Petersen
Edward Daniel

Victoria Putterman
Eva Stalheim
Rasmus Hella Mikkelsen
vikar i vakant stilling

2. Fiolin

Kjell Tomter
Astrid Kirschner
Oda Gihle Hilde
Madelene Berg
Sunniva Tomter
Vakant
Rasmus Heggdal
Ragnfrid Bogen
Anna Skogman
Sunniva F. Oftedahl
Nils Thore Røsth
Benedikt Wiedmann
Hannah Wilder
Anni Odenhall
Margrethe Pettersen *(vikar)*

Bratsj

Juliet Jopling
Aine Suzuki *(perm)*
Mark Tukh
Maria Syre Mjølhus
Øyvind Plassen
Witold Serafin
Johannes Sykora
Truls Carlsborg Bernhardsen
Ai Kanda Engelaug Akutsu
Lars Örjan Bryngelsson
Arvid Resare
Hanne Søbye *(perm)*
Hanne Skjelbred *vikar*

Cello

Jan Koop
Åsne Volle
Gustavo Tavares
Vojtech Novák
Vakant
Heini Laankoski *(perm)*
Erlend Habbestad
Nina Dolgintseva
Janusz Heinze
Paula Cuesta Redondo
Anina Radotina *(vikar)*

Kontrabass

Christian Henriksen
Patrick Wilder
Vakant
Frank Nesse
Vakant
Nicholas Chalk
Karol Ciesluk *(perm)*
Albert Noven *(vikar)*
Anders Rove *(vikar i vakant stilling)*

Charlotte Henry
(vikar i vakant stilling)

Harpe

Ida Aubert Bang
Cathrine Derrick *(eng)*

Fløyte

Vivian Ellefsen
Frauke Oesmann
Helen Magnusson
Vakant
Sigrid Djonne *vikar i vakant stilling*

Piccolo

Helen Magnusson
Vakant

Obo

Christopher Koppitz
vikar i vakant stilling
Gro Gjerdevik
Vakant
Bryn Mir Williams
vikar i vakant stilling
Kjersti Strøm *vikar i vakant stilling*

Engelsk Horn

Gro Gjerdevik
Kjersti Strøm

Klarinett

Andjei Maevski
Signe Sömer
Kim Stigen Fureli
Petter Langfeldt Carlsen

Bassklarinet

Petter Langfeldt Carlsen
Kim Stigen Fureli

Fagott

Kari Foss
Jon Halvor Lund
Jaran Stenvik
Anne Marie Nordbø Pettersen

Kontrafagott

Jaran Stenvik
Anne Marie Nordbø Pettersen

Horn

Maksim Semenov
Rune Brodahl
Vakant
Rønnaug Madslie
Kristin Skår Sørensen
Bernhard Hoffmann
Abel Perez Armas *(perm)*
Marie Solum Gran *(vikar)*

Trompet

Roeland Henkens
Antonio Jose Vera Escribano *(perm)*
Heidi Johannessen
Andreas Karlsen

Trombone

Rune Gundersen
Torgrim Grong
Geir Anfinсен

Basstrombone

Gabriel B. Gjerpe

Tuba

Magnus Vangsnes Bjørgo

Pauker

Pål Bugge
Torbjørn Ottersen

Slagverk

Jonas Blomqvist
Vakant
Laila Sjørbotten
Bjørn Skansen *vikar i vakant stilling*

TEKNISK

Karl Hanseth *teknisk direktør*

Teknisk ledergruppe

Karl Hanseth *teknisk direktør*
Pål Helvik Johansen *driftsteknisk sjef*
Paulo Da Luz *teknisk produsent*
André Bibow *administrator teknisk søyle/kostymesjef*
Nicolai Nishino-Ekeberg *leder lyd, lys og video*
Bente Amundsen *ledersceneogrekvisitt*
Kristina Bell *produksjonssjef*
Are Linnerud *prosjektleder*

Teknisk produsenter

Paulo Da Luz *teknisk sjefsprodusent*
Sofie Nilsen *forbedrer*
Svein Olav Østerbø *teknisk produsent*
Helga Kristine Edvindsen *teknisk produsent*
Alexander Holm Larsen *teknisk koordinator*

Teknisk stab

André Bibow *administrator teknisk søyle*
Anja Viuf *ressursplanlegger langtid*
Else Runa Flaa *adm. assistent kostyme*
Klaus Arve Vaadal *ressursplanlegger korttid*

Inger Henriette Paulsen
ressursplanlegger

Teknisk drift

Pål Helvik Johansen *driftsteknisk sjef*
Rolf-Arne Gulliksen *vedlikeholdstekniker*
Trygve Ørjansen *driftsingeniør*
Egil Bekkeli *driftsingeniør*
Tor-Arne Riksheim *driftsingeniør*
Marie Enger *systemansvarlig*

Inspisienter

Lars Kolstad *leder inspisientgruppen*
Johan Henrik Neergaard *inspisient*
Karen Løken *inspisient*
Mari Ramberg Movold *inspisient*
Mari Karoline Skyberg *inspisient*
Ingeborg Ugland *inspisient*
Susanne Schwarz Lindvik

Scenemester

Tobias Oischinger *scenesjef*
Cathrine Kleivdal *scenemester*
Alexander Elias Quirk *scenemester*
Jørgen Rausandaksel *scenemester*
Andreas Myrvold *scenemester*
Oline Moen *scenemester*
Øyvind Olsen *scenemester scene 2*
Cecilie Ann Lystad *scenemester (vikar)*
Richard Jordan *systemtekniker*
Emil Olsson *prosjekt scenemester scene 2*
Alexander Thorsen *monteringssnekker*
Anniken Skoe *monteringssnekker*

Scene og rekvisitt

Bente Amundsen *ledersceneogrekvisitt*
Ole-Morten Eriksen *scenetekniker*
Roy Andersen *scenetekniker*
Jan Ove Atterås *scenetekniker*
Martine Sandlie Heise *lagansvarlig*
David Höglund *scenetekniker*
Judy Eivindsen *scenetekniker*
Mats Eriksen *scenetekniker*
Lasse Evje *scenetekniker*
Mads Patrik Hansen *scenetekniker*
Erika Hauge *scenetekniker*
Paul David Horsley *scenetekniker*
Thomas A. Florin Iversen *AGV-operator*
Jani Lund-Ovesen *scenetekniker*
Ola Bendik Madsø *scenetekniker*
Victoria Gjertrud Madsø *scenetekniker*
Øystein Mora *scenetekniker*
Renata Nowak *scenetekniker*
Eirik Mannsåker Roald *avviklingsansvarlig*
Rolf Steinar Ruud *scenetekniker*

Jørn Erik Schauerud *scenetekniker*
Lars August Østerlie *lagansvarlig*
Anna Waraska *scenetekniker*
Nils Kristian Lien *scenetekniker*
Ferdinand Nordanger *scenetekniker (vikar)*
Maria Gavriilidou *scenetekniker (vikar)*
Oscar Neegaard *scenetekniker (vikar)*
Cristina Moran Voces *scenetekniker (vikar)*

Operatører

Cathrine Kleivdal *scenemester/ personalleder*
Christine Hals Eikeland *operatør*
Kim-Robin Bruenech Kjærstad *operatør*
Even Lie *operatør*
Anton Olav Merckoll *operatør*
Justin Newall *operatør*
Henrik Hildebrand Schöller *operatør (perm)*
Eivind Staal *operatør*
Magnus Ottesen *operatør*
Vanja Sæther *operatør*
Eirik Standal Thoresen *operatør*

Rekvisitt

Verdiana Marianne Øhra *leder*
Anne Kari Brekke *rekvisitør*
Kristine Mogensen Omlid *rekvisitør*
Ina Kathrine Røvang *rekvisitør*
Audun Rossvoll *rekvisitør*
Carl Kaas *rekvisitør*
Sofia Christin Lindén *rekvisitør*

Lys-, lyd- og videoseksjon

Nicolai Nishino-Ekeberg *leder lys, lyd og video*
Paul Vidar Ramon Sævarang *fagansvarlig lys*
Atila Habibzadeh *leder Scene 2*
Rene Midttun *leder lysbordoperatør*
Harald Lie *lysmester Scene 2*
Mads Bjerkan-Grotmol *lysmester*
Jacob Christensen *lysmester*
Dorthe Wiig Andersen *lysmester*
Ole Fredrik Trosdahl Iversen *lysmester*
Kristoffer Ringerike *ressursplanlegger lys (vikar)*
Anders Verde *systemtekniker*
Karine Elstad *lysbordoperatør*
Ulf Scheerbarth *lysbordoperatør*
Per Christian Varran *lysbordoperatør*
Amund Breivik *lystekniker*
Audun Bull-Hanssen *lystekniker*
Robin Leonard Hagen *lystekniker*

Lars Erik Bach *lystekniker*
Kjell Erik Johansen *lystekniker*
Sandra Løvsland *lystekniker*
Kristoffer Ringerike *lystekniker (perm)*
Irmelin Granneman Roald *lystekniker*
Theodoros Kyratzis *lystekniker*
Renate Kristensen *lystekniker*
Kjetil Gjønnnes *lystekniker*
Karl Otto Døviken Ekle *lystekniker (vikar)*
Unni Helene Sanne *systemtekniker video*
Eline Marie Solgård Andresen
Tjeldnes *lystekniker*
Gerhard K. Hertzberg *fagsjef lyd*
Daniel Lund *lydtekniker*
Morten Aleksander Nilsen *lydtekniker*
Rune Børø *lydtekniker*
Håvard Stedje Hanserud *lydtekniker*
Isabel Gracia Santiuste *lydtekniker*
Anders Sjøttem *lydtekniker*
Arenas Zanabria Andres *lyd-/videotekniker*
Anders Harald Frey Dahl *systemtekniker video*
Jan Martin Vågen *videotekniker*

Lager og logistikk

Thomas Dahlen *leder lager/logistikk*
Stig Falkhaugen *varemottaksansvarlig*
Morten Hammerø Kolstad *lageransvarlig Karihaugen*
Petter Sønsteby *sjåfør*

Produksjon

Kristina Bell *produksjonssjef*

Harde verksteder

Meliha Beglerovic *verkstedssjef*
Justinus Van Vliet *leder malersal*
Hege Blom *leder tapetserverksted*
Geir Ingar Jansen *konstruktør*
Niklas Lindblom *rekvisittmaker*
Mons Emil Holst Christensen *dekorasjonsmaler*
Hilde Dehli *dekorasjonsmaler*
Turid Jangaard Ousland *dekorasjonsmaler*
Stefania Raimondi *dekorasjonsmaler*
Helene Dorothea Sunde *dekorasjonsmaler*
Sofia Zenkova *tapetserer*
Ronny Borlaug *snekker*
Stephan Udbjørg *metallarbeider*
Glenn Skoglund *metallarbeider*
Sven Undheim *metallarbeider*Fredrik Jonsson metallarbeider *(vikar)*
Mats Haaskjold Sætre *fagleder snekkerverksted*

Linda Linchausen *snekker*
Rein Gjessing *snekker*
Vilde Rapp Riise *snekker*
Julie Victoria Kjenner *snekker (lærling)*

Myke verksteder

Systue

Lise Guttormsen Eckbo *leder herresystue*
Anette Rosendahl *leder damesystue*
Gunnar Fon *ressursplanlegger*
Anniken Gulbrandsen *produksjonskoordinator*
Sara Michetti *produksjonsansvarlig kostyme*
Cathrine Runhovde *produksjonskoordinator*
Gøril Pettersen Zachrisen)*produksjonskoordinator*
Hilde K. Bjørklund Olsen *tilskjærer*
Solveig Aas *kostymesyer*
Anne Sofie Feden Aass *kostymesyer*
Lisbeth Lunke Berg *produksjonsansvarlig, kostyme*
Elen Beate Børresen *kostymesyer*
Nina Dahl Collet Skog *kostymesyer (perm)*
Tina Danielsen *kostymesyer*
Kristin K. Haraldsen *kostymesyer*
Emma Kristine Hauge *kostymesyer (perm)*
Sara Hedin *kostymesyer*
Judit Gabriella Hohl *kostymesyer*

Marianne Jensen *produksjonsansvarlig, kostyme*
Eli Ploompuu Kask *produksjonsansvarlig, kostyme*
Eva Merete Bergh Klakeg *kostymesyer*
Rikke Anett Larsen Lamo *kostymesyer*
Nina Larsen *kostymesyer*
Britt Elisabeth Lønaas *kostymesyer*
Guro Michaelsen *kostymesyer*
Maria Therese Munter *kostymesyer*
Elisabeth Hustad Nonstad *kostymesyer*
Mariann Lund Olsen *kostymesyer*
Wenche Cleo Johnsdatter Johnsen *kostymesyer*
Janne Opsahl *produksjonsansvarlig, kostyme*
Babina à Porta *kostymesyer*
Marianne Salvesen *kostymesyer*
Pedro Tavares Sequeira *kostymesyer*
Ann-Merethe Skaug *kostymesyer*
Astrid Elisabeth Stang *kostymesyer*
Anett Steinseth *kostymesyer*
Inger Bjørkavåg Sæhaug *kostymesyer*
Silje Ulekleiv *kostymesyer (perm)*

Andrea Westbye *kostymesyer*
Sunniva Østerbø *kostymesyer*
Anne-Kristine Wivesøll *kostymesyer*
Thea Høye *kostymesyer*
Eivor Austli Jakobsen *kostymesyer*
Eli Vognild Sandlund *kostymesyer*
Bjørg Sola Flagstad *kostymesyer (vikar)*
Henriette Aukner *kostymesyer (vikar)*
Nina Størk *kostymesyer (vikar)*
Vilde Kristine Oma *kostymesyer (vikar)*
Stine Olsen *kostymesyer (lærling)*
Victoria Valand *kostymesyer (lærling)*

Fargeri/modist/sko

Kari Alette Bækkevold *leder*
Kathrine Dokken *tekstilfarger*
Inger Kari Rosten *tekstilfarger (perm)*
Freja Burgess *tekstilfarger (vikar)*
Vilde Obel Vigerust *tekstilfarger (vikar)*
Maria Torres *fagleder modist*
Gunn Rosnes *modist*
Eline Ceder *modist*
Lidia Falcon Sanfiel *modist (eng)*
Eva Solberg *leder sko*
Marianne Moen *skomedarbeider*
Alexander Jansson Lindseth *skomedarbeider*

Maskør/parykkmaker

Per Ragnar Karlsen *leder, maskør/parykk*
Tom Aarø *nestleder, maskør/parykk*
Ina Boger *maskør/parykkmaker*
Andrea Daniela Fischbacker *maskør/parykkmaker*
Mette Høibak-Pettersen *maskør/parykkmaker*
Jaroslaw Lange *maskør/parykkmaker*
Therese Lia *maskør/parykkmaker*
Tiiu Luht *maskør/parykkmaker*
Therese Roald *maskør/parykkmaker*
Heidi Elisabeth Rød *maskør/parykkmaker (perm)*
Anna Sveen *maskør/parykkmaker*
Sara Borgen *maskør/parykkmaker*
Henning Noack *parykkmaker*
Julia Wilde *maskør/parykkmaker (perm)*
Carlijn Spee *maskør/parykkmaker (vikar)*
Sigrid Teige *maskør/parykkmaker (vikar)*
Livinger Echo Ferner Diesen *maskør/parykkmaker (lærling)*
Julie Sand Johnsen *maskør/parykkmaker (lærling)*

Kostymeservice

Tiril Aarvig *leder kostymeservice*
Anne Aarrestad *påkleder*
Karoline Carlsen *påkleder*
Sedenius Svein Helle Dahl *påkleder*
Tove Kristin Gjørund *påkleder*
Hege Alvilde Johansen *påkleder*
Edda Lingaas *påkleder*
Eva Cecilie Narverud *påkleder*
Irene Olsen *påkleder*
Jorun Sandtrøen *påkleder*
Hanne Silkebækken *påkleder*
Ingrid Henstad Eriksen *påkleder*
Klara Gecevic *påkleder*
Helena Walsøe *påkleder*
Fisnike Fetisi *kostymerenholder*
Hatidze Fetisi *kostymerenholder*
Francisca Selma Da Silva *kostymerenholder (vikar)*

Kostymelager

Sara Paulina Cerda Arce *leder*
Alexandra Fire Da Luz *kostymearkivar*
Helle Ruistuen *medarbeider kostyme*
Weronika Høkaas *medarbeider kostyme*

MARKED OG KOMMUNIKASJON

Kenneth Fredstie *markeds- og kommunikasjonsdirektør*

Kommunikasjon og innhold

Ole-Morten Vestby *kommunikasjonssjef*
Erik Berg *fotograf*
Jannicke Mohr *program-/webredaktør*
Ingeborg Norshus *program-/webredaktør*
Vilde-Alette Monrad-Krohm *kommunikasjonsrådgiver*
Vakant *kommunikasjonsrådgiver*

System og analyse

Marianne B. Eide *leder system og analyse*
Tine Frederiksen Solum *systemadministrator*
Odd-Geir Gundersen *systemarbeider*
Admir Korjenic *systemarbeider*
Martin Hovland *systemarbeider*
Vakant *markedsanalytiker*

Kommersiell avdeling

Kjersti Thorstad *leder kommunersiell avdeling*
Terje Jacobsen *prosjektleder*
Torgrim Linchausen *teknisk prosjektleder*
Trude Angell Stofer *prosjektleder*
Gisle Stenersen *produsent*
Gabrielle Tillson *prosjektleder*
Vakant *bedriftskundeansvarlig*

Salg og marked

Jørn Knutsen *markedssjef*
Tonje Lie *fagansvarlig salg, CRM og lojalitet*
Hege Bergrem *markedskonsulent*
Cecilie Breivik Hansen *grafisk designer*
Vakant *digital markedsfører*

Kundesenter (billettluke og resepsjon)

Lena Langgåt Rustad *leder kundesenter*
Beate Schoder *ressursplanlegger/systemadministrator*
Odd-Geir Gundersen *foh-medarbeider*
Sandra Jakobsen *foh-medarbeider*
Beate Taranrød *foh-medarbeider*
Solveig Øksendal *foh-medarbeider*
Nina Karud *foh-medarbeider*
Admir Korjenic *foh-medarbeider*
Håkon Eikeland *foh-medarbeider*
Iinis Laakso *foh-medarbeider (perm)*
Solveig Müller *foh-medarbeider*
Hanne-Mette Rendall *foh-medarbeider*
Martin Hovland *foh-medarbeider*
Magnus Tombre Bøhn *foh-medarbeider*

Publikumsservice

Stella Rømcke *leder publikumsservice*
Kanboiyib Konlan *publikumsvert*
Mette Lorentzen *publikumsvert*
Liv Rognerud *publikumsvert*
Kristin Maria Vagle *publikumsvert*
Erland Hanssen *publikumsvert*
Anders Schiz Vigestad *foh-medarbeider*
Lars Hamli *foh-medarbeider*
Anne Grethe Haugen *foh-medarbeider*
Leonora Gurholt *foh-medarbeider*
August Christensen *foh-medarbeider*
Herman Gran Johnsen *foh-medarbeider*

Formidling

Frida Steenhoff Hov *formidlingssjef*
Ragnhild Motzfeldt
formidlingskonsulent

Omvisning

Eva Benedicte Gran *leder omvisning*
Helle Kaarem *konsulent foh*
Håkon Eikeland *medarbeider (eng)*

ØKONOMI- OG ADMINISTRASJON

Siv Merethe Skorpen *økonomidirektør*

Økonomi

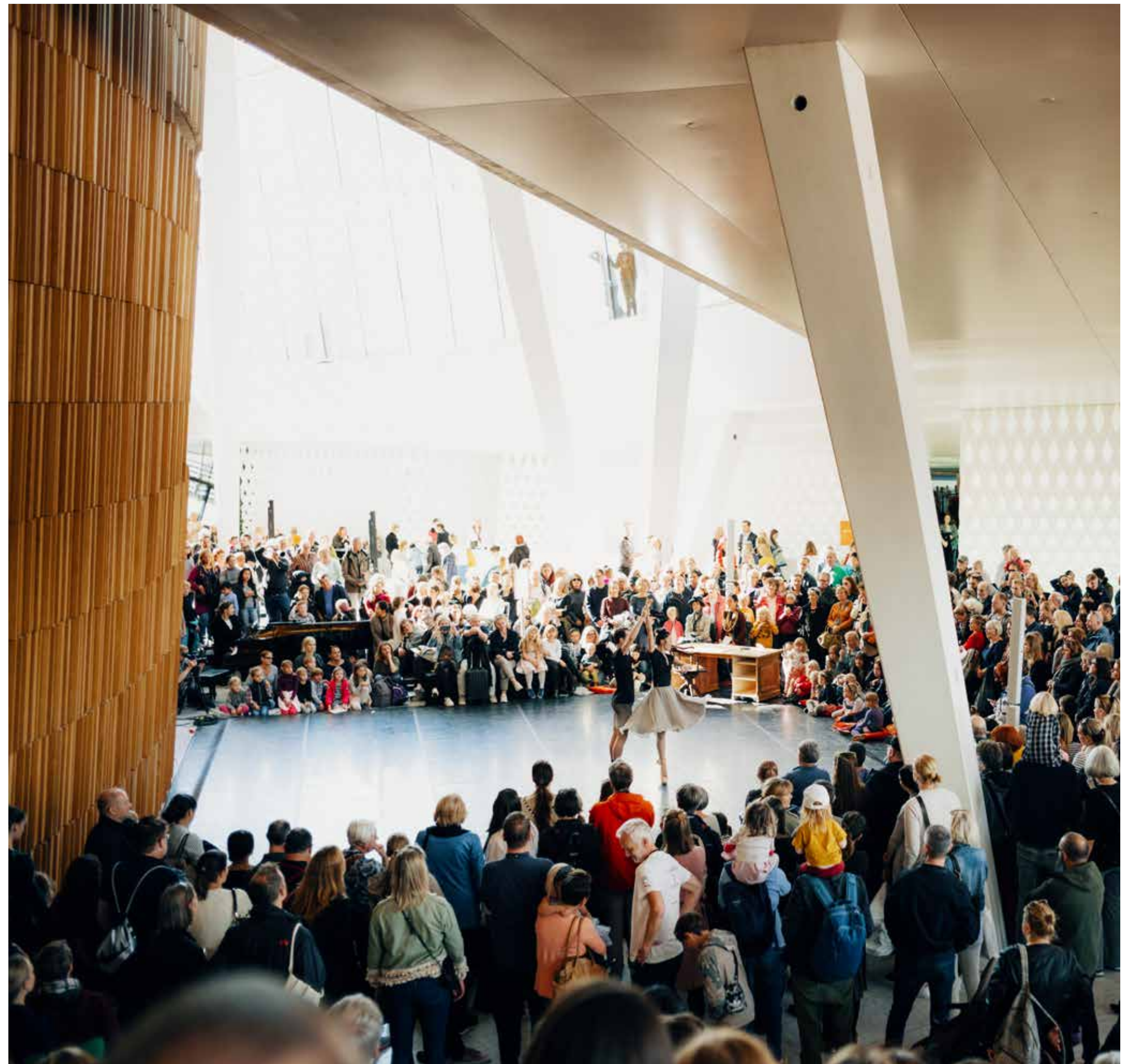
Kristin Austad Johansson
økonomisjef
Olav Funderud *regnskaps-
og finansleder*
Elin Borander *controller*
Ingfrid Håland Hovin *controller*
Kirsten Hovbøl *økonomikonsulent*
Hege G. Haugen *økonomikonsulent*
Anne Lise Brekke Henriksen
økonomikonsulent

Drift og sikkerhet

Thore Næss *drifts- og sikkerhetssjef*
Gro Orvik *leder renhold*
Robert Golanko *driftsmedarbeider*

Digitalisering og innkjøp

Anja Jackson
leder digitalisering og innkjøp
Knut Brotnow *prosjektleder*
Christine Behncke Thielemann,
fagansvarlig arkiv
Nicoleta Toma *fagansvarlig innkjøp*
Mehdi Shadidi *sr. it-konsulent*
Andreas Trovik *it-konsulent*
Alexander L. Hansen *it-konsulent*

SAMARBEIDSPARTNERE OG ANNEN KOMMERSIELL VIRKSOMHET

Den Norske Opera & Ballett har et omfattende og berikende samarbeid med virksomheter og organisasjoner i norsk samfunnsliv. I kultursektoren er DNO&B ledende på feltet, og samarbeidsavtalene gir et betydelig bidrag til et bredt spekter av aktiviteter på huset.

Våre hovedsamarbeidspartnere omfatter både rent kommersielle aktører, og partnere som bidrar med særlige tilskudd til prosjekter som Nasjonalballetten UNG og koreografisatsningen Artemisia. I tillegg benyttes Operaens mange muligheter til arrangementsformål, gjerne med innslag fra husets kunstnere. Gjennom alle våre samarbeidsavtaler bidrar også mange av DNO&Bs partnere til å rekruttere nye publikummere og til at vi når bredere ut.

Vi takker alle samarbeidspartnere for deres viktige tilskudd til utviklingen av DNO&Bs virksomhet, og for en betydelig grad av medvirkning til at vi lykkes med vårt samfunnsoppdrag.

VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE i 2022:

Hovedsamarbeidspartnere:

OBOS

NORSK TIPPING

RED BULL

FINN.NO

Samarbeidspartnere:

COLOR LINE

SOPRA STERIA

ALCHEMIA CAPITALS

Prosjektpartnere:

CONOCOPHILLIPS

Partnere med særskilt avtale:

HATHON HOLDING

KISTEFOS

TALENT NORGE

Den Norske Opera & Ballett takker følgende institusjoner for verdifulle bidrag:

SPAREBANKSTIFTELSEN DNB

SKIPSREDER TOM WILHELMSSENS STIFTELSE

En spesiell takk til Talent Norge, Sparebankstiftelsen DNB, Norsk Tipping, Scatec og Skipsreder Tom Wilhelmsens stiftelse for bidraget til Nasjonalballetten UNG.

Arrangementer

Forestillingene og den unike arkitekturen gjør Operaen til en attraktiv ramme for ulike arrangementer. Arrangementene i Operaen avvikles i regi av våre samarbeidspartnere, offentlige myndigheter, samfunnsinstitusjoner, større næringslivsaktører og kulturorganisasjoner.

Vi er glade for at vi i løpet av 2022 ser at aktiviteten for DNO&Bs kommersielle virksomhet er tilbake på tilnærmet normalt nivå, etter pandemien. Vi fikk endelig gjennomført flere store arrangementer, blant annet for våre hovedsamarbeidspartnere RED BULL med stupekonkurransen RED BULL CLIFF DIVE fra Operataket, og den store utendørskonserten OBOS på Operataket.

Av andre større arrangementer kan vi nevne Helsedirektoratets 20-årsjubileum og Vinmonopolets 100-årsjubileum.

Vi fikk gjennomført 10 konserter i andre sjangre.

Operaen har vært medarrangør for et seminar om Bærekraft, klima og miljø for eventbransjen, sammen med Sponsor & Eventforeningen, og huset en nordisk dagkonferanse om utenforskap.

I tillegg har vi hatt en rekke utleie til små og store møter, middager, konferanser og arrangementer.

Utgiver Den Norske Opera & Ballett
Ansvarlig utgiver adm. dir. Geir Bergkaset
Forestillingsfoto Erik Berg / Jörg Wiesner
Forsiden *The Listeners*
Design Ingun Redalen White

Den Norske Opera & Ballett
Kirsten Flagstads plass 1, 0150 Oslo

PROTOKOLL

ORDINÆR GENERALFORSAMLING 2022 Den Norske Opera & Ballett AS

13. juni 2022 kl. 10.00

Sted: DNO&B, Mottakelsesrom Kirsten Flagstad

Tilstede:

For A-aksjonærene: Avdelingsdirektør Martin Schjerven
Seniorrådgiver Elisabeth Pedersen

Riksrevisjonen: Sven Antonsen

Revisor: Hans-Christian Berger, PwC

Styret: Anne Carine Tanum

Administrasjonen: Geir Bergkastet
Siv Merethe Skorpen

Protokollen ført av: Siv Merethe Skorpen

1 Konstituering

1.1 Valg av møteleder

Martin Schjerven innledet møtet og foreslår Anne Carine Tanum som møteleder.

Vedtak:

Styreleder Anne Carine Tanum velges til møteleder.

1.2 Godkjenning av aksjonærrepresentantens fullmakt.

Fullmakt fra statsråd Anette Trettebergstuen legges frem for Generalforsamlingen.

Vedtak:

Aksjonærrepresentantens fullmakt godkjennes.

1.3 Valg av personer til å signere protokollen.

Vedtak:

Avdelingsdirektør Martin Schjerven signerer protokollen sammen med styreleder.

2 Styrets årsberetning og regnskap for 2021

Administrerende direktør gjennomgikk hovedlinjene i årsberetning 2021 inklusive den kunstneriske aktiviteten.

Vedtak:

Styrets årsberetning, resultatregnskap for 2021 og balanse pr. 31.12.21, samt disponering av årsresultatet godkjennes. Revisors beretning tas til etterretning.

3 Styrets retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer i Den Norske Opera & Ballett

Styrets leder gjennomgikk hovedlinjene i vedlegg til saken.

Vedtak:

Styrets retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer godkjennes

4 Fastsettelse av styrets godtgjørelse

Styrets godtgjørelse for 2021 ble lagt frem for Generalforsamlingen.

Vedtak:

Årlig godtgjørelse for 2022 for styreleder fastsettes til 289 500 kroner, for nestleder til 165 400 kroner og for styremedlem 82 700 kroner. Varamedlemmer for de ansattes representanter og observatører til styret godtgjøres i henhold til statens veiledende satser for utvalgsgodtgjøring.

5 Fastsettelse av revisors godtgjørelse

Revisors godtgjørelse for 2021 ble lagt frem for generalforsamlingen.

Vedtak:

Revisor honoreres etter regning.

Møtet ble hevet kl.: kl. 10.30.

Oslo, 13. juni 2022

.....
Martin Schjerven
Sign. elektronisk

.....
Anne Carine Tanum
Sign. elektronisk

Signatur sertifikat

Dokumentnavn:

Protokoll generalforsamling DNO&B

Unikt dokument Id:

5b86e700-20af-4a38-bd05-8bd64f640e1c

Dokument fingeravtrykk:

08e915daf4591abd88d285dc7806ee5f6bec79bf9c3cd4df50e82925db7630936f132dbfa14fc6ceb252c
316c5ec1065b6c20f543aedf59393fd7c9691c7b3cc

Undertegnede

Bernt-Martin Schjerven

Kulturdepartementet

E-post: bernt-martin.schjerven@kud.dep.no

Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10

Unknown (desktop)

IP adresse: 132.150.8.6

IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

Tillitsfullt tidsstempel:
2022-06-14 06:51:25 UTC

Bernt-Martin Schjerven

Anne Carine Tanum

Styreleder

DNO&B

E-post: act@actanum.no

Enhet: Safari 15.5 on Mac 10.15.6 Unknown (desktop)

IP adresse: 84.212.89.254

IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

Tillitsfullt tidsstempel:
2022-06-14 20:59:37 UTC

Anne Carine Tanum

Dette dokumentet ble gjennomført av alle parter på:

2022-06-14 20:59:37 UTC

Godkjent samtykke

Ved å få tilgang til dette dokumentet godtar jeg at visse personlige data blir behandlet av GetAccept og Den Norske Opera Ballett - stab til adm.dir og HR, for eksempel mitt navn, e-post og ustrukturerte personlige data som IP-adresse og bruksadferd. For mer informasjon - sjekk ut [privacy policy](#).

Dette dokumentet er signert ved hjelp av GetAccept Digital Signature Technology.
Dette signaturbeviset gir alle signaturer knyttet til dette dokumentet og revisjonsloggen.

Revisjonslogg

Tillitsfullt tidsstempel

2022-06-14 20:59:37 UTC

Hendelse med innsamlede revisjonsdato

Dokument ble signert av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.5 on Mac 10.15.6 Unknown (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 20:59:28 UTC

Dokument ble godkjent via håndskrevet signatur av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.5 on Mac 10.15.6 Unknown (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 08:52:27 UTC

Dokument ble gjennomgått av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.5 on Mac 10.15.6 Unknown (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 08:52:20 UTC

Dokument ble åpnet av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.5 on Mac 10.15.6 Unknown (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 08:52:18 UTC

Dokument ble godkjent via samtykke av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.5 on Mac 10.15.6 Unknown (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 06:51:25 UTC

Dokument ble signert av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 06:51:09 UTC

Dokument ble godkjent via håndskrevet signatur av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 06:50:37 UTC

Dokument ble gjennomgått av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 06:50:29 UTC

Dokument ble åpnet av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-14 06:50:28 UTC

Dokument ble godkjent via samtykke av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-13 15:26:07 UTC

Dokument ble sendt til Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 217.173.254.92 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-13 15:26:05 UTC

Dokument ble sendt til Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 217.173.254.92 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-13 15:26:03 UTC

Dokument ble forseglet av Kari-Anne Amundsen (kari-anne.amundsen@operaen.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 217.173.254.92 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-06-13 15:21:37 UTC

Dokument ble opprettet av Kari-Anne Amundsen (kari-anne.amundsen@operaen.no)
Enhet: Microsoft Edge 102.0.1245.39 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 217.173.254.92 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

Dette dokumentet er signert ved hjelp av GetAccept Digital Signature Technology.
Dette signaturbeviset gir alle signaturer knyttet til dette dokumentet og revisjonsloggen.

PROTOKOLL
Ekstraordinær Generalforsamling 2022
Den Norske Opera & Ballett AS
23. februar 2022 kl. 10.00

Gjennomføring/sted:

Elektronisk

Tilstede:

For A-aksjonærene: Fung. avdelingsdirektør Martin Schjerven
Seniorrådgiver Elisabeth Pedersen

Styret: Anne Carine Tanum

Administrasjonen: Geir Bergkastet
Siv Merethe Skorpen

Protokollen ført av: Siv Merethe Skorpen

Riksrevisjon og revisor har blitt varslet om ekstraordinær generalforsamling gjennom innkalling av 9. februar 2022. De har ikke hatt innsigelser eller meldt sin deltakelse.

1. Godkjennelse av innkalling og dagsorden

Generalforsamlingen ble gjennomført etter bestemmelsene i aksjelovens § 5-7 om forenklet generalforsamling. På anmodning av departementet ble generalforsamlingen gjennomført elektronisk.

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes.

2 Endring av vedtektene

Nærings- og fiskeridepartementet fastsatte nye retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel 30. april 2021. Det sentrale utgangspunktet for revisjonen har vært hvordan statens retningslinjer bør utformes for å best bidra til at selskapene når statens mål som eier. Departementet har 31. mai 2021 sendt brev til styret hvor de vesentligste endringene i retningslinjene gjennomgås. Av retningslinjene fremgår det at staten vil foreslå å fastsette i unoterte selskapers vedtekter at allmennaksjelovens bestemmelser om styrets retningslinjer og lønnsrapport skal gjelde for selskapet. Helt sentralt i de nye reglene i allmennaksjeloven er koblingen mellom styrets retningslinjer om lederlønn og selskapets forretningsstrategi, langsiktige interesser og økonomiske bæreevne. Videre krever de nye lovreglene økt åpenhet

om både lønnsfastsettelse og utforming og utvikling av godtgjørelsesordningene. Dette er forhold som også staten som eier er opptatt av og som staten mener vil bidra positivt til selskapets måloppnåelse. På denne bakgrunn har staten som eier fremmet forslaget om å endre vedtektene til Den Norske Opera & Ballett slik at selskapet skal følge de nye reglene om lederlønn i allmennaksjeloven.

Ny § 6 foreslås endret til:

Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer i selskapet

Den Norske Opera & Ballett skal følge bestemmelsene i allmennaksjeloven og tilhørende forskrift om retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer og rapport om godtgjørelse til ledende personer. Retningslinjer og lønnsrapport skal legges frem for godkjennelse for ordinær generalforsamling.

Vedtak:

Forslaget til vedtektsendring godkjennes.

Oslo, 23. februar 2022

.....
Martin Schjerven
Sign. elektronisk

.....
Anne Carine Tanum
Sign. elektronisk

Signatur sertifikat

Dokumentnavn:

Protokoll ekstraordinær generalforsamling DNO&B

Unikt dokument Id:

5500a040-6e73-4a3f-8835-4e52faeccbb8

Dokument fingeravtrykk:

7acd363262b2f4ed61e154a0d11ab483e83168fbb1ba72136b8a56fac0678c3ec678d6b7dd5c637c8df6
2e7381222d33ab62a585f4a51dc89557d517bd1a40b7

Undertegnede

Bernt-Martin Schjerven

Kulturdepartementet

E-post: bernt-martin.schjerven@kud.dep.no

Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)

IP adresse: 132.150.8.6

IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

Tillitsfullt tidsstempel:
2022-02-24 10:38:01 UTC

Martin Schjerven

Anne Carine Tanum

**Styreleder
DNO&B**

E-post: act@actanum.no

Enhet: Safari 15.3 on Mac 10.15 (desktop)

IP adresse: 84.212.89.254

IP Lokasjon: Stodsbuoye, Innlandet, Norway

Tillitsfullt tidsstempel:
2022-02-24 11:33:16 UTC

Dette dokumentet ble gjennomført av alle parter på:

2022-02-24 11:33:16 UTC

Godkjent samtykke

Ved å få tilgang til dette dokumentet godtar jeg at visse personlige data blir behandlet av GetAccept og Den Norske Opera Ballett - Adm.Dir, for eksempel mitt navn, e-post og ustrukturerte personlige data som IP-adresse og bruksadferd. For mer informasjon - sjekk ut [privacy policy](#).

Dette dokumentet er signert ved hjelp av GetAccept Digital Signature Technology.
Dette signaturbeviset gir alle signaturer knyttet til dette dokumentet og revisjonsloggen.

Revisjonslogg

Tillitsfullt tidsstempel

2022-02-24 11:33:16 UTC

Hendelse med innsamlede revisjonsdato

Dokument ble signert av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.3 on Mac 10.15 (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Stodsbuoye, Innlandet, Norway

2022-02-24 11:33:06 UTC

Dokument ble godkjent via håndskrevet signatur av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.3 on Mac 10.15 (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Stodsbuoye, Innlandet, Norway

2022-02-24 11:32:52 UTC

Dokument ble gjennomgått av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.3 on Mac 10.15 (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Stodsbuoye, Innlandet, Norway

2022-02-24 11:32:45 UTC

Dokument ble åpnet av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.3 on Mac 10.15 (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Stodsbuoye, Innlandet, Norway

2022-02-24 11:32:42 UTC

Dokument ble godkjent via samtykke av Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Safari 15.3 on Mac 10.15 (desktop)
IP adresse: 84.212.89.254 - IP Lokasjon: Stodsbuoye, Innlandet, Norway

2022-02-24 10:38:01 UTC

Dokument ble signert av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 10:37:51 UTC

Dokument ble godkjent via håndskrevet signatur av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 10:37:37 UTC

Dokument ble gjennomgått av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 10:37:25 UTC

Dokument ble åpnet av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 10:37:22 UTC

Dokument ble godkjent via samtykke av Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 132.150.8.6 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 09:58:36 UTC

Dokument ble sendt til Anne Carine Tanum (act@actanum.no)
Enhet: Microsoft Edge 98.0.1108.56 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 80.212.149.5 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 09:58:31 UTC

Dokument ble sendt til Bernt-Martin Schjerven (bernt-martin.schjerven@kud.dep.no)
Enhet: Microsoft Edge 98.0.1108.56 on Windows 10 Unknown (desktop)
IP adresse: 80.212.149.5 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 09:58:23 UTC

Dokument ble forseglet av Kari-Anne Amundsen (kari-anne.amundsen@operaen.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 80.212.149.5 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

2022-02-24 09:54:56 UTC

Dokument ble opprettet av Kari-Anne Amundsen (kari-anne.amundsen@operaen.no)
Enhet: Chrome 98.0 on Windows 10 (desktop)
IP adresse: 80.212.149.5 - IP Lokasjon: Oslo, Oslo County, Norway

Dette dokumentet er signert ved hjelp av GetAccept Digital Signature Technology.
Dette signaturbeviset gir alle signaturer knyttet til dette dokumentet og revisjonsloggen.